

311097

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12 సం॥ జనవరి నెల 26-వ తేది మంగళవారము No. 330
సంపుటము శ్రీ కృష్ణసామ నంపత్తరము, మాఖమాస శుద్ధ. త్రయోదశి ౧౩. సంచిక 33౦

అమృతం జనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవామున కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారడోలును, పొట్టబోగొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవామున కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

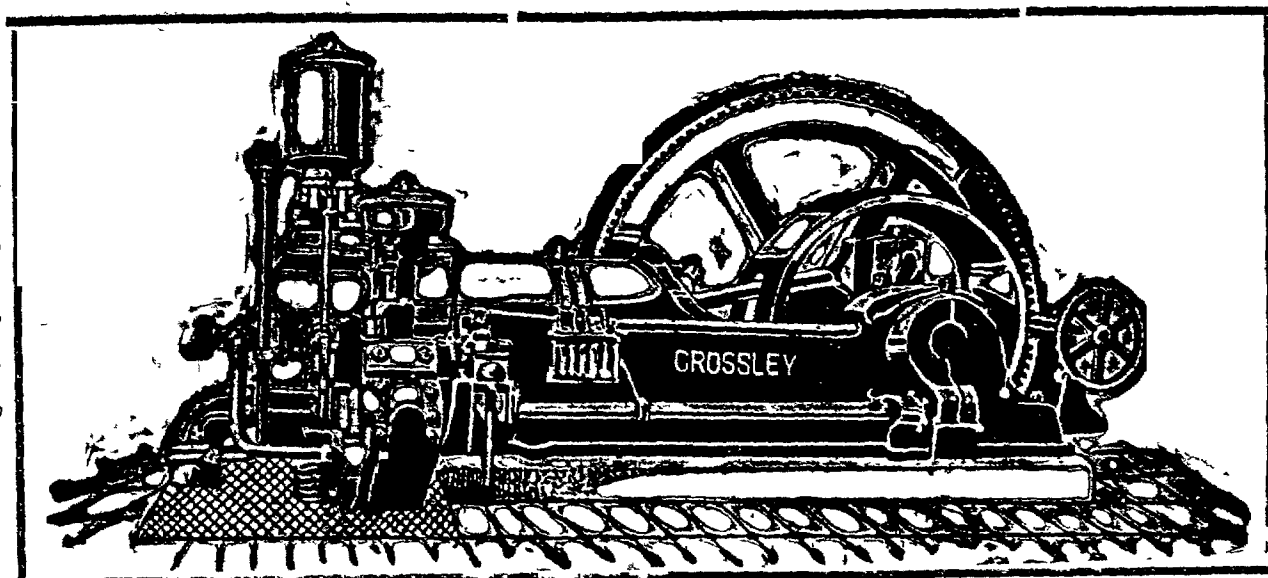

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లీ గాను అండ్ ఆ యి ల్ ఎం జి ను లు

ప పంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ మైనరకము ఇం టర్నల్ కంబనల్స్ ఎంజినులు తయారు చేయుట యందు 50 సంవత్సరముల అనుభవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్ రింగు శాస్త్రము నందు తెలుపబడిన ప్రకారము సరియైన ప్రైము మూవరు మొదలగు వాటి తొగలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూతనమోయికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

24 గంటలలో అద్భుత మైన గుణము ఇవ్వబడును

తామరమందు:- అన్ని రకముల తామర, చాకలిగుడ్డచే గలగు గో, మరి యితరచర్మవ్యాధులు. తక్షణమే కుదురును. తేలుకాటుకు అమోఘమైనవివారికి. బి. కి 1 కి ధర రూ. 0-8-0. అమరావతి ఏజన్సీ, పార్కుచౌను, మద్రాసు.

తోటలకు మైయర్సు టాంకుఫోర్సు పంపులనే

ఉపయోగింపుడు

పోర్టు బుల్ పంపు

ఒకేమనిషిచే సులభముగా ఉపయోగింపబడుటకు వీలుగలదు

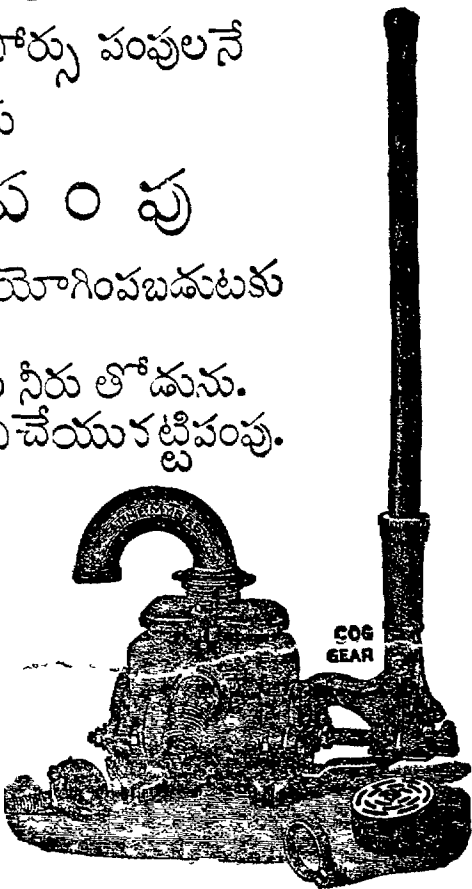
ఒక గంటకు 2000 గాలనులు నీరు తోడును.

చాలకాలమువరకు బాగుగా పనిచేయుకట్టిపంపు.

ప్రతివనికి మైయర్సు పంపు

చాల ఉపయోగకరము

పూర్తిలిప్టుకు వ్రాసిన పంపబడును.

Sole Agents :-

The Limaye Bros, Ltd.,

1/173 Broadway P. B. 202.

గర్భిణులకు సులభము:

సాధారణముగా గలగుచున్న అపాయములను చూచి ప్రసవము చాలభయంకర మైనదని త్రొలవడచే తలపబడుచున్నది. మామహాయనెను ఉపయోగించిన కష్టము యేమాత్రము లేక తప్పక సుఖప్రసవము గలుగును. తల్లి, బిడ్డ మంచి ఆరోగ్యస్థితిలో నుండును. గర్భమును ధరించిన రేచ మాచములనుండి దీనిని తప్పక పుచ్చుకొనవలెను. 12 బొమ్మల బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 12. క్యాటలాగ నకు వ్రాసిన యివాముగా పంపబడును.

Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy,

P O Box 278, Madras. 228, Gavindappanai St.

త్రీశ్యంగార కాదంబరి

(పద్య కావ్యము 3500 పద్యములు)

సంస్కృత కాదంబరికి సరియైన యాంక్షికరణము. పూర్వోత్తర భాగ సహితము.

బర్లారి మనిసిపల్ హైస్కూలు ప్రధానాంశ్రోతా ధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ-చిత్రలక్ష్మి నరసింహ కాస్తుల వారిచే రచింపబడి అద్భుత కథాసంవిధాన వర్ణనాసమేతియు శృంగార రసభరితమునై యుండున్నది. ఇల పూర్తి కాణికోలైండు రూ. 3-0-0 సగము క్యాణికో... రూ. 2-8-0

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు & సంపాదన

292, ఎస్టేట్ మదరాసు, లేక

ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసు 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంతేచి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల పక్షము, అతిమాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, పీర్వ వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 8851 (4)

20 రూ. డబ్బీ రు 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

పి. కి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి. (నెల్లూరు)

చెముడుకు అమోఘమైనమందు.
చెముడు, చెవులూ పోవుపోవు, చెముకొరులు కుదరనిచూసామొమ్మ, తీరుగయిబ్రేదమనివిరారునా మూత్రానివంపబడును. 1 బుడ్డి రు 4. విసి. వి. రూ. 2. డాక్టర్. రత్నంబ్రదర్శి, మెడికల్ హాస్పిటల్, మద్రాసు.

నాభా మహారాజగారి దురవస్థ

చదువ గ్రంథము లిప్పించగోరుట

పత్రికలద్వారా వేడికొనుట

ప్రవాసముందున్న నాభామహారాజగారు దెహరదూసు నుండి 15 వ తేదీని యిట్లు వ్రాకరించెను:-

అస్థాయము, కుట్ర మోసముల పాల్పడి గోల్పోయిన మాసంపానముతో బాటు మేము విజ్ఞానమునకు 'వెన్నెది పంటి గ్రంథరాజములనుగూడ గోల్పోవలసివచ్చెను. "మేము" "మా" అనుపదములను నాతోగూడ నిచ్చట ప్రవాస మనుభవించు ప్రియతములగు బంధువుల నుద్దేశించి యుపయోగము చున్నాను గాని భేషజముచేగాదు.

పూజార్థము 'నామిత్రుడు కీ॥ శే॥ భాయిదికు సింగు జ్ఞానిగారు ఓరియంటలు కాలేజి ఉపాధ్యాయులు, "ఖాల్వా అగ్గురు" సంపాదకులు వ్రాసిన గ్రంథమును ముద్రించిన ప్రతి మించిన మిత్రులైన వ దయతో **ras** సంకలించెదను. ఆ మహనీయుడు వ్రాసిన గ్రంథం **5-26**. తిక్కలగారి కర పత్రములుగాని యేం పంపినా వందుకొందును.

ఈమత్రపునేత ఉచితముగ ను లమందిమిత్రులు కుతూహలపడుదురని నేనె **నందె** క్షేమమున్ను ఉచితముగ జేయబాలనివారుండురు, అట్టివారు సరసమగు రు. 20 ను దెచ్చినచో యిచ్చుకొందును. ధరలధిగముగనున్నచో నాప్రస్తుతా వస్తునుబట్టి యిచ్చుకొనబాలను. నాపూర్వపుష్కలతల వ్యయముగా వ్రాసినచో నాదగ్గరనుండి లేఖ వచ్చినందువలన వారిశ్రేయి యిబ్బంది కలుగనో యని యిట్లు పత్రికలద్వారా విన్నవించుకొను చున్నాను.

నేనీలేఖ వ్రాయునపుడు నాబుట్టె "సర్దారు బహదూరు వగైరా" విరుదులు గలవారినుండి వచ్చిన లేఖలు ఎదుటగలవు. ఆయన నైటు పదవి కాళించుచు తనలేఖలను శ్రమతో వ్రేపుచేయించి సంతకములేపడ పంపెను. వారి నైజమే అట్టిదగుటచే నేను నిందించను. వారియొడ బాలి పడుచున్నాను. మేము ఆధికారుల తిరస్కారదృష్టలలోనుంటుండే మాపూర్వపుష్కలతల కొందరు మమ్ము అటువ్యాధికిటకమువలె నెండబెట్టుట సహజమే యగును.

నాచిన్ని బిడ్డలు పంజాబి గద్యవర్తకావ్యములను చదివి బాగుపడవలె నను నుద్దేశముతో నిట్లు విన్నవించుకొనుచున్నాను. అందుచే నామిత్రులేగాక యిదివరకు నన్నెరుగనివారు గూడ యాచిన్నపము నాదరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

విజయనగర నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీమ దజ్జాదాది భట్టనారాయణదాసుగారు విరచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యరేఖబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, నీతాకల్యాణము, పారుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సంక్షేపము, సామ్రాజ్యస్థితియను నాఠా శ్లోకములు. హరికథాకాలక్షేపములను బరికిరమ్మును. దీనిని పాఠ్యరీతిగా రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి పరిసినవారు వ్రాసి తప్పించుకొనవలెను. 2511

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్ సెల్లుయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడియం పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నది.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

1964

మాకాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

ఆర్యులారా! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమునుచూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పడే పడే అడుగుచున్నారు. ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచిలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తి వివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

మదనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

నూతనముద్రాక్షరశాల ఆరంభోత్సవము.

జనవరి 22:— ఇంతవరకు "బ్రహ్మనియా" ముద్రాక్షరశాల ఒకటిమాత్రము పనిచేయుచుండెను. ఇంకొక ముద్రాక్షరశాల ఉండవలసినయనవర మెంటే చాల కాలమునుండి యుండెను. 21 వ తేదీన సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కొత్తపేటయందు "బ్రహ్మనియా" ప్రెస్ లో కొంతకాలము పని చేసినట్టియు, మంచి అనుభవముగలిగినట్టి శ్రీయుత, జె. అలెగ్జాండర్ జెక్కియన్, ప్రాప్రైటర్ గారితో "హోప్ అండుకో ఆస్కార్ ముద్రాక్షరశాల" తెలుపబడెను. ఇంతకు బి. రాజేంద్ర ఎమ్. ఎ. ఎ. ఐ. ఇన్ డిప్లీ యల్స్, కాటాపాడి, యెస్. ఎ. ప్రిన్సిపాల్ గారు వా పాఠశాలకును పనించి ప్రారంభోత్సవము జరుపవలసి యుండెను కాని, కొన్ని అనివార్యములవలన సకాలమునకు రావలెనదికాదు. చక్కగ నలంకరింపబడి, మంచి వర్ణములు, ఏర్పాట్లతో నుండు ముద్రాక్షరశాలను చూచి సంబోధించుటకు పురస్కరములు పలువురును, యూరపియనులును, తక్కిన జనము విశేషముగను వచ్చియుండిరి. వచ్చిన వారందరికి ఫలహారము, తాంబూలము ఫలంబియ్యబడెను. ముద్రాక్షరశాలను గురించి ప్రకటనప్రతులు పంచిరి. అనుభవజ్ఞులును సమర్థులునునగు, శ్రీ అలెగ్జాండర్ గారి ప్రయత్నము నెఱవేరునట్లును, "ఆస్కార్ ప్రెస్" సర్వవిధముల అభివృద్ధి కెందునట్లును ఆశీర్వాదంప వలెనని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

స వ ర ణ.

20 వ తేదీ బుధవారము గల ఆంగ్ర పత్రికయందు "శ్రీ విశేషానందజయంతి" యనుశీర్షిక క్రింద, జనవరి 17 తేదీ వ్రాయబడిన వృత్తాంత లేఖయందు, కడపటిభాగమును "కాన్సులవారికిని పంపదములు సమర్పించుటతో" సభ్యుని నెను." అనువాక్యవంతరము, కండవవాక్యారంభమున పారబాటున వ్రాయబడిన "ప్రతిభావారమునాడు సాయంత్రము" అనుటకు "ప్రతిగరువారము" అని చదువుకొనవలెను.

స ర సు రా ము ప్రి థి

జనవరి ౨౩:— మొన్న సాయంత్రము సిపాయిస్ లో వుండు మరాటిమహిళలలో ఒకరికి పొయ్యిపై పడుచున్నప్పుడు ఆమెయింటికి, ఎక్కో, ఎట్లో నివ్వబడినదిగాను, పూరిపడిన పూర్తిగ పరకురావప్రితి అయినది. పేనకాలకు ఎంతవద్దము కావలెనో అంతవద్దమైనది. పాపము. ఆమె కిరారాధార మేమిన్ని లేదు. కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ గారును, తక్కినచాలామంది విద్యార్థులును, బాలభటులును, ఎప్పటివలెనే ఆసమయమునకు వచ్చి మంటపమునందు సహాయము చేయుచుండినయెడల ఆమెపట్ల నుండు మరాటివాండ్ల చాలా యిండ్లకు విశేషకష్టపట్టములు కలిగియుండెడివి. కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీయుత త్రిలోకికర్ గారు ఆయనలమెసహాగూర్చును, వెంటనే, ఆమె ఆపవట్లో లేకున్నను, రూ 10-0-0 పదిరూపాయలు యింకో క ర్తి వశముయిచ్చి తమసహాచార్యులము వెల్లడించి, యితరులకు మార్గదర్శకు లగుటయే కాక ఆదీనులారియొక్క యు ప్రజలయొక్కయు కృతజ్ఞతావందనములకు పాత్రులైవారు.

ఆరోగ్యవారము

శ్రీ త్రిలోకికర్ మున్నగు కొందరు పెద్దలు యింటి యి. కో. వెల్లి ఆరోగ్యనిదయమును గురించియు, యిండ్లకు కిటికీ లుండవలసిన ఈవశ్యకతను గురించియు ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ యూనియన్ ఆఫీసువద్ద జరుగు ఆరోగ్యవారప్రదర్శనసమయమున యితరాంశములతో బాటు, 5, 6, 7 తరగతుల విద్యార్థులలో ఆరోగ్యనిదయమును గురించి వచనమునందు గాని, లేక పద్యరూపమునగాని, దేశభాషలందైనను, లేక ఆంగ్లమునందైనను, వల్లించు పోటీ పరీక్ష జరుపబడునట్లు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలకు సర్కిల్లో పంపబడినది.

మధ్యమతసంకర్షణ

ప్రతిపంపత్నము అభ్యసనవిధానాదు మధ్యమతస్థులన జరుపవలెను రథోత్సవము మాత్రము ఆత్మిక యిబ్బందులవలన యీ పంపత్నము జరుపబడలేదు. మాధ్యమతస్థులకి శ్రీ ఆంజనేయ స్వామివారి ఆలయమున సమారాధన జరుపబడెను. శ్రీస్వామి వారియూరేగింపుపుత్సవము జరిగిరి.

స్మార్తబ్రాహ్మణసభ

ఉరీవారికిగాని, బైటిగ్రామములనుండి వచ్చి కాలము క్షంతవారికిగాని, శవవాహుకులు దొరకకపోవుటచేతను, స్మార్త బ్రాహ్మణుల జనసంఖ్య విశేషముగనుండియు పకోప కారణుడైన నను, ధనాపేక్ష చేసినను, శవవాహకత్వమునకు పూనుకొనువారు సమయమునకు లభింపక, ఎవరిమట్లుకు వారు శ్రద్ధ పహించక ఉపేక్షపహించుటవలనను ఆర్యవైశ్యులలోవలెస్వకల స్వసంఘకట్టు బాట్లు కట్టుదిట్టములు లేనందున చాలకాలమునుండి చాల యిబ్బంది కలుగుచుండినది. స్వయం, స్వప్రార్థనిర్వహణ గుణము, అగ్రవర్ణమువారగు బ్రాహ్మణులయందు నైతము ఈ కాలమున లోపించియుండుట చాల విచారకరమగు విషయము. ఛూరురు రెండు మాసములకు ముందు గ్రామాంతరము నుండి వచ్చి యిచ్చుట ఒకరు కాలగర్వము నొందినసందర్భమున పలుకు జరిగెల విద్యాధిక ప్రముఖులు స్వయం గ నాడు పడినశ్రమలకు ఫలితముగ, ముల్ రాల్ శ్రీ. పి. ఆదివారాయణయ్య, ఇ. సీతారామరావు, బి. యస్. శేషగిరిరావు, ఆర్. సుబ్బాకామ్రులు ఆర్: శివరామ కామ్రులు, మున్నగువారు, అట్టిలోపము లిక ముందు జరుగకుండుటకును, సర్వవిధముల సంఘమును కట్టుదిట్టములతో బలపరచుటకును, తేది 23-12-25 న నో క స్మార్త బ్రాహ్మణసభ యను సభను, శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి ముఖమంటపమున జరిగిన స్మార్తలసభలో స్థాపించియుండిరి. కార్య నిర్వాహకవర్గము కూడ ఎన్నుకొనబడి అవసరమగు ని య మ నిబంధనలతో కూడిన తీర్మానములు చేసియుండిరి. ఇటువ ర్తన ప్రకారం, వార్షిక చందా 0-8-0 లు వసూలుచేయుట, కార్యక మాలినిధి ఏర్పరుచుట, కుభాకుభకార్యములందు, ప్రతియింటి వారును, ఆయా కార్యములకు నిర్ణయింపబడిన ప్ర కార ము (మొత్తము నిర్ణయించినారు) స్మార్తబ్రాహ్మణులంద రు ను చెల్లించుటకును, వసూలుచేయుటకును, ఇంటి కొకరు వంతునైన శవము పడినచోటికి హాజరుగుటకును, ఆయా యిల్లువరున నెంబరు వంతున, వంతుప్రకారము తాము స్వయముగగాని అని వాగ్యములవలన తియిలేనంతట బదిలీగాని ఏర్పరచి కార్యభారము నిర్వహించుటకును, సంఘమునకు సంబంధించిన యితరవిషయములు చర్చించి, సవరించి, పరిష్కరించుటకు తీర్మానించుటకు నెలకొకతూరి సభకు హాజరుగుటకున్న యొకను ఆనొక విషయములు తీర్మానించుకొన్నారు. నేడు సభా ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీ ఇ. సీతారామరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన రెండవసభలో పై విషయములేకాక, శివాలయమును గురించియు, కొన్నేండ్ల నుండి నిలిపివేయబడిన "శివుని తిరువాళ్ల" రథోత్సవమునుగురించియు చర్చించిరి. వైభవ దినదివాళిపై యిది సంఘాన్నత్యమునకు పాటుబడుగాక యని కోరెదము. మధ్యమతస్థులలోకూడ నిట్టి యేర్పాట్లు చేసిన బాగుండునని కొంద రభిప్రాయ పడుచున్నారనియు, మధ్యప్రముఖు లెవ్వరైన అంగు కు పూ ను కొందురుగాక యని నూచించుచున్నాము.

రాజమండ్రి రాక

తూర్పుగోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులయిన ముల్ రా శ్రీ గంటి వెంకట్రావు బి. ఎ., బి.ఎల్. గారు ఆరోగ్యము నిమిత్తము అమలాపురం వదిలి మాపురవాస్తవ్యులు అగుటకు గాను నేడు విచ్చేసిరి. వారు యిన్ని సుపేటలో బసచేసిరి.

కడప జిల్లాబోర్డు సమావేశము

ఈ నెల 30 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 8 గంటలకు కడపజిల్లాబోర్డు సాధారణసమావేశమున, 4 గంటలకు ప్రత్యేకసమావేశమును కడప జిల్లాబోర్డు సమావేశములో జరిగెను. ప్రత్యేక సమావేశములో చాల ముఖ్యమైనవిలు చర్చింపబడును. (స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కీ|| శే|| సోమిన సుబ్బారావుగారు జనవరి 25:—ది 22-1-26 తారీకు సాయంకాలము 8 గంటలకు యికొత్తముంజా జ్వరమువలన ముల్ రా|| రా సోమన సుబ్బారావు బి. ఏ. బి యల్ గారు స్వగర్భలయిరిని తెల్పుట కంతయు చింతిల్లుచున్నాను. వీరికి 30 సంవత్సరము లయినను పూర్తిగా లేవు. వీరు వ్యాయవాదివృత్తి నవలంబించి ఒక్క సంవత్సరమే అయినది. మునగి తిలిదండ్రులను, భార్యను, చిన్న కుమార్తెల నిద్దగును దుఃఖసమద్రములో ముంచి దివి కేగిరి. వీరు శాంతస్వభావులు, మంచి గుణవంతులు, వీరు ముల్ రా|| రా సోమన కామేశ్వరరావు, బి. ఏ. బి.యల్ గారి పినతండ్రీ కుమారులు. వీరి ఆత్మకు భగవంతుడు శాంతి నొసంగుగాక.

ఘోర మరణము

నిన్న ధవళేశ్వరపు ఏకాదశి, రథోత్సవమునకు యితరులతోకలిసి శ్రీయుత హరిరామ కామేశ్వరరావుగారు, (ట్రయినింగు కాలేజీలో ఆరవసారము చదువుచున్న విద్యార్థి, ధవళేశ్వరరామత్ర కరిగెను. గోదావరియొడ్డున జొన్నచేల ప్రక్కని కూర్చునియుండగా ఆకస్మాత్తుగా వరిచేలు రాయచచ్చి తలపై గట్టిగా తగిలెను. పైకిదెబ్బ కనుబడలేదు. నెత్తురు కారలేదు, కాని దెబ్బతగలగానే ఒడలు తెరియకుండా పడిపోయెను. ఎన్ని విధముల ప్రయత్నముచేసినను యితనిని నైన్యులు బ్రతికించ లేకపోయిరి. చిట్టచివరకు నిన్న రాత్రి 11-30 గంటలకు రాజమండ్రి మనిసిపల్ ఆసుపత్రిలో చనిపోయెను. ఇతను ముల్ రా|| రా జయంతి సోమశేఖరరావు, బి. ఏ. బి. యల్ గారి భావమరిది. ముల్ రా|| రా హరి కామేశ్వరరావు, ఎం. ఏ. బి. యల్ గారి తమ్ముడు. గోదావరి హిందూసమాజ లెన్ని సు పందెములు

క్రిందటివార మంతయు లెన్ని సు పందెములు. హిందూ సమాజహాలు అన్ని కోజులు జనలతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. సింగిల్సును 16 గురును, డబుల్సును 15 గురును పోటీ చేసిరి. సింగిల్సునయినలుగో టి. రామలింగస్వామిగారును, డబుల్సులో టి. రామలింగస్వామిగారును, పి జగన్నాధరావుగారును, నెలు సాందిరి. పందెములు అయిన పిమ్మట ముల్ రా|| రా వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు వీరికి వెండి గిన్నెలను, బంగారు పతకములను బహుమానముగా నిచ్చివేసిరి.

సరస్వతీగ్రంథాలయము-బుగోలు

ఈనెల తే 31 ది ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బుగోలు గ్రామములో నెలకొలుపబడియున్న శ్రీ సరస్వతీ గ్రంథాలయముయొక్క అష్టమ వార్షికోత్సవము కింకవీధ ప్రభుటాపంచాననేత్యాదిబిరువాంకితులగు బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ల వేంకటకృష్ణగారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగును. ఘడియారం రామలింగం, కార్యద్య.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాంతురోడ్డు, మద్రాసు. 26-1-26 మంగళ్యాశ్రమముండి 29-1-26 శుక్రవారమునాన ఫ్రెంచి రెవల్యూషన్ సినియల్ నెపోలయన్ గారి కొమార్తె ఆర్థర్ బర్ సినిమా 2 వ భాగము గారివే ప్రాణములైన నలయందు ౨ కంపింప చేయం, బి.ఎస్.గారి శీర్షము చూడగలగది

ప్రకటన

మేము ఇంట్లు, గోడ్లు, వ్యూసాయపు కట్టవములయొక్క మరమ్మతులు, అభివృద్ధి వగైరాలకు కావలసిన స్థానులు, యిట్టి మేటులు వగైరాలు తయారుచేయుదురు. చెరువులక్రిందను, బావులక్రిందను జరుపబడు వ్యవసాయ సాధనములను గురించి సలహా యివ్వబడును. ఇంట్ల మోడర్ని ఆస్తి కిమ్మముచేయుట, పంచివేట్టు కట్టవములు కొలతలువేసి జరిగినకనికి మారి వగైరాలు పరిష్కరించుట, విద్యుత్ వేయటము మొదలగుపనుల జరుపబడును. ఇంట్ల లకు కావలసిన సమూహములను ఏర్పరిచి పరిపాలననారికి విశేష సదుపాయము మొదలగు సహకారములు చేయబడును. ఇంట్ల మోడర్ని ఆస్తి కిమ్మ పనులకు చదువుకొనవలె గానికి కావలసిన విషయములు బోధించేయబడును.

ది ఓరియన్టల్ ఇన్స్టిట్యూట్, ఇంజినీర్స్, కన్స్ట్రక్టర్లు, అండు మర్చెంట్స్, బెజవాడ.

తీర్మానములు

ప్రతిపక్షాంగకంఠియు తిను బాలపాలకలకు తప్పక
వ్యవేశించుకొనియు, దేవాంగబాలకుల సామాన్యవిద్య
యందు శీఘ్ర పరిశ్రమయు బోధించుటకు ఆంధ్రదేశమున గరుడలూ
కనుమును స్థాపించవలసినది ఆంధ్రరాష్ట్ర దేవాంగభవారిని
సేవలెననియు, భూతన పల్లకుల శేషపరిశ్రమయు రంగులు
యగుటచే నేర్పుటను ప్రభుత్వ పాఠశాలకుల పండిచి తయార
యింపవలె ననియు, విద్యాభ్యాసకొరకును దీపవిద్యార్థుల
మునిమిత్తమును భవము చేయవలె ననియు తీర్మానముల
నది. పెన్నె రీతిరార్చుములపైని ముట్టాకిరి. అందొక బాయి
నుమారు 13 సంవత్సరముల ప్రాయములవాడు విచ్చికనేప
కుకలను. ఆతడు చక్కగా తేట తెల్లముగా నుపవస్థనీంచుట
లే, అతడు ముందుకు రాతనినవాడని ఆశ్చర్యనింపుచు బొగ్గన
నినారాయణగారు కర్పూరహారమును ఆపాలని కంఠమున
చి ఉన్నట్లవిద్య నిమిత్తము ఆతనిని చెన్నపట్టణమునకుం
ఁబోయి మిగ్గాకుని చెప్పిరి. నాన్నేని రామకృష్ణయ్యగారు
దగు) గురువులొకమఱ్ఱాపనమును గురించి జులపనముకు

(మా ప్రత్యేక విశ్లేషణ)

పంచనార్యములతో సభ సుమాదు కి గంటలప ముగిసె
మొత్తమహిమ ఈసభ జన్మినపాక్షికి చెందిన మద్రాసు శ్రీ
గనాయకులచే జరిగింపబడినదనియు, బ్రాహ్మణేశ్వర పక్ష
సమలను కలసగ్గముల నిరూపించుటకును మద్దతుమొత్తము
సంపదెననియు భారతపాతీయను విశాలమృష్టి పోయి సంకు
మృష్టి యేర్పడెననియు స్పష్టము. ఈసభ రాజకీయమునకు
సంకుమోదించెప్పడు రాజకీయతీర్మానముల జేసిరి. బ్రా
హ్మణేశ్వరపక్షము బలపరమరీతుకు కేసభ గానిలపబడినట్లు
చకమనిదు. ఇందువల్ల రాజకీయభావిధానములు కొందరకు
పాపునా అని యూహలు లేకపోలేదు.

అంతెట్టితో సభ ముగిసెను.

భారతదేశీయమహాసభ

స్వరాజ్యపక్ష చీలిక-ఆంగ్ల దేశ పత్రికల నెలకొనము (నేను పత్రిక)

కాన్పురులో జరిగిన 40వ దేశీయమహాసభ యిదివరకు ఘనకార్యమును నెరవేర్చిన ఉద్యమముయొక్క అంతమును సూచించుచున్నది నిరాటంకముగ చెప్పవచ్చును. మహామేల మంది ప్రతినిధులు అనేకమంది ప్రేక్షకులు వచ్చియుండినను, కవయిత్రి అనహయవాదీయను శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు గారిని అగ్రతరగతిగా నెన్నుకొనుటయే యాంధ్ర యశోచితముగ జరిపింపబడదేగాని పట్టుదల యేమియు లేదని చెల్లించు న్నది. వైగా ఆమె ఉపన్యాస మీభావమును బలపరచినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వెంటనే రాజ్యాంగవిధానమును మార్పుట కంగీకరింప కున్నచో స్వరాజ్యసభ్యులు కాసనసభను విడిచిపెట్టెదరని ఆమె ప్రకటించెను. దేశీయ శైష్యము శీర్షాటకుఁబడెను. పైనిక కిత్తు గ ర పి, నా కా ద శ విమానదళమును గూడ యేర్పాటు చేయవలెనని-అన్నియు దేశీయ కాంగ్రెసు వారిస్వాధీనము క్రిందనే ప్రతినిధులకు హెచ్చరించెను. ఇదివరకు ఇండియా నాయకు లెవ్వరు యిట్లు మానించినందుండలేదు. మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిన సహాయనిరాకరణ ప్రతిష్టంభన విధానము అధికసంఖ్యాకులచే అమోదించబడెను. కాని దీనివలన కేల్కారు, జమురు మాంజీగార్లు విడనాడ వలసినవైనను, వీరు కొద్దినెలలనుండి స్వరాజ్యయులలో సహేతుకముగనుండు వారిని నెహ్రూవంటి మార్గపట్టు గలవారికి ప్రతిహతులుగ మరల్చుచుండిరి. ఈ చీలిక చాలముఖ్యమైనది. ఏమన, గాంధీగారు విడిచి పెట్టిన విధానము తిరిగి అనసరింప జేయు విఫలయత్నముల యందు స్వరాజ్యపక్షమువారిలో నెంతమందికి నమ్మకము గలదో చెబుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల విషయమున మాత్రము దేశీయమహాసభవారు ఏకగ్రీవముగ నున్నారు.

మాంచెనరు గార్డియన్

భారత దేశీయ మహాసభ తన ప్రాతినిధ్యస్వభావమును గోల్పోయినది. మొన్నటి సభలోని తీర్మానము లంతగా నుపయోగకరముగ నుండకపోవచ్చును. అన్యక్షులారూ సరోజినీ నాయుడుగారు ఇరికరకు వలెనే దారికి రాక నిరుపయోగ నూచనల గావించుచుండెను. అధినివేశ స్వపరిపాలన మొసంగినచో స్వరాజ్యయులు కాసనసభల వలెనేవలెనని చెప్పించెను కాంగ్రెసువారు జాతీయ సైన్యము తయారుజేయవలెనని ప్రమాదకరముగ నూచన గావించెను. కాసనసభలలో సహాయనిరాకరణ మవలంబించవలెనను స్వరాజ్యపక్ష రాజకీయ కార్యకర్తలమును కాంగ్రెసు అంగీకరించి ప్రత్యామ్నాయము కాల్చిచిత ప్రవర్తనవిధానము నిరాకరించెను. అధికై స్వరాజ్యపక్షములోని చీలిక గల్గెను. ముగ్గురు నాయకులుపక్షనిబంధనలకుండి విడిచి వేయవచ్చుగ రిస్కాన్చివు సహకారమును ఉద్యోగవ్యవహారము అంగీకరించు విధానము ప్రచారము జేసికొనుటకై కాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామిచ్చిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల స్వరాజ్యముల నిరసన గూర్చి గాంధీగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నంగీకరించుటలో కాంగ్రెసు దృఢముగ నుండెను.

లండను టైముస్

లండను టైముస్ పత్రిక కాంగ్రెసువారిని ఇట్లు ప్రాయమున్నది:—భారతదేశీయ మహాసభయందు రాజకీయ సత్వమేమియు గానించదు. గాంధీగారు తన ఉన్నతాధికారమునందున్నట్లుదేనను ప్రభుత్వమువారి నెదిర్చి దేశమంతయు నొకటిగా పాత్రికనిరోధము జేయగలవని చెప్పియుండలేదు. మహాత్ముడు నమన జంకినచోట పండిత నెహ్రూగారు పరుగివకొచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు వెంటనే అధినివేశస్వాతంత్ర్యమియ నిరాకరించినచో స్వరాజ్యపక్ష కాసనసభ్యు లందరు విరమించి దేశములను సమష్టి కాసనోల్లంఘనను సిద్ధపరచవలెనని ఆయన ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును, ప్రతినిధులు మామూలు ఉత్సాహముతో అత్యధికసంఖ్యాకులు అనుమతించిరి. ఈ తీర్మానము స్వరాజ్యయులలో అతివాదులు విజయము చేకూర్చినట్లు సంతోషంపెచ్చు నుగాని, ప్రతిహతుల ఉపన్యాసభోరణిపట్టి స్వరాజ్యపక్షమునందు చీలిక వికలముగల్గునని చెలియగలదు. ముఖ్యమంత్రి గలవారును, పూర్వాచారపరాయణులునగు హిందూ నాయకులు పండిత మాలవ్యాగారి నిరసన భావమును రిస్కాన్చివు స

హకార ప్రచారమును ఇదివర కందరు హేళన జేయుచుండినను, బొంబాయి మగ్యరాష్ట్రములలోని స్వరాజ్యపక్షములు కాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామిచ్చుట గాంచి మాలవ్యాగారి అనుచరులు సంతోషింపబారెను. భారత దేశీయ పత్రికలు గూడ స్వరాజ్యపక్షమువలెనే వికాభిప్రాయమును చెల్పుట లేదు. కవయిత్రిగో శేష్లాంబిన సరోజినీనాయుడుగారి అన్యతావన్యాసము బెంగాలులో గూడ ఆపరింపబడలేదు. నాగరిక దేశములన్నియు ఆయుధ విసర్జనగూర్చి దంఢాయుధముండగా ఇండియాలో కాంగ్రెసువారు దేశీయ సైన్యమును శిక్షణజేయవలెనని ఆమె నూచించుట విచిత్రమైనదని. నెహ్రూగారి తీర్మానమును "నాటకములోని పిడుగు శబ్దమని" బి. సి. పాలు గారు ఖండించుటయు, కాసనసభలో స్వరాజ్యపక్ష ఉపహతు కలన కేల్కారుగారు "దీక్షమచెందిన ప్రేక్షకునివలె" జూచుటయు కాన్పురు కాంగ్రెసు ఫలితములను చెల్పుచున్నవి.

సి. ఆర్. దాసుగారు జరిగించిన నాటకముండి స్వరాజ్య పక్షమునందు భేదము లభిస్తున్నది చెందుచున్నది. అంతకుముందు, "కాసనసభలో చేరి ద్వంద్వప్రభుత్వమును ధ్వంసముజేయవలె"ననిది తీవ్రసహాయ నిరాకరణ విధానముచే బలపత్రమును రాజకీయ పక్షమును కట్టిబడజేయుటనువిత్తునని నమ్మకముగల స్వరాజ్యయులు ఒక తెగవారుండెడివారు. ఈ మాత్రమునే యుపయోగించిన దాసుగారు చనిపోవు కాలము నాటికి వైస్రాయిగారిలో సంప్రదించుచుండిరి. అది నెరవేరియుండినచో ఆయన "పార్లమెంటులో సక్రమప్రతినిధులవారు" నాయకుడుగా నుండియుండును. కాని ఆతనిఅకాలమరణము స్వరాజ్యయులను చెల్లాచెదు జేసెను. నాయకత్వము వహించిన పండిత నెహ్రూగారు స్వరాజ్యయులు ఉద్యోగములన్నికరించుట కిష్టపడకుండుటయేగాక బిటిషుప్రభుత్వమువారు వెంటనే నిలుచున్న పాటున స్వాతంత్ర్య మియకున్నచో సమష్టి కాసనోల్లంఘన జరుపవలెనని తన పక్షమును కాసిం చె ను. కేల్కారు, జమురు మాంజీగార్లు పక్షమునుండి విడచుటయే పండితులవారి యుక్తి ఫలితము. విడచినప్పటికినీ సమయోచిత సహకారమును ప్రతిష్టంభన జరుపుమంట వలెననియు, తావధిక సంఖ్యాకులగున్న రాష్ట్రీకాసనసభలలో మంత్రి పదవుల స్వీకరింపవలెననియు మతవ్యాగారి భావముతో నేతీభవించుచున్నారను. గాంధీగారే యిది వరకొక సారి భారతీయులలో నెక్కవనుండి కేవలము లేకుంటే సహాయనిరాకరణోద్యమమును నిలుపుజేయవలెననెను. ఆహూతులై సందేశ స్వగులుగనున్న నియోజకవర్గమును చేరదీయుటకై మరల ఎన్నికపు ప్రచారపు పలుకుబడికిరి. కాని "సమష్టి కాసనోల్లంఘన" మిందుకు పనికివచ్చునా?

ఇండియాలో యితరపక్షములుగూడ చురుకైన నున్నవి. అ. భా. మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులకు సరో అబ్దురుహీము గారు నానాజాతిస్థిమితిని కొంతవరకు విమర్శించి యుండిరి. కాని అతను యొక్కవగా స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిందించుచుండెను. వివిధజాతుల సఖ్యతకు కాంతికి భంగకరముగ ప్రవర్తించుచున్నారనెను. కలకత్తాలో ౬౦ మెరోపంతు జోషీగారు, ఒక్కపక్షము ప్రవర్తనపట్టి ఇండియా యంతయు శిక్షింపవలసిన వైస్రాయి గారిలో లోపమునెంచిరి సంస్కరణములందల ప్రజల రాజకీయజ్ఞాన పథక మెచ్చెననియు, భారతీయుల పరిపాలనా నామధ్యే బయలుపడెననియు చెప్పిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము గూర్చి ఆయన కొంతయే యిచ్చిన యోగ్యతాపత్రమువలన భారత రాజకీయ సమస్య పరిష్కారమునకై అనుసరించిన ఈ తాత్కాలిక విధానమునందు, అన్యోధ్యక్షుల లంగీకరింపకున్నచాల విలువగలవని వేరొనారి డెల్చుచున్నది. లెబలపక్షము నాగును, సమాఖ్యబిలులును అతిమరుగున పనిచేయుట జూడ, 'దేశీయ' మహాభి నానాటికి స్వరాజ్యపక్షము స్వగృహమై యితర పక్షముల తరమివేయుచున్నదని మాలవ్యాగారు చెలిపిన వాక్యము సత్యమని దోయిచున్నది. ఈ మధ్యనే ఒక విన్నపము ప్రకటించిన కార్మిక ప్రతినిధులు వారి అభిప్రాయములను బాగుగ పరించెదగగాక. ఈ కార్మిక ప్రతినిధులు కేవలము స్వరాజ్యపక్షపు అతివాదుల కార్యక్రమమునే ప్రచారము జేయుచున్నట్లు దోచెనని నెహ్రూగారి పక్షము తప్పకేరొక రాజకీయ పక్షము ఇండియాలో లేదని దిలించుచున్నారేమో? ఇండియా రయతులకు రషీములోని రయతులతో పోల్చునట్ల రాజకీయ హక్కులుగాని విద్యాసౌకర్యములు గాని లేననుచున్నారని అనగా నిరికి రషీయా గ్రామజీవితము గూర్చి నీరి కేమియు తెలియకట్లున్నది గ్రామగ్రంథాలయ లో పులిగించుటలను, కమ్యూనలు విమర్శపత్రములను, నిషేధించు విద్యావిధాన మేటి విద్యా విధానము? వాక్యాంతర్యముగాని, సభలచేసికొను హక్కుగాని

తని రాజకీయ హక్కులేమిహక్కులు. ఇండియాయొక్క యిబ్బందుల తొలగించుటకు బెంగాలు నిగ్గుంధవిధానము తొలగించుట, రాజకీయ కై దీలను విడుదలజేయుట యివియే సాధనములని వారి వాదము. భారతహితవాదియగు బెనెంటుగారి సదరు నిగ్గుంధము "విచారకరముగ అంశ్యకతయని" అంగీకరించి యుండెను. ఇకముందు కుట్రకేసులలో దురదృష్టమంతులగు సాక్షుల హత్యలందనని అభయమియగలరా? ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నెరుక్కొనిన సాంఘికవిభేదములగూర్చి వీరేమియు జేయకున్నారు. ఏమన, వీరవరేతికి దేశమునప్పగించగోరుచున్నారో ఆనాయకుల అవివేకమువల్లనే యివి ప్రారంభమయినవి.

గో. జాఫరుగావి మదరాసు ఉపన్యాసము

ఒక సంజాయిషీ బొంబాయి, జనవరి 25:—బొంబాయి విద్యాంగమంత్రి యగు జాఫరుగారు నూతనముగ మదరాసులో జరిగిన బ్రాహ్మ జేతర మహాసభలో మాట్లాడిన మాటలనుగూర్చి కొంత దురభిప్రాయము ప్రబలియుండుటచేత, గవర్నరుగారినిగూర్చి తాము చెప్పిన మాటలతో కొంతకాలము రాజధానిని విడిచిపెట్టి వెళ్లుటకే అనుజ్ఞ యిచ్చిరన్న అభ్యున్నదిగాని తాము వెళ్లుట కేదో కారణము చెప్పినట్లును దానిమీద గవర్నరు తనయభిప్రాయ మిచ్చినట్లును అర్థములేదని జాఫరుగారు స్పష్టముగా తెలియజేయవలసియున్నారని యొకపత్రిక చెప్పుచున్నది. (ఫ్రీప్రెస్)

శ్రీ సరస్వతీ నిలయము, ధర్మవరము (అనంతపురం జిల్లా)

పై నిలయముయొక్క మహాజనసభాసమావేశము ఫిబ్రవరి ౭ల 7వ తేదీనాడు మధ్యాహ్నమున 2 గంటలకు జరుగగలవని మిషన్రికాముఖమున గొన్నిదినములక్రింద బ్రచురించి యుండితిమి. ఆదినము ఆరోగ్యవారములో నొకదినముగనుండుటచే చాలవంది సభ్యులకు కార్యాంతరము లుండును. అందువలన నా సమావేశము అదే ౧4వ తేదీనాడు నాయంకాలము 2 గంటలకు జరుగగలదు. సభ్యులందఱు దయచేయ ప్రార్థితులు. పి. సూర్యనారాయణరావు, వైసు ప్రెసిడెంటు

ఇంగ్లీషులు వైమానిక సంఘమువారు వైమానికసభాధ్యక్షులును క్రొత్తపెంబడికలు చేసికొనిరి.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్ ఇన్సురన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్టరం బోసను రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1925 నుండి చెల్లించబడు పాలీసీలకు 1-8-1922 నుండి రూ. 1000 కి పలరము 1 కి రూ. 5 యలకు బదులు రూ. 10 యొప్పున ౬వలెను బోసను హెచ్చించి, చెల్లించవలసినట్లు ౬వలెనే ఆపుదురిగారు నిపాద్యచేసినట్లు యిందుములముగ "ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా" పాలీసీ దారులకందరికిని తెలియజేయుచున్నది. బోసననందు ౫ల హెచ్చుట ఈ కంపెనీకి ఆదాయమునకును, డివిడెండ్లకును అభివృద్ధి నివర్తనములని పాలీసీదారుల సంహితములో గ్రహించు

మోహనీ తైలము 5 తులూనా ౫ల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది నునావరేమము జేయు విద్యాగ్రులు, స్త్రీలకు, ఉద్యోగిగ్రులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, సుందరల ముఖాలవ్యామనకు స్రావగు కురులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందు కల రవణీయ మగు సువాసన చెప్ప నలవిగాదు తలకురాచి దువ్వుకొనిన ఇంగున పొరుగ వారలకుకూడ పరిహాళము న్నాపించును. తలలోయిండును పుష్టినియను గీనియంగు ననోహరమగు సువాసన గ్రహ్యమును జేర్చి రయారుచేయుచి వేలకొలది సీసాల విక్రయంగు సుప్రబుధులయ న్నాయు కేదేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు అమృతాంజనం డివో, మదరాసు - బొంబాయి

భారతశాసనసభ

వర్తకసంఘముల బిల్లుపై చర్చ

భారతసభకు వకీళ్లకు భేదము తొలగించు బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడుట

ముఖ్యమంత్రి ప్రకటనలు

ఫిబ్రవరి 25-న భారతశాసనసభ సమావేశమైనపుడు ప్రభుత్వములో ముఖ్యమంత్రి పి. వి. రామస్వామియ్యగారు, చీఫ్ జ్యూరిస్ కాంసలరు డాక్టరు అబ్దుల్ రహమాను సోదరులు గలరు.

భారతసభకు వకీళ్లకు భేదము?

ఇండియన్ బారు కమిటీ ఏకాంతా నామా ల గూర్చి గావించిన సలహాలపై టాంకిన్సుగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు చాల ముఖ్యమైనది. భారతీయ వకీళ్లకును ఇతరులకు తొలగింపవలెనని కమిటీవారు సలహా నిచ్చియుండిరి. న్యాయవాదులందరూ కోర్టులో హాజరై పనిచేయుటకు వకాల్తానామాలను దాఖలు చేయవలయును. కాని వారు అప్పీలు చేసి వాదించునపుడు హాజరగుటకు ప్రత్యేకముగ నున్న మెమోరాండమును దిద్దుకులు మున్నగునవి చేర్చి ఫూర్తి చేసి పంపిన బాలునను ప్రత్యామ్నాయ ముంచులెను. ఇయ్యది అడ్వోకేట్లకు మాత్రము వర్తింపరాదు. ఇప్పుడున్న నిబంధనల ప్రకారము వారు అట్లే పనిచేయుటకు ఒకరిని సలుపైదు మాత్రము కలకత్తా, మద్రాసు, బొంబాయి వైకోర్టులలో హాజరుగావచ్చును. న్యాయవాది నేరస్థునివలెను హాజరగునప్పుడు వకాల్తానామా బయలు మెమోరాండమును సంతకము చేసి పంపి హాజరగుటకు నెట్టికేసులలో నేయే కోర్టులో జేయవచ్చునో నిశ్చయించుటకు వైకోర్టుల కధికారియగు నలయును. ఈ మెమోరాండమును గూడ వకాల్తానామాకు వలెనే గావలసిన కోర్టుఫీజు స్థాంతు నతికించవలయును. ఇందువలన డెవిన్యూకు నష్టముండదు. ఈనూతనలను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును వైకోర్టులను ఒప్పుకొనెను. ప్రస్తుత బిల్లు వాని నాచరణలో పెట్టునడ్డొందినది అయితే యీక్రింది నిషేధములుమాత్ర ముండను.

(అ) కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు వైకోర్టులలో అట్లే ఉత్తరువుపై అడ్వోకేట్లు ఒరిజినలు పైసల హాజరుగానవచ్చునని యున్నదానికి బదులు, కోర్టులో పనిచేయుటకు ఒకసేదరును పెట్టుకొనినప్పుడు, ఆయన యేడ్లవద్దనే తనకు గాను వాదించునది కోర్టులో ఆయన మెమోరాండమును ఫూర్తి చేసి పంపనకర్తలెవని నిబంధనను ఎక్కువగ వర్తింపజేయునట్లేపబడినది. (ఆ) ఒరిజినలు కేసులలో హాజరగుటకు మెమోరాండము ఫూర్తి చేసి పంపువలయుమై బిల్లులో నిబంధన లేమియును జేర్చలేదు. ఈ విషయము లందుకు సంబంధించిన వైకోర్టులే నిర్ణయింపవలెనని భారత ప్రభుత్వమువారు దలందున్నారు. కాని అట్టి మెమోరాండముపై స్థాంతు చేయవలెనా యను విషయముపై వారికి సందేహముగలదు. (బి) సివిల్ కేసులలో హాజరగుటకు పంపిన మెమోరాండముపై స్థాంతు చేయవలెనాయను విషయము బిల్లునుండి వదిలివేయబడినది ఇయ్యది రాష్ట్రీయ శాసనసభకే 1870 కోర్టు ఫీజు ఆక్టుపై న్యాయము సవరణ జేసి తీర్మానింపవలెనని తలంపబడినది. ఇందుకనియే సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు 1 వ షెడ్యూలు 3 వ ఆర్డరులో బొంబాయి స్టేట్స్ ఆక్టు 10 వ సెక్షను (8) సబ్ సెక్షను నిబంధనల సారాంశమును జేర్చుటయు, మద్రాసు వైకోర్టు 122 సెక్షను క్రింద షెడ్యూలు 3 వ ఆర్డరులో జేసిన 4 (4) వ నిబంధనను జేర్చుటయు ముఖ్యముగ తలంపబడినది. ఇండియన్ ఒరిజినలు దావా ముగిసినపిమ్మట అప్పీల్ లో గాని లేక డాక్యుమెంటు కాపీలు తీసికొనుటకుగాని ప్రత్యేకము వకాల్తానామా నీయనక్రమంబు జేయ నుద్దేశింపబడినది.

ప్రశ్నోత్తరములు

డాక్టరు గంగుగారు ప్రశ్నింపగా హోంమెంబరు ప్రభుత్వ రమిచ్చుచు, కామస్వామి భట్టాచార్యుల ప్రవేశపెట్టిన బిల్లునుండి ఈ కామస్వామి భట్టాచార్యులు ప్రభుత్వమునకు జేరనిచెప్పిరి. నిజాం ప్రభుత్వమునకు జేరనిచెప్పిరి.

సర్వజన హాసనఖానుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు భారత ప్రభుత్వ రమిచ్చుచు పాకిస్తాన్ రాయబారము మాన్చిరి. తిరిగి రావచ్చు నని చెప్పిరి.

సర్ హరిసింగ్ గౌరు గారికి సర్ జేమిల్ బాకెట్ ప్రభుత్వ రమిచ్చుచు, బ్రెస్లెన్ కాన్ఫరెన్సులో చర్చింపబడిన ఆర్థిక విషయములు తీర్మానముపైయుగ నుండలేదని చెప్పి యీ తీర్మానముల కాపీని ప్రకటించిరి. ఆ కాన్ఫరెన్సులో ఆయాధము ల మీద ఖర్చును పోల్చి పది మొత్తము దేశమున కగు ఖర్చునుబట్టి యని ఆయనచెప్పెను. భారతదేశవిషయమున నీ ఖర్చులో 1924-25 రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఖర్చును గూడ జేర్చవలయును. భారతదేశమునకు మొత్తముమీద రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఖర్చును గూడ జేర్చి రెయిల్వే, పోస్టు, టెలిగ్రాఫులు, ఇరిగేషను కాలువ ఖర్చును వివరముంచి 208 కోట్ల 62 లక్షలయ్యెను. మిగిలిన వ్యయము 58 కోట్ల 68 లక్షలయ్యెను. దేశమునకంతకు నగుఖర్చులో నిది నూటికి 27 వంతున నున్నది.

అఖిలభారత వర్తకసంఘము-రాజకీయ

ప్రాముఖ్యము

ప్రభుత్వోద్యోగులు అఖిలభారత వర్తక సంఘ కాంగ్రెసు లో జేర గూడదను విషయమై చమన్లాలు గారికి హోం మెంబరు ప్రభుత్వ రమిచ్చుచు ప్రభుత్వసేవకుల నడతకు సంబంధించిన నిబంధనలందు 28 వ నిబంధనలో జేసిన నిషేధములే బంపబడినవియు, ఆ ప్రకారము భారతరాజకీయోద్యమమునందుగాని భారత వ్యవహారములకు సంబంధించిన విషయములలోగాని వారు ప్రమేయము గల్గింపరాదు. ఈ నిబంధన ననుసరించియే పోస్టు టెలిగ్రాఫుల డైరెక్టరు అఖిల భారత ప్రేక్షకుల యొక్క కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు రాజకీయ కార్యనిర్వాహమును న్నాల్గురు అందు జేరరాదని యుత్తరువు జేసెను.

ప్రభుత్వమువారు గావించిన యుత్తరువును ప్రకటిం చెదరాదని జోషీగారు రద్దుగగా హోంమెంబరుగారు రాలోచించెదమనిరి.

రంగస్వామిఅయ్యగారు:— ఒక సంఘ రాజకీయమైన దో కాదో జేసినిబట్టి కనుగొనెదరు.

హోంమెంబరు:— దీనిని నిర్వచించుట చాల కష్టముగాని భేదమేమో చెల్లుట కష్టముగాదు.

చమన్లాలుగారు:— ప్రేక్షకుల యూనియను కాంగ్రెసు రాజకీయసంఘ యని ప్రభుత్వమువారు దలంచుట కాధారమేమి?

హోంమెంబరు:— దీనికి ప్రభుత్వము జెప్పటకు వ్యవధి గావలెను.

లాల్ లజపత్ రాయ:— ప్రభుత్వోద్యోగులు వర్తక సంఘములకు జేర్పాటుగానూడదని ప్రభుత్వ పుట్టు తరువులో గలదా?

హోంమెంబరు:— అట్టి జేమియునులేదు. తమతమ లాభములను రక్షించుకొనుటకు వారు వర్తకసంఘములకు జేర్పబడుచును. దీనికి రాజకీయోద్యమములకు సంఘమునకును భేదముగలదు.

అంతట సభవారు శాసనసంబంధముల కాశ్యములకు దిగిరి. బారు కమిటీసలహాల నాచరణలో పెట్టవలెనని కోరుచు రెండుబిల్లులు, టాంకిన్సుగారిచేత నొకటి యు, మరి యొకటి సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హాండ్లరు మద్దతునుగారిచేతను ప్రవేశపెట్టబడినది. టాంకిన్సుగారిబిల్లు వకాల్తా నామాల విషయమున భారతవర్తకుల వకీళ్లకును భేదమును తొలగించుచున్నది. బారు కమిటీసలహాలను కొన్ని మార్పులతో సంగీకరించుచున్నది. హోంమెంబరుగారి బిల్లు ప్రకారము న్యాయవాది పనిచేసిన పని ఒప్పుకొని చేయవచ్చుయెడల దావా చేయవచ్చుననియు, పని జేసినపుడు ఫీజుకొనను దావా జేయవచ్చుననియు ధోర్నాటు జేయబడినది.

వర్తకసంఘముల బిల్లు

అంతట సర్ బి. యచ్. మిత్రగారు నెల్లెక్క కమిటీలో సవరింపబడిన వర్తక సంఘముల బిల్లును చర్చకు పెట్టిరి. ఆయన బిల్లునందు నెల్లెక్క కమిటీ రెండు ముఖ్యమైన మార్పులను ప్రవేశపెట్టెనని చెప్పెను. ఒకటి వర్తకసంఘముల ప్రత్యేక రాజకీయనిధికి యిచ్చుచు వచ్చినవారు విరాళముల నీయవచ్చుట ఇంగ్లాండులోగూడ రాజకీయనిధి విషయమై అభిప్రాయములు మారుచున్నవి. కొందరు వర్తకసంఘములపనులు, రాజకీయకారణములచే అడ్డుపడరాదని అభిప్రాయపడుచున్నారు. రాజకీయ నిధిని యుండుటకు అంగీకరించుటలో భారత ప్రభుత్వమువారు ఒక ప్రత్యామ్నాయకారణముచే సంగీకరించిరి. వర్తక సంఘము యేపరిశ్రమకు సంబంధించియున్నదో

అందుజేరినప్పుడు సగముపొందికను యెక్కువ యుండవలెనన్న దానిని మూడవసంఘము చాలునని చేసినమార్పునకు ఆయన సరికూలముగనే యుండెను. సర్ బి. యచ్. మిత్రగారు బిల్లును నెల్లెక్క కమిటీ జేసినమార్పులకున్న యెక్కువజేయవచ్చని కోరిరి. ఈశాసనమును పరిశీలించి తరువాత ఆవసరమైన మార్పులు జేయవచ్చునని ఆయనచెప్పెను.

సవరణలు

అంతట బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. జోషీగారు రాక సవరణ సుపాదించుచు 'పనికారలు' అనగా యేవర్తకమైనను పరిశ్రమయైనను జేరే వర్తకవిషయమై తగాదా వచ్చిన యజమానివద్ద పనిపోనున్నను లేకున్నను సర్ ఆపనివారలను అర్థముకావలెనని చెప్పిరి. ఇందులకు సర్ బి. యచ్. మిత్రగారు ప్రభుత్వరమిచ్చుచు పోవుటచేత సవరణంగీకరింపబడినది. డి. పి. నెహ్రూగారు సభవరణను వోటుకు పెట్టుటకుముందు ప్రభుత్వమువారి ప్రభుత్వరమిచ్చుచు లేదని యడిగిరి. ఈవిషయము ప్రభుత్వము జేయని అంగీకృతమైనది.

జోషీగారు రెండు వర్తక సంఘము అనుపదమునకు నిర్వచనమువిషయమై సవరణ సుపాదించుచు అయ్యది యజమానులకును పనివారలకును గల సంబంధమును దారిలో పెట్టుటకు గాని యేవర్తక వ్యాపారములనైనను అదుపులోనుంచి పనిచేయించుటకుగాని గూడ వర్తింపవలెనని కోరిరి. ఈవట్టునులన భాగములకు వ్యాపారములో నష్టము గలుగదని ప్రకటించుటకై ఇంగ్లీషు ఆక్టువద్దతిని ఒక నిబంధన నింపుజేర్చుటకు ఆ నెల్లెక్క అంగీకరించినపిమ్మట ఇయ్యది ఉపపాదించబడినది. గొల్సున్. ఆర్. దానుగూడపాదించిరి. న్యాయశాస్త్రప్రవిష్టులమై దాను గారికివి, పండిత మంత్రీలుగారికిని కొంత చర్చయైనపిమ్మట యీ నిబంధనను తరువాత జేప్పవచ్చునని సభవారంగీకరించిరి. దానిమీద సర్. బి. యచ్. మిత్రగారు జోషీగారి సవరణ కొప్పుకొనిరి.

వర్తక సంఘముల రిజిస్ట్రేషనుకు సరఖాస్తుపెట్టు విషయమై గల నిబంధనను డిల్చియు. యస్. జే. విల్సనుగారు రాక సవరణ సుపాదించిరి. రిజిస్ట్రేషనుకు బంపు సంఘ నిబంధనల కాపీ ఇంగ్లీషులో నుండవలెననియు, సంఘసభ్యుల ధిక సంఖ్యాకు లేఖావను మాట్లాడెదనో అందుండవలెననియు వారి యుద్దేశ్యము. ఒకసంఘమును రిజిస్టరు జేయుటకు ముందు దాని యుద్దేశ్యము లేమో సభ్యులందరకును చెల్లించియుండవలెను.

జేవకీ ప్రసాదపిమ్మట, చమన్లాలు, జోషీగారులు యీసవరణ నెదుర్చుచు యందుల కవసరములేదనియు, యీనిబంధనలను ఇంగ్లీషులోనికి తర్జుమాజేయించుటకు డబ్బు దండుగ దప్ప మరేమియు ప్రయోజనము లేదనియు జెప్పిరి

ఈ ఉపపాదనను ఓడిపోయెను

రివక్లాజులో నొక సభాజనండు సభ్యులవట్టికను పరిశీలించుటకు పరియోజనపడుట గలుగజేయనిచే యేసంఘముగాని రిజిస్టరు జేయ విలులేదని తెలుపబడినది. చమన్లాలుగారు (సరియైన) అనుపదమును దీనినే అభివేదనని సవరణ చెప్పిరి. తుదకు వోటుకు వచ్చునప్పటికి వారు ఒత్తిడి జేయలేదు. కాని విల్సనుగారు సంఘనిబంధనలలో సామాన్యసభ్యులను, గౌరవ సభ్యులను, తాత్కాలికసభ్యులను జేర్చుకొనుట కేర్పాటుండవలెననియు, 22 వ సెక్షన్ ప్రకారము సంఘములో మూడవ వంతుమంది అధీనరులు ఆ పరిశ్రమసంబంధ ప్రవేశమునా రుండవలెనని కలకనియు, కాబట్టి అట్టివారే వర్తక సంఘకార్యనిర్వాహకులుగ నుండవలెననియు సవరణ సుపాదించి యీ దానిపై భిన్నాభిప్రాయము వచ్చెను అసభిశాసనసభ్యులు ప్రతిపక్షమును చెల్లించి ఓడిపోయిరి. సవరణకల్పెను రిజిస్ట్రేషను.

అంతట చమన్లాలుగారు సంఘమును రిజిస్టరుజేయుటకై రిజిస్ట్రేషనుగారికి అందుల కగు ఖర్చులు, అధీనరుల జీతము, అలెన్సులు చెనుఫ వక్కరలేదనియు సుపాదించిరి.

సర్ బి. యచ్. మిత్రగారు యందులకు ప్రతికూలముగ నుండిరి. అధీనరుల జీతమును చెలుపవలసిన యవసరము గలదనియు, అందువలన సభ్యులకే మంచిదనియు, లేకున్న అధీనరులు తమకు యెంతెంత మొత్తములనైనను వేసుకొందురనియు జెప్పిరి.

జిన్నాగారు యీసవరణను బువరచుచు ప్రభుత్వమువారు సంఘమును నమ్మునలే వనియు, అందలి కార్యనిర్వాహకులు పిల్లులు గాగనియు జెప్పిరి

లాల్ లజపత్ రాయగారు జీతములపైలె అప్పుడప్పుడు మారుచుండు వనియు, ప్రభుత్వమువారు రుద్దేశించినది ఆవరణ యోగ్యము గాదనియు జెప్పిరి. అంతట చమన్లాలు గారి యుప

పాదన మంగిరింబడెను ప్రభుత్వమువారు దీనిని గావలె నని కోరలేదు.

జోషిగారు ఒక సందర్భమున పాదనమును ప్రభుత్వము వారు సంవత్సరం లెక్కల తనిఖీని జరుపువిషయమున విధింప నక్కరలేదని తెల్పిరి.

డి. పి. సిహెచ్. గారి సందర్భమున బలపరచుచు సంఘములకు తమదబ్బును దాము జాగ్రత్త పెట్టుకొను విషయము తెలియ నని చెప్పిరి.

డి. బి. రామచంద్రారావుగారును, మణ్నియ్యం చిట్టిగారును సందర్భమున సరియైన తనిఖీ లేనట్లు యెడల డబ్బు పాడైపోవునని వారు గట్టిగా చెప్పిరి ఇంతేగాక ఆడిటర్లు వంచి నిజముగ నుండవలెను.

సర్. బి. యశ్. మిత్రగారు క్లుప్తముగా ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సందర్భము ఖండింపబడినది.

అనధికారసభ్యులకు మరియొక విషయము గల్గెను. చమన్లాలుగారు ఒక ఉపపాదము చెప్పిరి. ఒక సంఘము రిజిస్టరు కేసులేవని తెల్పిన అప్పీలును జడ్జి కోర్టుకేసునెడల హైకోర్టుకు అప్పీలు కేసునవ్వనని అందు కోరబడినది. ప్రభుత్వము వారు దీనిని నిర్ణయించిరి. దీనిని కావలెననిమాడ కోరిరి. తుదకు వోటింగువచ్చునప్పటికి ప్రభుత్వమువారు వద్దనీరి.

అంతట జోషిగారు రోకసవరణ నుపపాదించుచు రిజిస్టరున సంఘములు తమ డబ్బును రిజిస్టరుగానో సంఘములకోరకు గాని, లేక యితర కార్యకర్తలకుగాని వినియోగింపకుండ నిషేధముండరాదని కోరిరి.

సర్. బి. యశ్. మిత్రగారు యీ సందర్భము లిట్లుకు ప్రతికూలముగ నున్నదనియు, యీవిల్లు రిజిస్టరున సంఘములకుమాత్రమే సంబంధించినదనియు చెప్పిరి.

విల్లు రిజిస్టరున వర్తకసంఘములకు సంబంధించిన కాపనముల నిర్వచించునపుడు రిజిస్టరున సంఘములు వాని డబ్బును ఫలాని ప్రయోజనములకు వినియోగించునని సభవారు చెప్పవచ్చుననియు, రిజిస్టరున సంఘములే గానకర్తలేదనియు అభ్యుత్సాహులు చెప్పిరి.

సర్. బి. యశ్. మిత్రగారు రెంటి సందర్భము దాని మంచి చెడ్డలమీద ప్రతిపక్షించిరి. సంఘముయొక్క డబ్బును అందరిసభ్యులూ భాగమున వినియోగము కేయవలెను గాని యితరత్రు భిక్షులేయరాదని ఆయన చెప్పెను.

చమన్లాలుగారు వర్తకసంఘోద్యమము ఇన్స్పెక్టరును సంఘములను స్పష్టించుటకేగాక ప్రపంచమంతటను కార్యకోద్యమము నొక్కటిగ కేయవలెనని చెప్పిరి.

సర్. అశ్వనాథుల ముద్దిమనగారు సభవారిని వర్తకసంఘముల డబ్బును ఆసలు ప్రయోజనమునకు దప్ప మరియొక దానికి వినియోగింపరాదని హెచ్చరిక చేసిరి.

లాల్ బజ్రావాయిగారు జోషిగారి సందర్భము బలపరచుచు డబ్బును రాజకీయ ప్రయోజనములకు గాక వర్తక తగాదాలకు వినియోగించుటకు చెప్పిరి. ఈవిషయమునంగీకరింపకున్న యెడల అగెంట్ల యీవిల్లు అంతటి విషయమునకు తమ యభిప్రాయమును తెలుపవలసి యుండును.

వర్తక సంఘముల విల్లు వచ్చుట కిదియే మొదటి సారి యనియు, సభవారప్పడే వర్తకసంఘములవిషయము పూర్తిగా తెలిసినట్లుల చర్చకు దిగరాదనియు విల్లును గారు హెచ్చరిక చేసిరి.

చిట్టిగారు కార్యకర్తలకు ఒకదేశములో నొకస్థలము లో నెట్లుండునో దానిని అట్టియే తరహాలో మారుచుండుననియు, రమ్యకార్యములు భారత కార్యకర్తలకు డబ్బు వేంపునెడల భారత కార్యకర్తలవై నెక్కువ ప్రేమచేత గాక తమవై తమకొప్పున ప్రేమయందుటచేత నని చెప్పిరి.

బి. దాసుగారు భారతదేశమున కార్యకర్తప్రభుత్వము లేదనియు, కార్యకర్తలమును వర్తక సంఘములను ఇరికను ప్రారంభదశలోనే యుండెననియు చెప్పిరి. అందుచేత వారు గొమ్ముదిగ పోవలయును. వర్తకసంఘములకుండు డబ్బు అంత యొక్కమగ నుండును. అయ్యది సభ్యుల ప్రయోజనములకు దక్షిణించినపుడు ఇతరత్రు యెందుకు పుట్టకేయవలసియుండును? కొంత చిన్న యైన పిదప సందర్భము ఖండింపబడినది అనధికార సభ్యులు దీనిని గావలెనని కోరలేదు జోషిగారు వరముక ఉపపాదనము తెచ్చెదరు అప్పుడే దీనిని పట్టుకొనవలెనని చెప్పెను.

ఈవిల్లుపై నింగనుచర్చ 27 వ తేదీన జరుగును. అంతట సభ చాలింపబడెను లేపు సమావేశమై అనధికార తీర్మానములను చర్చించెను.

నేటి సమావేశము

ధీర్ఘ జన 28:—నేడు భారత కాపన సభ తిరిగి సమావేశమైనపుడు మొదట అనధికార సభ్యుల తీర్మానము యెట్టి మరతులు లేకుండ రాజకీయ ఖైదీలను విడుదల కేయవలెనని కోరునదై యుండెను. ఈ తీర్మానమునకు కొన్ని సవరణలుపంపబడినవి. ప్రశ్నలు ప్రారంభించునప్పటికి సభకు చాల మంది రాలేదు. స్వరాజ్య, ఇండిపెండెంటుపక్ష సభ్యులు కూర్చొను బల్ల చాలవరకు ఖాళీగా నుండెను. 11 గంటలు దాటుపరికి అనధికార సభ్యులు చాలమంది వచ్చి చేరిరి. ప్రేక్షకుల స్థానములు కొంత వరకు పూర్తిగా నేనిండెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

హెడ్డాజీనుండి భారత యాత్రికులు తిరిగివచ్చుటను గూర్చి సర్వజ్ఞ హుసేనుఖానుగారు చేసిన ప్రశ్నను ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్. డెనిసుబ్రేగారు తమకు తెలిసినంతవరకు హాత్రయాత్రికులను తెగవేసిన కేసులు తెలియవనియు దోపిడీకేసులు మాత్రముండెననియు చెప్పిరి.

కబీరుద్దీను అహమ్మదుగారు:—యాత్రికులందఱును తమముగ వచ్చిరేమో ప్రభుత్వమువారు చెప్పగలరా?

సర్. డెనిసుబ్రే:—ప్రభుత్వము లెక్కలు పూర్తియైనవి గాకేమిగాని చాలమంది యాత్రికులు వెనుకనే బడి యుండిరి.

లాల్ బజ్రావాయిగారు బెన్జియంరాజురాజుగూర్చి ప్రశ్నింపగా, సర్. డెనిసుబ్రేగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు 97 వేల రూపాయల ఖర్చును నుజ్జాయిపుగా భారత ప్రభుత్వమువారు రొప్పకొనిరనియు, యింకను లెక్కలు పూర్తిగాకపోవుటవలన అసలు వ్యయ మెంత యయ్యెనో చెప్పజాలమనియు చెప్పిరి.

మజీదు భట్టగారు యీరాజుగమనము రాజకీయమైనదా యని యడిగిరి.

సర్. డెనిసుబ్రేగారు (కొంచెము నేపాళీ వత్సవో) ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు బెన్జియంరాజుగమనమునలో తా నుండలేదనియు, బైబరు రేయిలే ప్రారంభము కేయనంతటి చారిత్రక ప్రసిద్ధిపడనమున విశోపియను చక్రవర్తి వచ్చి గౌరవించుట మొదటిపర్యాయ మనియు చెప్పిరి.

ఫిబ్రవరి 9 వ తేదీకి నిర్ణయించిన తీర్మానములు

ధీర్ఘ జనవరి 28:—నేడు ఫిబ్రవరి 9 వ తేదీ జరుగవలసిన అనధికార కార్యక్రమనిర్ణయము చేయబడినది. ముందు అహమ్మదుబే ఖానుగారి పోస్టోనెట్లను తగ్గింపవలెనని తీర్మానము వచ్చెను. తరువాత అమరనాథదత్తుగారి తీర్మానము బర్మా నేరస్తుల నిషేధకాపనమును రద్దుకేయవలెననియు లేదా భారత కాపనసభ చట్టుపక్షే రద్దుకేయవలెననియు గలదు. తరువాత బి. దాసుగారి తీర్మానము జాతీయసభికి రాయబారము నిర్ణయించువిషయమైగలదు. నాల్గవతీర్మానము జాతీయగారిది నల్ల మందుపంటను తగ్గింపవలెనని కలదు. ఐదవది దునిచందుగారి దియు మరిముగ్గురిదియు అమరనాథుగారి దానివలెనే బర్మా నేరస్తుల నిషేధకాపనమునకు సంబంధించి యున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

కెందురోజులలో 4 ప్రమాదములు

బొంబాయి, జనవరి 28:—కెందురోజులలో 4 కైలు పనివాండ్లు రైలును విడుదలము కలుపుటలో ప్రమాదమున కునిపోయిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కాకోరి కుట్ర కేసు

సాక్షులు దొరకైన వస్తువులను గుర్తించిరి

లక్నో, జనవరి 28:—నేడు మరల స్పృహలు స్వాధీనపరచిన విచారణకు కాకోరి కుట్రకేసు వచ్చెను. వాది సాక్షులను చాలమందిని విచారించిరి. వారిలో 9 ఏండ్ల వంగదేశ శ్రమిలు డుండెను. కొంత ప్రశ్నించుట అయినచెనుక మూర్ఖపోయిన వనివలె అధికముగా నేడ్చెను. అప్పుడు వానిని కోర్టు అవతలకు పంపిరి. ఇతర సాక్షులలో బి.యే. చదువుచున్న చెనారెను విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థి తాను పోలీసువారు సింగుగారి గదిని సోదాచేయునపుడు అక్కడనుండెననియు నప్పుడు దొరకైన వస్తువులు ఇవియేననియు చెప్పెను. ఒక చాకలివాడు చాచిరి లేక కారుగారికి చెందిన ఒక సుద్దను ఆనవాలుపట్టెను. దాని కొకవింతగుర్తుండెను ఈగుడ్డవీధునను గుర్తును బంది పోయిన వెనుక దొరకైన గడ్డవైనున్న గుర్తును ఒకటియేనని పోలీసువారు గుర్తించిరి. శ్రమ మరల విచారించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బర్మా గవర్నరుగారు

ఆరోగ్యప్రదర్శనము

రంగూను, జన 28:—బ్యాబిల్లోనుండు ఆరోగ్యప్రదర్శనమును గవర్నరుగారు నిన్న సాయంకాలము తెరచిరి. తెరచునప్పుడు ఇల్లుచెప్పిరి. ఆరోగ్యవారము ఈవేళందు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమును బహుమతున్నది. 1924లో ప్రదర్శనము 3 కోజులుమాత్రమే. కాని ఈసంవత్సరము 10 కోజులు తెరచియుండును. రాష్ట్రముందు ఆరోగ్యజ్ఞానమునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చుచున్నది. కొన్ని సంఘములు శిశురక్షణకని ఏర్పడుచున్నవి. కొన్ని శిశుక్రాకు సంఘమునకు ఉపసంఘములుగ కేయచున్నది. సభ్యులసంఖ్య హెచ్చినది. రాష్ట్రముంతయు దీని ప్రాముఖ్యమును గ్రహించువని తెలుచుచున్నది. శిశుక్రాకు సంఘమువారు శిశురక్షణకాఖివారును చేయుకృషిని మెచ్చుకొనెను.

(ఆ. ప్రె.)

విద్యాశాఖకు తంతి

ఈక్రింది తంతి నిన్న విద్యాశాఖాధికారికిని అఖిల భారత కాపనసభాసభ్యుడైన డాక్టరు లోభేరుగారికిని ఈయబడినది. దక్షిణ భారతదేశ్య సంఘము 800 ఐ. యమ్. యస్ ఉద్యోగములను ప్రత్యేకించుట తప్పనియు, రంగు భేదమును పాటించకుండదనియు, ఇప్పడును ఇకముందును హైందవ వి. యమ్. యస్.లకు చాల నష్టముగలవనియు నొక్కి చెప్పుచున్నారు. వ్యతిరేక భావమును తెలియ జెప్పచున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు

ఎ. యస్. కృష్ణారావుపంతులుగారే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

నెల్లూరు, జనవరి 28:—నిన్నటిసభలో నెల్లూరుజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులుగా రావుబాబూగారు ఆమంచర్ల నుబ్బు కృష్ణారావు పంతులుగారే ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 17 ఓట్లు వచ్చెను. ప్రత్యర్థి వేంకటగిరి కుమారరాజుగారికి 15 ఓట్లువచ్చెను. చాలమంది సభకువచ్చిరి.

(స్వకీయ విలేఖరి తంతి)

మాక్లముపేడ నాశనము-విచారణ

కొలంబా జనవరి 28:—విచారణచేసి నేడు మాక్లము పేడ నాశనవిషయమును తీర్పు చెప్పిరి—పేడ నాశనముగలకు శత్రుముకాని కారణములు ఏవియను లేవు. అందుచేత చనిపోయినవారు శత్రుముకాని కారణములుచేత చావలేదు. మాప్లరు భామను జానబ్రూక్సుగారి తిప్పులనను అజాగ్రత్తనను జరిగినది. చెయవలెనని చెప్పినదిగాదు. కాని సంప్రదించున అజాగ్రత్త. కష్టముగారు ఇంతవరకు ఏకపక్ష చేసియుండలేదు. చాల మంచినడవకే గలవాడు, 48 ఏండ్లవాడు. మాప్లరుపట్లా కొట్టి కేయబడి, మొదటితరగతిపట్లా నిత్తును. కష్టముగారి జీవితము చెడ్డపట్ట దలచుకొనలేదు.

(ఆ. ప్రె.)

నర్ అబ్దుల్ రహిము

వంగదేశ కాపనసభకు ఎన్నుకొనబడిరి
కలకత్తా, జనవరి 28:—ప్రత్యర్థి లేకడేదై - ఎన్నికలలో వంగదేశకాపనసభకు ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మొహినుద్దీను అహమదుగారు

28 వేలను ఆలిగరు విశ్వవిద్యాలయమున కిచ్చిరి.
ఆలిగరు జనవరి 28:—విల్లుకు కాలేజీకి చెందిన మొహినుద్దీను అహమదుగారు ఆలిగరు మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు తన జీవితసంపాదనమైన 28 వేల రూపాయలను చిత్రకళా విశ్వాసమునకుగాను విరాళ మొసంగుచు స్టాంపు వ్రాసి యిచ్చిరి.

(ఆ. ప్రె.)

విచారసూచకము లుండవలెను

ధీర్ఘ జనవరి 28:—రాజప్రతినిధి యింట 18 వ తేదీక జరుగబోవు సత్సంఘమునకు వచ్చువారలకు నియమములు:—యూనిఫాంములోని ఉద్యోగస్తులు శ్రేష్టను గుర్తించు. అతిథి సాయంకాలపు దుస్తులలో వచ్చును. వారు శ్రేష్ట ధరింపరు. స్త్రీ మూడివర్ణముగాని, మావిరంగు దుస్తులను గాని ధరింపవలెను.

(ఆ. ప్రె.)

అకాలీనాయకుల కేసు

కేసు ఉపసంహరింపబడుట
ముద్దాయి విడుదల చేయబడుట

మహాత్మునిని నిజస్థితులను చూపుట

బాహుళ్యం, జనవరి 25:—గురుద్వారా శాసనముకొరకు పని చేయుచున్న అకాలీనాయకుల ప్రాసియమ్యుటచేత రిపబ్లికన్లు రంగంలోనికి సుందరంగా నిర్వహించిన అకాలీనాయకుల ప్రభుత్వము వారితో విడిచిపెట్టబడుట అంతరంగిక తెలియజేయుచును. తక్కిన నామకూడ అట్లే చేయుచున్న తలచిరి. నిజముగ నట్లే జరిగినది. నేను సర్దార్ బహదూర్ సర్దారుమహాత్మజ సింగ్ తోకూడ అకాలీ నాయకులలో 20 మంది ముద్దాయిలు గురుద్వారా శాసనముకొరకు పని చేయుచున్నందున, గురుద్వారా శాసనమున నేమియు చేయుచున్న మాటలు చూచిరి. కావున క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 494 సెక్షనుక్రింద వారిపై మున్న కేసు నుపసంహరించుకొని ప్రభుత్వము వారు ముద్దాయిలను విడిచిపెట్టిరి. వదలిపెట్టబడిన ముద్దాయిలు వీరు:—సర్దార్ బహదూర్ బహదూరుసింగ్, ప్రాశానరు బాహుళ్యకమిషన్ సింగ్, జూనియర్ మహదీసింగ్, కృష్ణుడు రామసింగ్, బి. జస్వంత సింగ్, సర్దార్ గోపాలసింగ్, సగీషాపురు, మహాత్మునిసింగ్, సర్దారు భగవంత్, బశీరుసింగ్, ప్రతాపసింగ్, మిట్ సింగ్, గర్జిత్ సింగ్, చాగ్ సింగ్, కేరాసింగ్ సాహెబుసింగ్, కిషన్ సింగ్, క్రిహత్ సింగ్, గుల్బత్ సింగ్, గురుబత్ సింగ్, గురుచిత్ సింగ్.

అంగీకారమును వ్రాసియిచ్చిరా?

మహాత్మునిని గారు తెలియ జేయుట

అకాలీనాయకుల కేసు నుండి విడుదల కాగానే అసోసియేటెడ్స్ (ప్రెస్సూరితో మాట్లాడుచు ముద్దాయిలలో ముఖ్యుడగు సర్దార్ బహదూర్ సర్దార్ మహాత్మునిని గారిట్లు చెప్పిరి:—

క్రిందటి సంవత్సరము జూలై 9 తేదీన పంజాబు గవర్నరు పర్యవేందుడు ప్రాతరూపకమైన అంగీకారము నడిగెను. దానికి అకాలీనాయకు లంగీకరింపకుండుటచే పరిస్థితులట్లే 6 నెలలు నిలిచిపోయెను. 5 కోటిల క్రిందట యిద్దరు మిలిటరీ రిసాలిదారులు సుందరసింగ్, రణజిత్ సింగ్లు ప్రాతరూపమైన అంగీకారమునే చెప్పిరి. వారి పింఛను లాగివేయబడెను. రణజిత్ సింగ్ నాభా సంస్థానమున 11 సంవత్సరములు శిక్ష విధింపబడెను. రణజిత్ సింగ్లకు భూమి గ్రాంటు కాగితములు కూడ కొన్ని యింకను ప్రభుత్వమువారి దగ్గరనే పెండింగులో నుండెను. ప్రాసి యిచ్చినట్లయిన ప్రభుత్వమువారు వీరి ద్వారకు నన్నియు నిర్దుష్టము వాదనము చేసిరి.

చివరకు గురుద్వారా ఆప్తుకొరకు పనిచేయుచున్నందున గురుద్వారాలోని నితరపను లేమియు చేయుచున్నందున నూరక నోటితో చెప్పిన చాలుననియు నట్టివారిపై కేసు తీసివేయబడు ననియు గవర్నరుగారు చెప్పి కొంచెము మెత్తబడినట్లు మాడు దినములక్రిందటనే తెలిసినది.

నేటి యుదయమున 10-30 నిమిషములకు బాహుళ్య కమిషన్ గోధుమగా నోటితో చెప్పెను:—సంస్కరణోద్యమ మునకు సరిహద్దు గురుద్వారాల్లను తయారుజేయుటలో నేను నేకీభవించితిని. అట్లుకొరకు పనిచేసెను. తిన్నగాచర్య దీనుకొనుట తగినవిషయము గావున గురుద్వారా విషయమున తిన్నగా చర్య దీనుకొని పనిచేయును. మరి 19 మంది ముద్దాయిలు కూడ తమ స్టేటుమెంటులు సంతోషించి చెప్పిరి. ప్రాతిమూలక ముగ నేమియు జరుగలేదు. ఎవరిని చేర్రాలు చేయవలసిన దని కూడ అడగలేదు. ప్రభుత్వస్థాపనాది కేసు నుపసంహరింప జచ్చునని చెప్పెను. దానివిషయ ముద్దాయిలు విడుదలచేయబడిరి. గురుద్వారా డిల్లీకొరకు పని చేయవలసినందున గురుద్వారా సర్వరూపము విషయమున తిన్నగా చర్య (డైరెక్టు యక్షన్) తీసుకొన గూడ ననియు కోరుకుని గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీవారు గావించిన తీర్మానముల కిది విరుద్ధముగ లేదు. నోటి మాటలు చాలునని ప్రభుత్వమునా రిదివరకే అంగీకరించినచో స్వీకారము 6 నెలల క్రిందటనే పరిష్కార మయ్యెడిది.

గురు బహదూర్ మహాత్మునిసింగ్ జబ్బు చేయుటచే నాలు చిక్కి రున్నాడు. హర్షియా చిక్కిన నిమిత్తమై యింకను ఢిల్లీలోనే యున్నాడు. (అ. ప్రె.)

వియ్యను న్యాయమూర్తి తీర్పు

అబ్దుల్ బామను-ఇంపీరియల్
బాహుళ్యం కంపెనీ దావా

కలకత్తా, జనవరి 25:—అబ్దుల్ బామనుగారికి ఇం పీరియల్ బాహుళ్యం కంపెనీ వారికిని మధ్య దావా లో వియ్యను గారు నేడు తీర్పు చెప్పిరి. ఈదావా వాదించే ప్రతివాది చేసిన తప్పులను పాడు చేయవలసిన నుద్దేశముతో చేసినవనివలనను కలిగిననష్టము 7½ లక్షల రూపాయలు ప్రతివాది వద్దనుండి లాభకొనుటకు దావా చేయబడినది. 1910వ సంవత్సరములో ప్రతివాది బ్రిటిషు ఆమెరి కను కంపెనీతో పాత్తుకుదిరి అనేకరకములపాగానును అమ్ము చుండిరి. యుద్ధమైనతరువాత కాటాను అధికారలగ్న నిలువ ఉన్న సిగిల్లును వాది కొని బాంబాయి కలకత్తాలో అమ్ముక మునకు తెచ్చెను. మొత్తం 1922 మార్చిలో దిగుమతియ్యెను. 1922 ఏప్రిలులో తనకునష్టమువచ్చునను తలంపుతో ప్రతివాది కష్టము కల్పకముతో మూడి సరకును దిగుమతి ఆలస్యము చేయించెను. కోర్టులో ఈవాదపై దావాచేసి ఇష్టము పొంది యుండెను. కాని ఈవాది అమ్ముకమునుండి వచ్చినదబ్బు కొంత భాగమును జామీను కట్టుటకు ఒప్పుకొనగా ఇష్టము పోయె ను. దావా జూలైలో కొట్టివేయబడెను. ఏప్రిలు 1923 అప్పీలు కొట్టివేయబడెను. ప్రతివాది ఇట్టిపనిచే బాంబాయిలో మాడ చేసెను. కాని అక్కడను కొట్టివేసిరి. క్రిమినాలియలో 1924 అప్పీలు కొట్టివేసిరి. అప్పుడు వాది జనవరి 1925 దావాచేసెను. న్యాయమూర్తి ఈసందర్భములలో చెడ్డతలంపు రుజువైనదని చెప్పిరి మాననష్టము మిప్పించెను. భారతదేశమునకు వచ్చిన సర కుమిదయ కాంట్రాక్టు పుచ్చుకొనిన సరకుమిద నష్ట మిప్పించెను. వేయి 22-8-0 చొప్పున నష్టమును కట్టుచుని రెజి స్ట్రారుకు పంపెను. (అ. ప్రె.)

న్యాయమూర్తుల తీర్పు

కాక్సు-ప్రెస్సింగ్ కంపెనీలదావా

బాంబాయి జన 25:—ప్రధాన న్యాయమూర్తి కొయా తీన్యాయమూర్తియు నేడు ఒక దావావిషయమున ఒక గొప్ప సంకీర్ణమును తీర్చిరి. ఎక్స్ప్రోజిబిల్లు చెల్లించుటలో వాయిదా మార్చినయెడల క్రొత్తపాతపులు అతుకవలెనా? కాక్సు-ప్రెస్సింగ్ కంపెనీల దావాలో వాదియైన కాక్సుకంపెనీవారికి ఇతర దేశ ముల బిల్లులలో ఎక్స్ప్రోజిబిట్ 4½ లక్షలరూపాయలు రావల సియున్నది.

ప్రతివాది ఆర్టికల్లను సరియైనకోజున గౌరవింపక వాది ప్రతివాదుల అనుమతిపై పత్రము వెనుక వాయిదా వేసికొని ప్రాసికొనిరి. విచారణజరిగిన న్యాయమూర్తి ప్రతివాదితో వాయిదావేసినతోడనే క్రొత్తపాతపులుగా మారెననుటలో నేకీభవించి కేసు కొట్టివేసెను. అప్పీలులో క్రొత్తపాతపులు అక్కర లేదని చెప్పి దావాకైన ఖర్చులతో వాదిపక్షమున తీర్పుచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బాంబాయి హైకోర్టు-క్రిమినలు విచారణ

బాంబాయి, జనవరి 25:—బాంబాయి హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు నేడే ప్రారంభమైనది. మొత్తము 18 కేసులున్నవి. న్యాయమూర్తి లాబుభాయి సాగారు ప్రారంభించిరి. (అ. ప్రె.)

సంస్థానాధీశుల మహాసభ

రాజప్రతినిధి ప్రారంభము జేయుట

ఢిల్లీ, జనవరి 25:—రాజప్రతినిధి నేడు సంస్థానాధీశుల మహాసభను ప్రారంభము జేసిరి. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత టెన్నిసుపోటీ-

గొప్పఆటగాండు వచ్చుటలేదు

(ప్రత్యేకతంత్ర)

అలహాబాదు, జనవరి 25:— అఖిలభారత టెన్నిసు పోటీను ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన ప్రారంభమగును. కాని చాలమంది పోటీ చేయుటలేదు. డార్జిలింగ్, జగత్సోహనలాలు గార్లు వచ్చుటలేదు. ప్రతిభక్తుడైన మేము మామమన్నట్టి ప్రే ములులపరి ఈసందర్భము వచ్చుటలేదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికావారు

కోయంబత్తూరు ఉపన్యాసములు

కోయంబత్తూరు, జనవరి 24:—దక్షిణ ఆఫ్రికా రాయ బారులలోని గాడ్ఫ్రీ పాథకుగార్లు నిన్న సాయంకాల మిచ్చు టికిరాగా ధర్మవిలాసమునదియున పురజనులు స్వాగత మొసంగిరి. గాడ్ఫ్రీగారు అంగ్లమున నుపన్యసించుచు దక్షిణ ఆఫ్రికా లోని భారతీయులచరిత్రను 1830 నుండి తెలియజేసిరి. మా సహాయముతోను దైవసహాయముతోను జాతీయ గౌరవమును కాపాడుటకై చేయవలసిన చర్యయు చేసెదమని తుదకు గాడ్ఫ్రీ గారు చెప్పిరి.

పంజాబు నేషనల్ లిబరలులీగువారి సామభూతి

సర్ మహమ్మదు షాఫీగారి అధ్యక్షతక్రింద నిన్నసభ జేసి పంజాబు నేషనల్ లిబరలు లీగుగారు గూడెములవట్టును రిజిస్ట్రేషనువలన చట్టములవిషయన అసమ్యక్తిని డెలుపుచు నెన్ని యు 1914 స్టంట్లు గాంధీ యొశంబజీకకు విరుద్ధమనియు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులకు చేయవలసినసహాయమునుజేసెదమనియు తీర్మానించిరి. ఈ సమస్యను సరిగా పరిష్కారము చేయవలయు కొన్నట్లయిన రొండు టేబిలు సమావేశముయొక్క అవసరమును యూనియను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయవలసిన లీగువారు యిండియాదొరతనమువారినివేడుకొనిరి. యూనియను ప్రభుత్వము వారు వినక డిల్లు నామోదించినచో దక్షిణ ఆఫ్రికా అక్ట 65 సెక్షనుక్రింద సార్వభౌము డాక్టరింపకుండ జేయవలసినదని యీ లీగువారు రాజప్రతినిధిని వేడుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

డాక్టరు పరంజిపై గారు

ఎన్నికవాగ్దానములు

అహమ్మదాబాదు, జన 25:—బాంబాయి శాసనసభ లో జయకరుగారు ఖాళీచేసిన యూనియన్ డిస్ట్రిక్టు సాసమునకు అభ్యర్థులలో నొకరును డాక్టరు ఆర్. పి. పరంజిపైగారు గ్రామ్య డిస్ట్రిక్టులో నేటి సాయంకాలమున నుపన్యసించిరి. నిరంతర ప్రతిఘటనవిధానము క్రమముగామరి యిప్పుడు కొందరు రెస్పాన్సివు సహకార మనుచున్నారనియు ఇన్నిదినములనుండి లిబరలుపక్షము వారనలించుచున్న పద్ధతి అదియేననియు, తమరి నెన్నుకొన్నచో మాటికి 99 మిల్లు అట్లే టేబు చేయుచునని యు ఆ టేబులలో కూడ ప్రజాభిప్రాయమునే పలుకుచుండుచుననియు చెప్పిరి. ముక్తిమెను కమిటీరీపోర్టుపై ఆరెంట్లీసవరం విషయమున ప్రభుత్వమువారి పైభరి అనుకూలముగా లేకపోయిన రాజీనామా నిచ్చెదరాయని అడుగుగా నట్లుచేయుచునరి. స్థానిక సంఘములపట్ల మివైఖరి యేమైన మారినదాయని అడుగుగా విద్యావిషయమున ఏప్రభుత్వమువారును తమ స్థానిక సంఘముల పై తమకుగల యధికారమును పూర్తిగా వదులుకొనరని చెప్పిరి. తుదకు పరంజిపైగారు తమకు రాష్ట్రీయ జాత్యభిమానమున్నదని చెప్పగా ఆనధికారరీత్యా తాము 20 సంవత్సరములనుండి పని జేయుచున్నను ఎవ్వరట్టి మాటనెన్నడు ననలేదని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బాంబాయి రిక్లమేషన్ స్క్రీము

నలుకమిటి నివేదికమును మను సుబేదారుగారు

ఖండించుట

బాంబాయి, జన 26:—బాంబాయి బ్యాంకోబే రిక్లమేషన్ స్క్రీముయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను విచారించుటకై నియమింపబడిన సబుకమిటీలోనున్న మను సుబేదారుగారు "పెద్ద ఘోరము" అకమిటి నివేదికమును ఖండించుచున్నారు. దెవలపుమెంటు డైరెక్టరు సర్ లాలెసు హెప్పరు ఇంప్రూవుమెంటుట్రస్టు డైరెక్టర్ డెల్టస్, కర్చి డిప్యూటీ కంట్రోలరు ఎ. వి. అయ్యరు, భారతవాణిజ్య సంఘము తుప్రక మను సుబేదారు గారు స్థానములలో నుండిరి. ఆ నివేదిక ము క్రింద చేర్రాలు చేయక సుబేదారుగారిట్లు తమ భేదాభిప్రాయమును డెలుపుచున్నారు. 1920 లో ప్రారంభింపబడిన రిక్లమేషన్ స్క్రీము చాల ఘోరమైనదని ప్రజలకు నేనిప్పుడు తెలుపకున్నచో చాల అన్యాయము చేసిన నాడగుచును. బాంబాయి ప్రభుత్వమునా రెవ్యూను దీనిని సరిగా విచారించలేదు. ప్రజాభిప్రాయమును గాని వ్యాపారస్తుల అభిప్రాయమునుగాని శీరు తీసుకొనలేదు. సరిగదా మీదుమిక్కిలి అట్టివారిని పారబెట్టిరి. ఈతప్పుడు లెక్కలను జేయక యిదివరకే యీస్క్రీము నాపివేసినచో 2½ కోట్లు వృథాగా ఖర్చుకావడం నుండెడిది.

కావున స్క్రీమును వెంటనే ఆపి పిచ్చించి తీసివేసే పని ముట్లను అమ్మివేయవలసినదని సుబేదారుగారు ఖండితముగా తమయభిప్రాయమును డెలుపుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

కార్మికపక్షమువారి ఆదర్శములు

రాష్ట్రే మాక్షణాల్లగారు కొలంబులో నొసంగిన ఉపన్యాసము

[ఇంగ్లాండు కార్మికపక్షపు నాయకుడగు రాష్ట్రేమాక్షణాల్లగారికి వారికిమూరైలు మువ్వలకు సిలోను నేవనలు కాంగ్రెసువారు కొలంబూ పట్టణములో ఈ కల 20 తేదిన గొప్ప స్వాగతముసగిరి. ఆ సభయందు రాష్ట్రే మాక్షణాల్లగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును టైముస్ ఆఫ్ సిలోను పత్రికనుండి గ్రహించి ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.]

రాజకీయములకు సంబంధించిన ఉపన్యాసముల నిర్వహణ నేను సింహళ ద్వీపమునకు రాలేదు ఈ ద్వీపమునందలి ప్రకృతిచిత్రములను చూచి ఆనందించుటకును, ఈ ద్వీపము చరిత్ర కొంతవరకు తెలిసికొనుటకును నేను వచ్చితిని. ఈ పదిదినములు మీ సత్కారములను పొందితిని. రేపు ఇ గ్లాండునకు ప్రయాణ ముచున్నాను. రాజకీయ విషయములగురించి ప్రస్తావించనని మీ అభ్యర్థనకు ప్రారంభోపన్యాసమున చెప్పియున్నాడు. ఇప్ప మైనను కష్టమైనను, సభలయందు అభ్యర్థనని అనుసరించుట ఉత్కృష్టమైన ధర్మము. రాజకీయములు వద్దు అని అభ్యర్థనకు చెప్పిన, మనస్సున రాజకీయములను గురించి మాట్లాడవలయునని ఎంత ఉత్సాహమున్నను ఆ ఉత్సాహమును ఆపుకొనుట సరియగుపడతి. నాకు రాజకీయములను గురించి మాట్లాడవలయునను కోరికలేదు. కావున సంతోషముతో అభ్యర్థనని హితమును అంగీకరించుచున్నాను. కాని అభ్యర్థనకు చెప్పిన మాటలలో ఒకటి నా మనస్సుకు చక్కగా నాటినది. మీకు ఎట్టి ఇబ్బందులు కష్టములు లేవను దుర్భాగముతో నేనీ ద్వీపమును నడలిపోగూడదని వారు సూచించిరి. నా కట్టి దుర్భాగము ఎన్నడులేదు. నేను ప్రపంచమునం దంతయు పర్యటన మొనర్చితిని. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్న దేశములు, విదేశ పరిపాలనముక్రింద నున్న దేశములను, రిపబ్లికులను డొమినియనులను క్రాసుకాలనీలను చూచియున్నాను. కాని ఇబ్బందులు కష్టములు లేని స్త్రీని, పురుషునిగాని సంఘమునుగాని చూచి యుండలేదు. నామట్టున నాకు ఎన్నియో ఇబ్బందులు కష్టములు యున్నవి. కావున మీకుమాడ కష్టములున్ననని నేను చక్కగా గుర్తెరుగుదును. నూరబట్టిగల బ్రిటిషు రాజతంత్రజ్ఞులు మీ కష్టములనుగురించి పరిశీలన మొనరించి వాటిని అంతమొందింప బుకై పాటుపడవలసి యున్నది. ప్రజాయత్రపరిపాలనమును స్వపరిపాలనమున నేను సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాను. దేశమున పాతకాలమున కగాకాలము విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించి ప్రజలను విద్యావంతులుగ నొసర్చినపిమ్మట మీ దేశపు పరిపాలన మునందును, మీ గృహనిర్వహణమునందును మీరు ఇతరులపై ఆధారపడి యుండవలయునని చెప్పటం ఎంతమాత్రము ఉచితముగ నుండదు. ఈమాటలు చెప్పినవి గోషియోక్తులుకారు, రేడికలులు కారు. కడకు మానవమాత్రము కారు. సృష్టికర్తయగు భగవంతుడే ఈ విధమున కాపించియున్నాడు. కావున ఈ సమస్యను మేము 7000 మైళ్ల దూరమునుండి పరిష్కరింపగలమని తలచుట పొరబాటు.మియొక్క సహకారము మీతో కలసి ఈ స్వపరిపాలనా సమస్యను పరిష్కరింపవలసి యున్నది. లేకున్న ఈ సమస్య ఎన్నటికి పరిష్కరింపబడదు.

కార్మిక పక్షము

రెండు సంవత్సరములకు పూర్వము ఇంగ్లాండు చరిత్రయందొక అపూర్వమున సంఘటన మేర్పడెను. ప్రభుత్వ నిర్వహణ బాధ్యతను భరింపవలయునని సార్వభౌమము కార్మికపక్షమువారిని కోరెను. అదివరములన్నియు నాకు బాగుగ జ్ఞాపకమున్నది. కాండిరాజులు లవంతులనియు గొప్ప వారనియు వినియున్నాము. మీరు ఇంగ్లాండుకు వచ్చిన అంతకన్న గొప్ప వారిని పలువురను చూపగలరు. తమకన్న బాగుగ పరిపాలనమును నిర్వహింపగలవారు ప్రపంచమున మరెవ్వరులేరని మీకు నమ్ముచుందురు. కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వమును నిర్వహించెదరని తెలియగనే వీరియందు గొప్ప సంచలన మేర్పడెను. రైల్వేలను నడుపువారు, గనులయందు పనిచేయువారు, భూమినిరున్నుకొనువారు, వారి ప్రతినిధులు దేశమును పరిపాలించుటచే గొప్ప అనర్థము వాటిల్లనని వారుతలచిరి. వీరే అధికారము నకువచ్చినయెడల ఆరువారములలో లండను షహానగరమంతయు పచ్చికబయలుగ మారిపోవుననియు, ఐరోపాఖండమున అరాజకము, అశాంతి ప్రబలుననియు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము ఈదేశపు అనూరాధపుర పైల నారువ సామ్రాజ్యములవలె అంతరించుననియు, ప్రపక్తలదగు టోరిపక్షపు నాయకులు చెప్పిరి. సిగ్గులేక చెప్పబడిన ఈమాటలను నమ్మువారుమాడ నుండిరి. కార్మిక

పక్షమువారు అధికారమునకు వచ్చిరి. మేము ఏమిచేసితిమో ఏమిచేయలేదో నేను చెప్పబూనుకొననవి. అది చరిత్రకారుల పని. చరిత్రకారులు తప్పువ్రాయుదురో ఒప్పువ్రాయుదురో దేవునకే తెలియును. కార్మికపక్షమువారి పరిపాలనమువల్ల కలిగిన ఒక్కభలితమునుమాత్రము చెప్పెదను. మేము అధికారము నకు రాగానే సామ్రాజ్యమునందలి కార్మికపక్షముల కన్నిటికిని సంతోషము కలిగెను. ఆత్మగౌరవాభావము అతిశయించెను. ఐరోపాఖండము డొమినియను మాకు అన్నివిధముల తోడ్పడుచుండెనవి. ఒకమాత్రప్రయత్నము ప్రారంభింపబడె ననియు ఈప్రయత్నము విజయముగాంచిన ప్రాతస్థిద్ధాంతములకు త్రొలోదకములు వదలి భగవదాశీర్వాదమున పవిత్రముగు నూతనయుగము ప్రారంభము కాగలదనియు విజ్ఞులు నమ్మిరి.

కార్మికపక్షపు ఉన్నతాదర్శములు

కార్మికపక్షమువారు ఉన్నతాదర్శములు గలవారు. నేను ఈమాటలకు సగర్వముగ చెప్పుచున్నాను. ఏలయనిన గొప్ప విశ్వాసము లేకున్న ఎవ్వరును గొప్ప ఆదర్శము ననుసరించి ప్రవర్తించజాలరు. దుఃఖము నష్టము బాప అంతరించిపోవు ననియు ప్రపంచమున నూతనయుగము ప్రారంభము కాగల దని కార్మికపక్షమువారు నమ్ముచున్నారు.

నేను లేపటి దివను ఇంగ్లాండునకు ప్రయాణ ముచున్నాను. ఈద్వీపమునందు నాకు కలిగిన అనుభవమును నేను కొని పోవుచున్నాను.

అనూరాధపురము స్థాల్ల నాలుకలను చూచితిని. సిగిరియా యందలి మహాశిలలను చూచితిని మీ ప్రాచీన జౌన్నత్యము కొంతవరకు గోచర మయ్యెను. అట్టి గొప్ప సామ్రాజ్యము వైభవము నశించిపోయినది. ప్రస్తుతము గొప్ప సామ్రాజ్యధికారము ననుభవించుచున్నవాటిని ప్రతినిధి యగునేను నశించి పోయిన మీసామ్రాజ్యమును గురించి చింతించు చుంటిని. రమ్యముగ దేవాలయములు అద్వితీయమగు సింహళకళానిదర్శనములను శిల్పకళావిశేషములు చూచితిని. ఐక్యతయు సంపద బలమునకు కొరతలేకుండెను. ప్రపంచమునంతయు స్వాధీనపరచుకొని యుండిరి. ఈకాలమున మానవులకు వాంఛనీయమగు బలము భాగ్యము సంపద, కబాలిజ్ఞానము ధర్మరతి, మతదీక్ష మున్నగువాటికి కొరతలేకుండెను నేటి దినము అట్టి గొప్ప సామ్రాజ్యములు విరాజిల్లిన స్థలములందు అడవులు పెరిగినవి. నక్కలు అడవివృగములు విచ్చలవిడిగ తిరుగుచున్నవి. దీనివలన మనము నేర్చుకొన వలసిన అంశమేమి? గ్రహం ప ద గి న పా త టే మి? నేను ప్రత్యుత్తరమివ్వజాలను. కాని ఈ గొప్పసమస్య నావ్యాధయమున నాటియున్నది. నేను ఇంగ్లాండునకు ఈ సమస్యను కొనిపోవుచున్నాను. ఈ అనుభవము నాకు సింహళముపై గల గౌరవభావమును అతిశయింపజేయుచున్నది. సింహళము భారతదేశమునకు దక్షిణముననున్న చిన్నద్వీపమని నేనికతలవను. సింహళము గొప్పప్రాచీనవాగరికతకు పుట్టినిల్లననియు చరిత్ర విఖ్యాతమగు సామ్రాజ్యము విరాజిల్లిన స్థలమనియు తలచెదను. ఈ గౌరవభావముతోపాటు మీదేశపు ప్రకృతిసౌందర్యములు నాకు కలుగజేసిన ఆనందమును నేను ఇంగ్లాండునకు గొంపోవుచున్నాను. మీరు నాకీపుష్పహార మొసగినారు. పుష్పములు వాడినను ఈ సువాసనను నేనెన్నటికివరవజాలను. మీస్వాగతమును సూచించు ఈ మనుములు కెంతయు కృతజ్ఞుడను. సిలోనునందలి అతిప్రాచీన కార్మికసంఘపు సభ్యుల చాయాపటము నేను ఇంగ్లాండునకు తీసికొనిపోవుచున్నాను. నేను వృద్ధుడననుచున్నాను. కావున వృద్ధులవల్ల నాకు అభిమానము మొందు. కామన్న సభయందు ఒకవృద్ధుడు సభ్యుడగుటం దెను. వారు కార్మికపక్షమునకు చేరినవారు కారు. వారివలెనే నేను వృద్ధుడనై వారు గడపినంతకాలము కామన్న సభయందు గడపి వారివలెనే సామ్రాజ్యమునకు పునాదివలె నుండుట కొంతకాలము పట్టినోయని తలచుచుంటిని. నేను వృద్ధుడనైతిని. ఆవృద్ధుడు మాత్రము నాకన్న తేదినవంత్సరములు తక్కువ వయసుగలవానివలె కనుపడెను. ప్రపంచమున వృద్ధులు ఉత్సాహమునందు కార్యదీక్షయందు యువకులవలె నుండురు. వారిని చూచుచుండుటచే నూతనోత్సాహము కలుగును. కావునఅతిప్రాచీనమగు ఈకార్మిక సంఘపు సభ్యుల చిత్రపటము నాకు నూతనోత్సాహమును కలుగజేయగలదు. మీరు మా కొసగిన స్వాగతమున కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ధనమున్న వ్యవధియున్న నేను మరల మీదేశమునకు రావలయునని ఉత్సాహమునాకు అధికముగ నున్నది.

వికసీరు మహారాజుగారు

రాజప్రతినిధికి విందు

ధిన్ జనవరి 25:— సంస్థానాధీశుల సంఘచాన్సెల్లరు గారైన వికసీరు మహారాజువారు మేడాన్సు హోటలునందు ఈరాత్రి రాజప్రతినిధిగారికి విందుసగిరి. సుమారు 80 మందికి ఏర్పాట్లు గావించబడెను. ప్రధాన సంస్థానాధీశులును ప్రధాన సేనాని, గొప్పరాజకీయ సైనికోద్యోగులు అఖిలభారత కాసన సభాస్థులును కాన్సిలు ఆఫ్ స్టేటు అభ్యర్థులును ఉండిరి. విందునకు సిద్ధపడుచు మహారాజువారు రీడింగు దంపతులగుర్చి ఇట్లు చెప్పిరి.

రాజువారి ఉపన్యాసము

రాజప్రతినిధిగారి వేరు రీడింగు సతివేరుగు గూడ అతి నైపుణ్యముతో గలిపిచెప్పుచు “నేను ఇప్పటి నాపదివని తమరు తమ రివ్యడున్న పనిని పూరించినప్పుడే పూరించితిని. ఈదేశము నుండి తమరు వెళ్లబోవునప్పుడే నేనునూ పాదవని విడుచుచున్నాను. నేను ఈ సంవత్సరము ఈపవనికి అభ్యర్థిగా నుండను. మీ దంపతులు వెడలుదురనుమాట మాకెంతయు విచారకరము. కాని రీడింగునతికిమరల స్వస్థతకలిగించుటకు మాకపరిమితానంద మైనది.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

నాసతికి ఆవ్యవృత్తి గలిగినపుడు సంస్థానాధీశులందరునకును పరచిన ఆమరగాకు నేను కృతజ్ఞుడను ప్రత్యేకముగా తమసభను ఆపుచేయుచునికోరుటగా వారు నానందనములకు పాత్రులైరి. నాయందు తామందరును కనుపరచిన దయకు అనేక సాంకేతికములలో నిది ఒకటి మాత్రమే. తీవ్రచర్చకు విషయములు లేనందున సభవారిని అనేక పర్యాయములు నవ్వునట్లు చేసెను. శాంతి, విశ్రాంతి గలిగినఅడవులలో తనఅనుభవములను చెప్పెను. నేటకుమాత్రమేగాక అడవులు ఎక్కువగ ఆకర్షించును. నేను ఏమిదమైన చర్చకు దిగినను నావిధి ననుసరించినే చేసితిని. నేను తమ తమ గౌరవమును నిలుపుటకు చేసితిని. తమింత వలసినచో తమించి సలహాలను ఆచరణగా పెట్టుడు. నాతప్పులు నాకు తెలియును. మననడుచు చిరస్మరణీయములైనవి పెక్కు విషయములు గలవు. నేను తమ రాజవంక్తిని మరవజాలను.

(ఆ. ప్రె.)

సి. బి. జోషిగారు

పై ని క లె క్క ల న ం ఘ న భ

పూనా జనవరి 25:— పైనికలెక్కల సంఘసాంఘికసమివేశము సి. బి. జోషిగారి అధ్యక్షతక్రింది పూనా కాలేజీ భవనమందు నేడు కూడి ఈక్రింది తీర్మానము గావించిరి. పూర్వము చేసిన వాగ్దానప్రకారము గాక అంతకంటె తక్కువగా డీతములను అభివృద్ధిచేసినారు. కావున ఈసంఘమువారు వాగ్దాన ప్రకారము చెల్లించుకొనవలసిన దని కోరుచున్నారు

(ఆ. ప్రె.)

శ్రీ శివాజీ జ్ఞాపక చిహ్నము

శిల్పులు భారతీయులు

పూనా, జనవరి 25:— ఎక్కడి శ్రీశివాజీ స్మారక చిహ్నమును కట్టుటకు 140000 రూపాయలు ఖర్చునని అంచనా వేయబడినది. దానిని ఇరువురు భారతీయ శిల్పులకు ఒప్పగించిరి. కంచురేఖతో సహా పీఠమును కలకత్తా కామర్సులుగా రికిని విగ్రహమును బొంబాయి మూర్తిగారికిని ఒప్పగించిరి ఇంతవరకు భారతీయ శిల్పులచే చేయించుచున్న గొప్ప శిల్పమిదియే. మున్నూరు సంవత్సరములకు చేయు ఉత్సవమునకు సిద్ధము చేసెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

సెనటరు రీడుగారు

మధుర, జనవరి 24:— ఉదయమున బోటు మెయిలు లో ఇక్కడకు వచ్చిరి. సాయంకాలము భారతదేశము-ప్రస్తుత కాలపు ప్రజాపాలన విధానమునకు ఏమాత్రము తోడ్పడగలరు అను విషయమై కన్వెన్షను క్లబ్బువారి ఆదరణక్రింద విజ్ఞోరి యాహాటులో ఉపన్యసించురు.

(ఆ. ప్రె.)

శ్రీ శే. సాండర్సను సతి

కలకత్తా, జనవరి 25:—వంగదేశపు ప్రధానన్యాయమూర్తి సర్ లాంసెట్లు సాండర్సను కె.సిగారిసతి ఇంగ్లాండులో చనిపోయెను.

(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర సంగీత పరిషత్తు

సకల జంతుజాలములను గానము బ్రహ్మానంద పరవశము చేయుచున్నది. విశ్వమంతయును నేక శ్రుతిలయబద్ధమై పరిభ్రమించుచున్నది. గ్రహములు, తారాగణములు, పంచభూతములు, తరువులు, జంతుజాలములును నాత్మానందమును విశ్వనాదమునందు మేళగించుచు బ్రహ్మనాదస్వరూపమును సంస్కరించుచున్నవి. అన్యక్షమునకు శబ్ద బ్రహ్మ మాదిమన్వక్తస్వరూపము. శబ్దబ్రహ్మ మాధుర్యమును స్వరరూపమైన మహానాదము స్థూలమైన శ్రోత్రేంద్రియములకు గానరూపమునను సాధ్యము చేయుచున్నది. విశ్వాధారమైన మహానాదమును గ్రహించి యానందించుటకు సూక్ష్మేంద్రియమునకు సాధ్యము గాని స్థూలమైన శ్రోత్రేంద్రియమునకు సాధ్యముగాదు. మహానుభావులు సూక్ష్మేంద్రియగ్రాహ్యమైన మహానాదమును గ్రహించి నాదబ్రహ్మానందము ననుభవించుచున్నారు. శ్రీకృష్ణుని మురళీగానము మహానాదమును విశ్వరూపమునందు శ్రుతిసమ్మేళనము చేసి సమ్మోహమును గలుగజేసినది. గోవులు గోపికలు గోపాలురు తరువులు నగములు నడులు భూతములు గ్రహములు బ్రహ్మాండములు మొదలగు విశ్వమంతయును నాదబ్రహ్మానందసమ్మోహము ననుభవించినది. శ్రీత్యాగరాజస్వామి మున్నగు మహానుభావులు నాదబ్రహ్మానందమును స్థూలమైన శ్రోత్రేంద్రియసాధనమునను నాత్మగతముచేసి బ్రహ్మానందమును గలుగజేయుచున్నారు. బ్రహ్మానందానుభవమును సకల జీవములకును గానరసము గలుగజేయుచున్నది.

శ్రీ. శివశక్తి పరశక్తి శక్తి గానరసం ఫణి,
స ఏవ శంకరో శక్తి సమగ్రం శక్తిసావరః.

జీవజాలములకునంత మానందదాయకమైన గానము సుకరిముగను మానవహృదయమునందానందరసోదయమును గలుగజేయుచున్నది. ఆంధ్రభాష గానరసానందమును హృదయమునందు ప్రత్యక్షముచేయుటకు దగియున్నది. ఆనందసౌఖ్యము ననుభవించుటకు హృదయమునకు గల సామర్థ్యము బుద్ధికి లేదు. విద్యాలక్ష్మ్యము బుద్ధివికాసమునందు లగ్నమై యానందసాధనమైన హృదయవికాసమునందు లగ్నము గాకను విద్యాప్రయోజనములను సంకుచితము చేయుచున్నది. మానవకల్యాణమునకు సాధనములైన విద్యారంగము సంసారరంగము హృదయవికాసమునకు సాధనములగుట విద్యకు పరమార్థము. నారాయణభక్తుడు నారదుడు, తిరుబుర్రభారుడు, గానప్రియుడు, శారద విశాఖ స్తకధారిణి. విద్యాప్రవృత్తియందు సాహిత్యసంగీతములకు సమ్మేళనము విజ్ఞానమునకు సాధనము. హృదయవికాసమునకు

సాధనమైన గానకళకు విద్యావిధానమునందు స్థానము లేదు. గాయకులకు గౌరవము లేదు. అఖండానందానుభవమునకును హృదయవికాసమునకును సాధనమైన గానకళకు విద్యాప్రవృత్తియందును సంసారమునందును నిత్యజీవనమునందును స్వస్థానమును సాధించుట సంగీతపరిషత్తుభకు పరమార్థము.

మూడవ సంగీతపథ

గతవారమునందు మూడవ సంగీతపరిషత్తుభభీమవరమునందు బ్రహ్మశ్రీ తుమరాడ సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారి యధ్యక్షతక్రిందను గూడినది. సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు గారు విద్యాప్రవృత్తియందు సాహిత్యసంగీతములకు గల సంబంధమును విశదముచేసి యాంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయమునందు పరిషత్తుభనేర్పాటు చేయదలచిన సంకల్పమును విశదముచేసిరి. సభాధ్యక్షులు సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారు వారియారంభాంత్యోపన్యాసములందు సంగీతశాస్త్రమును శాస్త్రాంగములను విమర్శించిరి. శ్రుతివిషయమై ముచ్చటించుచు హోమ్నియము సంగీతమునకు పనికరాని దయ్యమనియును తంబురయె లెస్సయనియును తెలిపిన భావమును సంగీతవిద్వాంసులును విద్యార్థులును గ్రహింపవలసి యుదురు. నాటకరంగమునందు శ్రావ్యమైన పద్యములను పాటలను హోమ్నియము మ్రొగివేయు చున్నది. సంగీత సభలయందువలె నాటక రంగములందును హోమ్నియము వాడుకను తగ్గించుట గానకళాభివృద్ధికి ప్రయోజనకరము. జుత్రవాద్యములందు శాస్త్రిగారు వీణ కొసంగిన యగ్రస్థానము సకలవిధములను తగియున్నది. సంగీత కళాభిమానులు సకలస్వరములను శుద్ధముగను సప్రతిహతముగను సమ్మోహముగను పలుకగల వీణాభ్యాసమును వ్యాపింపజేయుట భారతసంగీతసాంప్రదాయములకు దగియుండును. సంగీత విద్వాంసులకు గల భేదాభిప్రాయముల విషయమై సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారు చేసిన హితోపదేశమును పండితులు గమనింపవలసి యుదురు. శాస్త్రిగారు తెలిపినటులు సంగీతము లక్ష్యకళగను వెలయుచున్నది. శాస్త్రసిద్ధాంతములు శ్రుతిస్వరవిషయమునను భేదించినను శ్రావ్యమైన గానము చిత్తరంజకమై హృదయముల నాకర్షించుచున్నది. సంగీతపరిషత్తుభ చేసినతీర్మానములు సంగీతకళాభ్యుదయమున కనుకూలముగ నున్నవి.

తీర్మానములు

సంగీత సాహిత్యములకు సన్నిహితసంబంధమున్నను సంగీతపరిషత్తును సాహిత్యపరిషత్తుతో గలిపి జరుపుట రెండు పరిపత్తులకును ప్రయోజనకరము గాదు. సాహిత్యాభిమానమును సంగీతాభిమానమును సమానముగను పండితులకు వర్తమానకాలమునందు లేదు. భేదాశయములు గల పరిపత్తు లొకచోటను గూడుటవలనను రెంటియందును లక్ష్యము తగ్గి సభ్యులు స్వస్థలప్రయాణోమ్ములు లగుచుందురు. కాలాభావము తొందరకు గారణమై వ్యవహారక్రమ మసంపూర్తిగ నుండును. ప్రత్యేక పరిషత్తులు ప్రత్యేక కళావికాసమున కుపయోగపడునటులు మిశ్రమ పరిపత్తులపయోగ

పడవు. పాఠశాలలందు సంగీతోపాధ్యాయులను నియమించి సంగీతకళ నొక విషయముగ నునేర్పవలయునని తీర్మానించుట ప్రయోజనకరముగ నున్నది. శాశ్వతనిధిని సమకూర్చుట సంగీతకళాభ్యుదయమున కవసరమై యున్నది. మానవప్రయత్నము లన్నియును వర్తమానయుగమునందు ధనమూలముననే సాధ్యమగుచున్నవి. సంగీతపత్రిక సంగీతకళాభ్యుదయమునకు సాధనంబైనను వర్తమానపరిస్థితులందు దాని నిర్వహణభారము సుకరము గాదు. పరిపత్తుకార్యములను నిర్వహించుట కొక యుపసంఘము నేర్పరుచుట సాంప్రదాయసిద్ధమైనను నుపసంఘప్రయోజనమును కాలము విశదము చేయగలదు. పరిపత్తునకు సంగీతసాహిత్యవిద్యాభిమానులు శ్రీపితాపురముమహారాజుగారిధ్యక్షులు; శ్రీకొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తిగారుపాధ్యక్షులు; భమిడిపాటి సూర్యనారాయణగారు కార్యదర్శి. సంగీతవిద్వాంసులు చాలమంది సభ్యులుగనున్నారు. సభ్యులకార్యపరత్వము సంగీతపరిషత్తును ప్రయోజనకరము చేసి ఆంధ్రదేశమునందు సంగీతకళాభ్యుదయమునకు వినియోగపడు సని నమ్ముచున్నాము.

సిరియాయుధము

ప్రాన్నుదేశము సంగ్రామ బీభత్సమును సంపూర్ణముగ ననుభవించు చున్నను సంగ్రామదాహమునకు శాంతి గలుగ లేదు. అవకాశముగల ప్రదేశములందు సంగ్రామ ప్రస్థానములను తొడ్రముగను నడుపుచున్నది. స్వదేశమునందార్థిక పరిస్థితులు విషమముగ నున్నను సంగ్రామప్రస్థానముల కభ్యంతరములు గలుగకున్నవి. దేశమునందు వ్యయమునకు సరిపడిన యాదాయము లేకున్నను సంగ్రామమునకు కోట్లద్రవ్యమును వెచ్చించుట కభ్యంతరములుండవు. దేశమునం దంతర్విభేదము లేన్నియున్నను నల్లజాతుల దండయాత్ర కన్నిభేదములును సమసిపోవును. ప్రాన్నుదేశాధికపరిస్థితులు క్లిష్టముగ నున్నను మొరకొ సరియూ దండయాత్రలకు కోట్లద్రవ్యము వ్యయమగుచున్నది. జోవినెలు గారు సిరియాయుధుడు ప్రాన్ను అవలంబింపదలచిన రాజ్యసీతని దెలుపుచు ద్రూజులను రీడింగుప్రభువు సామ్రాజ్యసభ్యులను బెదరించునటులు బెదరించుట పాశ్చాత్యుల నావహించిన దురభిమానమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. “సిరియాయుధులి మహాజనులు సక్రమాందోళనవిధానము సంగీకరించి శాంతిమార్గమునను నడువనియెడలను వారిపట్టణములకు డమాస్కసుపట్టణమునకు పట్టినగతియె పట్టగలదు.....అతివాదులు రాజ్యాంగసంస్కరణములను దుర్లభము చేయుచున్నారు. సైన్యపరిపాలనమును స్థాపించి ప్రాన్ను తన యధికారమును స్థాపింప దలపెట్టినది.” అని జోవినెలుగారు తెలిపిన భావముల కనురూపముగను ప్రాన్ను దండయాత్రను సిద్ధముచేయుచున్నది. ప్రాన్ను సిరియాయుధవలంబించుచున్నవిధాన మాసియా ఆఫ్రికాఖండవాసుల పట్లను పాశ్చాత్యరాజ్యము లవలంబించుచున్న విధానమును విశదము చేయుచున్నది. క్రైస్తవ రాజ్యములు మహమ్మదీయ రాజ్యములపట్లను ఘోరమైన దండనీతి నవలంబించుచుండగను

క్రైస్తవ మతబోధకులు ప్రపంచశాంతికి మహమ్మదీయులకు క్రైస్తవమతబోధను జేయవలయు నని నిశ్చయించుట విచిత్రముగను గనుపడగలదు. సంవత్సరమునకు 40,000 సవరణల సభికముగను వ్యయము చేసి మహమ్మదీయులకు మతవ్యాపనమును జేయుటకు బదులు క్రైస్తవులకు క్రైస్తవ దేశములందు బోధించుటకు క్రైస్తవ ధర్మమును ప్రయోగించుట శాంతి స్థాపనమునకు ప్రయోజనకరము. ప్రపంచశాంతికి భంగము క్రైస్తవుల స్వార్థపరమైన భూమిత్వస్థవలనను ధనత్వస్థవలనను వ్యాపారత్వస్థవలనను గలుగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా సమస్యయును నీ తత్వము విశదము చేయుచున్నది. తత్వము వృద్ధిచేయుచు శాంతి స్థాపనమును గోరుట దయ్యమును గోలుచుచు దైవప్రసాదమును సభిలపించుటను బోలియున్నది. ప్రాన్యదేశమును నితర పాశ్చాత్యదేశములును స్వదేశవాసులకు స్వాతంత్ర్యప్రదానము చేసి ప్రపంచశాంతిస్థాపనమునకు దోడ్పడునటులు క్రైస్తవమతబోధకులు పాటుపడి ఏనుని త్యాగమును సార్థకముచేయుట ప్రయోజనకరము గాని దైవభక్తిపరాయణులైన భారతీయులకును మహమ్మదీయులకును క్రైస్తవమతమును బోధించుట ప్రయోజనకరము గాదు.

భారతశాసనసభ స్టాండింగు ఆర్డరులు

నిన్నటి పత్రికలో ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు భారత శాసనసభ స్టాండింగు ఆర్డరుల కుపపాదించగోరిన సవరణలను బ్రచురించి యుంటిమి. ఈసవరణలవలన సభ్యులయొక్కయు, అధ్యక్షునియొక్కయు హక్కులు విస్తరింపబడుటయే గాక, ప్రజాస్వాతంత్ర్యము లీ మూలముగ రక్షింపబడుటకు గూడ నవకాశ మేర్పడు నని తలంపవచ్చును. స్టాండింగు ఆర్డరుల సవరణలవలన కొంతనడవించుటకు వీలు గల్గును. రాజప్రతినిధి యిందుల కంగీకరించునా యను విషయము చాల ముఖ్యమైనది. భారతశాసన సభయందు నెట్టి యుపపాదనము గావించుటకు గాని యేదైనను చర్చించుటకు గాని రాజప్రతినిధియంగీకారము లేనిదే జరుగుట కవకాశము లేదు. సభ్యులు ప్రజల కష్టముల నేమైన దెల్పుటకై నను అధ్యక్షుడు ఒప్పుకొనకుండ ఆయనకు గల అధికారములుగూడ కట్టివేయబడినవి. రంగస్వామి అయ్యంగారు పాపాదించగోరు సవరణలు అట్టి నిరోధములను తొలగించును. అడ్వైజరీ కమిటీలు, ఆర్థికస్థాయిసంఘములు, పబ్లిక్ అకౌంట్సు కమిటీ లెన్నన్నియో స్థాపించుట కుపపాదనములు అప్పటికప్పుడు గావింపబడి అంగీకరించునపుడు ప్రజాక్షేమమున కవసరమని తలంచినవిషయము తీర్మానరూపమునగాని, అడ్జర్-మోటు ప్రతిపాదనరూపముగ గాని లేకున్నను చర్చింప నీయవలె నని రంగస్వామి అయ్యంగారు కోరినదానివలన అనధికారసభ్యులెక్కువ పనిజేయుటకు నిస్సంశయముగ నవకాశ మేర్పడగలదు. అధికారసభ్యుల కార్యక్రమము త్వరగా ముగిసినరోజున అనధికార సభ్యుల కార్యక్రమమును జరుపుటకు అధ్యక్షున కధికార ముండవలె నని యుపపాదించగోరు సవరణ అధ్యక్షునకు గల హక్కులను విస్తరింపజేయుచున్నది. ఈహక్కును మాత్రమేగాక అనధికారకార్యక్రమము నేయేరోజులలో జరుపవలయునో నిర్ణయించునధికారము అధ్యక్షున కుండవలయునని కోరుచున్నది.

అయ్యంగారి సవరణలు సభ్యుల స్వాతంత్ర్యమునుగూడ నెక్కువ జేయవలె నని యుద్దేశించినవి. రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వవర్గముతో జేరి గాక స్వయముగ జేసిన సనులపై విమర్శించుటకు సభ్యులకు హక్కుండవలె ననియు, ప్రభుత్వసభ్యులకు రెండుసార్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు గల హక్కును తీసివేయవలె ననియు దెచ్చిన సవరణ లిందుకు నిదర్శనము లై యున్నవి. ఇట్టి ముఖ్యములగు సవరణలకు రాజప్రతినిధి యంగీకార మొనంగినగాని ప్రతిపాదించ వీలులేదు. ఇందులకు రాజప్రతినిధి యంగీకరించునో లేక తమకుగల నిషేధాధికారము నుపయోగించునో చూడవలసియున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

ఇప్పుడు దేశము సంతను ఆనరించి అన్నిపక్షములవారును ఏకముఖమున ఆందోళనపడి పని జేయుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయసమస్యయై యున్నది. భారతదేశ మంతటను యేషియాటికులిలు కనపృతి దెల్పుచు సభలు జరుపబడుచున్నవి. అసెంబ్లీ సభ్యులు 28 వ తేదీని గయా ప్రసాద సింగుగారు దెచ్చు తీర్మానమున కెట్టి సవరణ నుపపాదించ వలయునో నిర్ణయించిరి. ప్రతికారవిధానము పనికిరాదని డాక్టరు అల్బర్ట్ రహమానుగారు దెచ్చిరి. కాండుటేబిలు పమానేషన్ ప్రయుక్తమార్గ మని అందరును గలసి నిర్ణయించిరి. అసమ్మతినభ లన్నిటిలోను యీ సూచన యేగావించబడినది. పోలకుగారు మాంచెస్టరు గార్డియను కొకలేఖ వ్రాయుచు దక్షిణాఫ్రికాకును ఇండియాకును గౌరవప్రద మగు ప్రతిపత్తి గురుకునటుల కాండుటేబిలు సమానేషమును జరుపుటకు బ్రిటిషు ప్రజాభిప్రాయము గూడ తోడ్పడవలె నని కోరుచున్నారు. ఈసూచన సర్వత్ర ఆమోదమును బడయుచున్నది. యూనియను ప్రభుత్వము వారుగూడ కొంత కదలికను జూపించుచున్నటుల గాన్పించుచున్నారు. కొంత ఆలోచనభాగములోనికి దిగిరి. ప్రధానమంత్రియు డాక్టరు మలనుగారును పాడిసను రాయభారమును వచ్చేవారము కలసి మాట్లాడెద రనుకొనుచున్నటుల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇంకను దక్షిణాఫ్రికా భారతీయసమస్య అంధకారబంధురమై యుండకుండ వచ్చును. ఆశాకిరణములు గాన్పించునట్లున్నవి. భారతీయ రాయభారము దక్షిణాఫ్రికానుండి యిచ్చటికి వచ్చుటలప్రదమగుచున్నది. భారత ప్రభుత్వము వారు దక్షిణాఫ్రికాకు రాయభారమును బంపుటవలన నెక్కువలాభము గాన్పించుననుభారత ప్రజాభిప్రాయము దృఢముగ వ్యక్తము చేయబడుచున్నది. త్వరలోనే కాండుటేబిలు సమానేషము సమానేష మగుట్టుకు పరిసితులు దోడ్పడి యూనియను పార్లమెంటు శాసనము గావించుటకు తొందరపడకుండ వర్ణద్వేషములను పెంచకుండ సనమస్యను సమన్వయవృత్తితో పరిశీలించును గాక!

గురుద్వారాక్షేపిల విడుదల

గురురోజులక్రిందనే యిద్దరు అకాలీఖైదీలు గురుద్వారచట్టమున కనుకూలముగనే పనిజేసిన మని హామీ నిచ్చుటవలన విడుదల చేయబడిరి. ఆంగ్లో-హైందవప్రతికలు వారు చాల మందిని జేసిరిని సంతోషించెను. ఇప్పుడు నేటివార్తలప్రకారము మరి యిరువదిమంది విడుదలచేయబడినటుల దెలియుచున్నది. వారిని విడుదల జేయుటలో వ్రాతపూర్వకముగ నెట్టి యొడంబడికను దీసికొనలేదనియు, వాక్పాత్రముగ గురుద్వార బిల్లును పనిజేసినమని యంటే వదలివేసిరినియు విడుదలయైనట్లేదీ యొకరు చెప్పిరి. ఇదివరలో వ్రాతపూర్వకముగ హామీనియకుండ అకాలీనాయకులు దిరస్కరించి యుండుటచేత వారిని విడుదలజేయక పోయిరి. ఇప్పుడు నోటిమాటమీద నాధారపడి పంజాబు ప్రభుత్వమువారు విడుదల జేసిరి. వాక్పాత్రపు బిచ్చదలను సమ్మినయెడల యీ అకాలీ వివాద మొత్తకాలముక్రిందనో పరిష్కారమై యుండేది గదా.

ఆంధ్రనిశ్శవిద్యాలయము

నూజివీడు యూనియను బోర్డువారి సహాయము

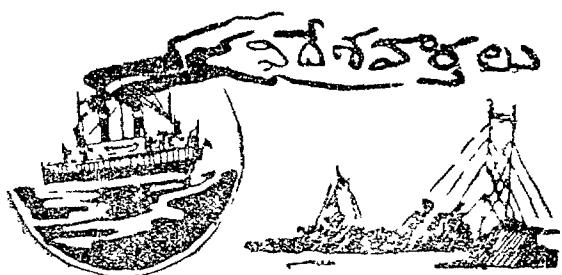
తక్కినవారును అట్లేచేయవలెను
నూజివీడు, జనవరి 25:—ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు పుకోగా మిగా ఆంధ్రనిశ్శవిద్యాలయమును మెచ్చుకొని నూజివీడుయూనియను బోర్డువారు నాలుగు పర్యాయములుగా నాలుగుసంవత్సరములలో 200 రూపాయలు సహాయము చేయవలెనని తీర్మానించిరి. మరియు 12 తెలుగుబిల్లులలోని తక్కిన స్థానికసంఘముల వారుగూడ నిట్లే భూమిరాశముల నొసంగి తమదేశభక్తిని జూపవలెనని నూచించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మలేరియా నివారణ ప్రయత్నములు

బొంబాయి కార్పొరేషన్ ఉపసంఘసూచనలు
బొంబాయి, జనవరి 25:—బొంబాయి నగరమున మలేరియావ్యాధిని రూపుమాపు నిమిత్తమై కార్పొరేషను వారు నియమించిన ఉపసంఘమువారు గట్టి శిక్షారసులనే చేసిరి. గోడ్డు ప్రక్కల మురుగు కాలువలు పైకి గనపడకుండ భూమిలోపలనే తూములనేర్పరచి వానిద్వారా మురుగు నీరు పోవలెనని నూచించుచున్నారు. మిల్లుల దగ్గరనుండు చెరువులు మొలల పల్లపు ప్రదేశములన్నింటిని పూడ్చి నోములులేకుండ చేయవలె ననుచున్నారు. రైలుకట్టలకు ప్రక్కలనుండి పల్లపు ప్రదేశములను కైత్వే కంచెనీవారు పూడ్చవలెనని చెప్పుచున్నారు. నగరాలోగ్గమును బాగుచేయు పట్ల మునిసిపలు ట్రాక్రింద ప్రభుత్వమువారిని గాని మరెవ్వరిని గాని నిర్బంధించకుండ వదలి వేయరాదనియు వీరు చెప్పుచున్నారు. పల్లపుప్రదేశములను పూడ్చుటకై ఆపసమైననో ఋణము తీయవచ్చును. గృహయజమాను లెవ్వరైన అట్లు చేయలేవునో వారికి అప్పుపెట్టి క్రమముగా నడ్డతో కూడ వానిని రాబట్టుకొనవచ్చును. ఇంజనీరింగుకాఖవారుగూడ బాధ్యతవహించి యీపనికి తోడ్పడవలెను. దీనికి కానలసిన పరికరములు పనిముట్లు సునుభ్యులు మొలలను 1925-27 బడ్జెటులో కాంక్షను కావలెను. అని శిషారసుచేయుచు నీయుపసంఘము వారు వచ్చేశాసనసభా సమానేషమున దీనికి తగినట్లుగా మ్యునిసిపలు అడ్వసు సురూక్షేయవలెనని ప్రభుత్వము వారిని చేడుకొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

హార్మి మానుగారు

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలకు నిలచుట
బొంబాయి, జనవరి 25:—బి. జి. హార్మి మానుగారు బాతీయపక్షము తరపున మ్యునిసిపలు ఎన్నికలకు నిలచుచున్నారని తెలియుచున్నది. (క్రీ. ప్రె.)

హిండింబర్గుగారి విజయము

బవేరియనుల పరాజయము

బెర్లిన్, జనవరి 20 — క్రొత్తమంత్రివర్గము లోకలో బహుభాషికు, డాన్ విధానమును మన్నించెదరు. ఆర్థికపరిస్థితులచే గల్గిన చిక్కులను నిగ్రహించగల్గుదు రనుకొనుచున్నారు ప్రభుత్వవిధానమును కొంచెము లెత్తుపక్షమున మొగ్గుచున్నారు. విదేశాంగవ్యవహారములందు సోషలిస్టులు హిండింబర్గుగారికి తోడ్పడెదరు. జేకీయ వ్యవహారములలో జాతీయవాదులు అండగనుచుందురు.

రైనుల్లాండులో మిత్రమండలిసేన

రిచిస్ట్రాగువారి తీర్మానము

బెర్లిన్, జనవరి 23 — మొదటి ఆక్రమణ ప్రదేశమును ఖాళీజేయుటతోబాటే ఆక్రమణసేనలనుగూడ తగ్గించునట్లు జేసితిరవలెనని రిచిస్ట్రాగువారు తీర్మానించుకొనిరి.

బ్రిటిషు రాచకీయములు

కార్మిక లిబరలుపక్షమువారి ఒడంబడికలేదు

రంగున్, జనవరి 24 — ఈవారము ప్రధానామాత్యుడు కొన్నియుపన్యాసముల నిచ్చును. పత్రిక లాయపన్యాసమునకు ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్నయని. తిరుపత్యమును కట్టుదిట్టము జేసికొను విషయమునుగూర్చి బార్లిష్టుగారు కేపురాత్రి యుపన్యసించును. ఉపన్యాసాంతమున స్టర్లింగ్ కేడరు, స్కాట్లండులో గృహపరిశీలనగూర్చి ప్రస్తావించెదరు. బుధవారమునాడ సందర్శించుటలో పారిశ్రామికపరిస్థితులనుగూర్చి ప్రస్తావించును ఆమరునటిరాత్రి లండనుకు తిరిగివచ్చును. తుక్రవారము మంత్రివర్గపుసభ కర్మకర్తను పాఠించును. అప్పుడు ఫేబ్రవరి 2 తేదీనె పార్లమెంటును ప్రారంభించుటకు సార్వభౌముడు దెలుపుమరతులను అంగీకరించెదరు. ఈవారాంతమున ఆక్స్ ఫర్డుప్రభువు ఆస్పిత్రు లాయిడ్ జార్జి గారు రుపన్యసించిరి. గతరాత్రి హాల్లులో నుపన్యసించుచు కార్మికపక్షముతో ఒడంబడికజేసికొన ప్రయత్నించుట సరిపడదు. లిబరలుపక్షమువారు స్వతంత్రముగ ఒకరితో కలియక న్యక్తిత్వమును నిలబెట్టుకొందురు.

ధూమి సమస్యనుగూర్చి లిబరల్సులోనే భిన్నాభిప్రాయములున్నవి. కాని ఇప్పుడు సాధారణముగ ఒడంబడిక కుదురుటకు అభ్యంతరము లేదనిరి.

వచ్చేసెల జరుగు లిబరలుసభలో ధూమి ఏర్పాటును గూర్చి లిబరల్సు అందరకును రాజీనామా కుదురునని లాయిడ్ జార్జి గారు కార్మికులతో చెలియజేసిరి.

ఆసియావాసులు

దక్షిణఆఫ్రికా శాసనములు

కేప్టౌవున్, జనవరి 23. — యూనియను ప్రభుత్వము వారు ఏషియాటికు బిల్లునుగూర్చి ఇంకను ఆలోచించెదరని సార్వభౌముని సందేశముగ వినుటచే భారతీయులు ఇచట ఉత్సాహము జూపుచున్నారు. వచ్చేవారము ప్రధానామాత్యుడు డాక్టరు మాలక్ గారు రాయబారములను వివేచన గాంధీస్వల్పము ఒడంబడిక తగవునుగూర్చి ప్రత్యక్షతర నిమిత్తులకు సీ. ఎఫ్. ఆండ్రూస్ ప్రిమోలియా విభజనగారికిని పూర్తిగ కేపుమెప్పుపత్రిక తావిచ్చుచున్నది.

నిన్న సమావేశమైన పార్లమెంటుసభకు వాజిపెయి, ప్యాడింగ్ గార్లు క్రేత్యకులుగ వచ్చిన ప్రముఖులలో గలరు.

రెండవపర్యాయము ఏషియాటికు బిల్లును చర్చించుటకు కొంత ఆలస్యమునని ఆండ్రూస్ గారు సార్వభౌముని యుపన్యాససోరణిబట్టి చెలియజేసిరి.

బాక్సరు పరిహారము

బ్రిటిషువాట్సాను వినియోగించుట

రంగున్, జనవరి 23. — చీనాకును, చీనాప్రజలకును లాభకరమగు నుండవలయు బ్రిటిషువారి వంతులన్ని బాక్సరుపరిహారము నుపయోగించువిషయమై చర్చించుటకు ఇద్దరు సుప్రసిద్ధ చీనాపండితులు నియమించబడిరి. వా రీపనిని పూనుకొనుటకు అంగీకరించెరి.

బ్రిటిషు వాయువాహనాపరిశ్రమలు

లో అప్పుడే 40000 మందికి పనిదొరకెను. 10 000 000 పానులనుండి 12500000 పానులవరకు విక్రయమైనవి. ఇంగ్లీషుసరుకులూ అందరకును ఇష్టమైనవి కొనుచున్నారు.

సర్ ఆస్టిను చాంబర్లెను

రప్పూన్, జనవరి 24. — జబ్బు నెమ్మదిగనున్న తరువాత సముద్రతీరమునకు ఆస్టిక్ చాంబర్లెనుగారు పోవుటిదియే ప్రధానము. అతిర్వరలోనే లండనుకు బయలుదేరు ననుచున్నారు. లండనులో 29 తేదీని ప్రవేశించు ననుచున్నారు. ప్యారిసు లో దిగి బ్రియండుగారిని జూచెదరట.

గ్రీకు ఆర్థికపరిస్థితులు

క్రొత్తగ బుణము జేయుపద్ధతి

ఏడెస్సు, జనవరి 24. — బ్యాంకులో డిపాజిటుగనున్న మొత్తము, బ్యాంకునోట్ల విలువలను నూటికి 25 శాతము తగ్గించి ప్రభుత్వమువారు బలవంతముగ ప్రజలనుండి ఋణమును దీసికొనుచున్నారు. ధనమును కూడబెట్టువారికి ప్రాయశ్చిత్తముగ ప్రభుత్వమువారిట్లు చేయదలచుకొనిరి.

ఆర్థిక పరిస్థితులను చక్కబెట్టుట కీఋణమును జేయుచున్నారని ప్రకటించిరి. అసలు మొత్తమును తీర్చుకుండ దాని మీద వడ్డీని ఇచ్చుచున్నారు. ఆనడ్డికింద ఈఋణమును ప్రయోగించెదరు. ఈఋణముచే క్రొత్తగ నోట్లను అచ్చువేయ సక్కురలేదనియు ప్రజలు సరకులను కొనుటకు ఎక్కువ త్రాణయందు ననియు ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కబడుననియు ప్రధానామాత్యుడు పనగోలాస్ గారు ప్రకటించిరి.

జపాను నౌకాసంఘము

ఒడంబడిక కుదురుట

టోక్యో, జనవరి 24. — నిప్పౌన్ యూ సెన్ కెయిషా టోయకికెన్ కెయిషా కంపెనీ డైరెక్టురులు పార్లమెంటు ఏమైన సహాయము నిచ్చిన ఏకమగుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. సలహా నిచ్చినచో నిప్పౌన్ యూ సెన్ కెయిషా కంపెనీ మంచివిత్రాస్సు పనిసేరు కాకలను గట్టగలరు. నిప్పౌన్ యూ సెన్ కెయిషా నుండి టోయకికెన్ కెయిషా కంపెనీ 125000 వాట్సలను దీసికొనును.

దొంగకంపెనీలు పేరుపెట్టి మోసముజేయుట

లండన్, జనవరి 21. — ఉదయం 11/25 మండ్లెవీల్లో సోదరులు ముగ్గురు. 57, 56, 5, సంవత్సరములవారు దొంగ కంపెనీల కేసులో 500 000 పానులవరకు ప్రజలను మోసపుచ్చినందులకు 6 సం॥ ద్వీపాంతరవాసము విధించిరి.

కొన్నాళ్ళు పీరు పైసాకొపియలు మెయిలు అనుపత్రికను నడిపిరి

వీరికి ఇల్లున్నది. ఊరులో మేడ గలదు. దీనివలన ప్రజలు ఇకనైన మోసపోకుండురుగాక యని న్యాయాధికారి చెలియజేసెనట.

అమెరికను సంచారకులు

పోలీసు అరస్టు జేయుట

బలేవియా జనవరి 22. — నలుగురు అమెరికా సంచారకులు, ఇందులో ఒక స్త్రీగూడ నున్నది. ప్రసిద్ధిగాంచిన బోరోబురు దేవళములోనున్న అందముగ పల్లెములను సుత్తెతో పాడుజేయ ప్రయత్నించుచిరని పోలీసువారు వారంటులను జారీచేసి అరస్టుజేయవలెననిరి. ఆపల్లెములకింద చనిపోయినవారిసమాధులున్న వేపా తెలిసికొనుటకు వాటిని తొలగించ నెంచితిమని సంచారకులు చెలిపిరి.

డబ్ల్యు. ఈ. జే. జే. (పార్లమెంటుసభ్యుడు) చనిపోయెను.

భారతదేశ నూతనరాజ ప్రతినిధి

వీడ్కోల్సు విందు

లండన్, జనవరి మార్చి 11 తేదీని వీడ్కోల్సు విందును ఇర్విను ప్రభువునకు జేయుటకు నిశ్చయించిరి. లండను వర్తక సంఘమునకు జేరిన ఈస్టిండియను శాఖవారు ఏర్పాటుజేసిరి. ఇండియాలో సేవిలు, సైనిక వర్తక జీవనములందు ముఖ్య స్థానముల నలంకరించినవారు అందరకు విందునకు నచ్చెదమనెరి.

ఐరిషు ఆందోళనకారులు

రంగున్, జన 24. — మొన్న జేసికొన్న ఒడంబడిక ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దులలో అల్లరులుచేసెదని శిక్షించిన 38 గ్రరీవి నవలనట్లు తెల్సాస్తులో ప్రకటించిరి. వీరిపుడు ద్వీపాంతరవాసము ననుభవించుచున్నారు. తక్షణమే విడుదలచేయబడుదురు.

కర్కలు అస్థిపంజరము

లండన్, జనవరి 24. — ఆర్కినీసులో కర్కలు దేవళమున కన్పించిన మానవ అస్థిపంజరము నెయింటు మ్యాగ్నన్ అస్థిలని ఇప్పటికి 800 సంవత్సరము లైనపద నిధారణగ జేసెనది. ఇతడు రోగ్నకల్లుగారికి మేనమామ. పుట్టికు ఐదుక భాగమున పెద్దకన్న మున్నది. కత్తితో తలమీద నఱుకుటచే చనిపోయెనని చారిత్రమున జెప్పినదానికిని ఈకన్న మున్నదని చెప్పినదానికిని సరిపోవుచున్నది.

సామ్రాజ్యసహకారము

దొమినియనులతో సలహాజేయుట

విదేశాంగవిధానమును తయారుజేయుట

రంగున్, జనవరి 23. — తక్కినవిషయము లన్నిటిలోను సహకారమునకు అంతస్సామ్రాజ్యసహకారము బాగున్న గొప్ప నైతికబల మనియు ఆధారమనియు కర్కలు అమెరికాను ఎడింబరోలో ఉపన్యసించిరి. సామ్రాజ్య సహకారమును ఆర్థికసహకారమును ఏకముగ ఆలోచించువలెననిరి. యుద్ధమైనప్పటినుండి ముఖ్యముగ విదేశాంగవిధానమునకు సంబంధించిన విషయము లన్నిటిలోను దొమినియనులతో ఆలోచించి పనిచేయుచున్నారము. దీనికిద్వైపాంతరము సామ్రాజ్యసభ జయప్రథముగ జరుగుటయే యనిరి. దొమినియనుల హక్కులను గ్రేటుబ్రిటనుతో సమానప్రతిపత్తి నిచ్చుటలోను, వారితోగూడ సలహాజేయు హక్కును గుర్తించవలెననిరి.

యాద్యమునకు ముందెన్నడును విదేశాంగ విధానమును గూర్చి ఏమియు దొమినియనులకు దెలుపు ఆచారమే లేదు. ప్రతిరోజున దొమినియను కార్యాలయముద్వారా విదేశాంగ విధానమునుగూర్చి దొరకిసంతకరకు దొమినియనులకు దెలుపుచునేయున్నారు. నిరుడు 200 తంతులు 600 నిశేడికము లంపబడినవి. విదేశాంగవిధానమునుగూర్చి పూర్తిగ దొమినియనులకు దెలుపకనే గ్రేటుబ్రిటను అంతను చేసెనని ఇప్పుడు చెప్పుటకు వీలులేదు.

ఆస్ట్రేలియాలో ఈవిషయమై సహకారమును సల్పుటకు బ్రూసుగారు ప్రయోగశాల నొకదాని నేర్పాటుజేసిరి. న్యూజిలండుగూడ ఇట్లే చేయుచున్నది. ఎప్పుడో ఒకనాడు వాయువాహనా తెలిఫోనులనుగూడ ప్రవేశ పెట్టి మరింత దగ్గరగ జేరుటకు వీలగును. కాని ప్రస్తుతము ముఖ్యవిషయములను ముఖముఖినే చర్చించుట లాభమని అట్లు చేయుచున్నారు. ఇప్పుడు మరల సామ్రాజ్యసభ నెపుడు ఒరవడవలెనని చర్చ జరుగుచున్నది.

అనుకొన్నంతతరచుగ నాయకులను సమావేశపరుచుట చులకనగాదు. ఒకవేళ వారు జాతిసమితివారు చేసినటుల జేయవచ్చును. కొంతవ్యవధిని ఏర్పాటుజేయవచ్చును. డిప్యూటీలసభలో అంత ముఖ్యముగాని పనిని సాగించవచ్చును శాశ్వతముగ సామ్రాజ్యవిధానము నేర్పాటుజేయుటకే యుద్దేశించవలెననిరి.

సోవియటు తగవు

రైల్వే అధికారిని అరెస్టు చేయుట

చిచిరకా గారి అంత్యసంక్షేమము

లండన్ జనవరి 22:—ఇవనాపుగారిని అరెస్టుచేసిన మాట నిజమేయని రూపుదిద్దుకొని విలేఖరి ఖాయపరుచుచున్నాడు. దీనివలన అతికష్టమున పరిస్థితులలో ఉన్న సోవియటు రాయబారి డెలఫువున్నాడు. ఇటు చేయుట సోవియటు ప్రభుత్వమునకు గొప్ప న్యూనతగ బరిగడించబడుననుచున్నాడు. 1924 ఒడంబడిక నుల్లంబించినదానికి తృప్తి కరమగు సమాధానము నడుగుటకు హక్కు నుంచుకొని ఇవనాపుగారిని తక్షణము విడుదల చేయవలెనని సోవియటు రాయబారి కారకానుగాను గోరుచున్నాడు.

ఇవనాపుగారిని విడుదల చేయుట

పికింగ్ జనవరి 28:—ఇవనాపుగారిని విడుదల చేయవలెనని విదేశాంగ కార్యాలయమువారు చాంగ్స్ లినుగారికి తంతింపిరి.

పికింగ్ ప్రభుత్వమువారికి సోవియటులపట్ల మంచి యాభిప్రాయమే యున్నను చాంగ్స్ లినుగారు తమ ఉత్తరవులను శిరసావహించుటకు జేయజలరనుచున్నాడు. చీనాపరిహార్థంలో ఆపుడే 7000 సోవియటు డైరెక్టులు కేంద్రీకరణమైనట్లు డెలియచున్నను జపాను జోక్యము కలుగజేసికొనునను కారణముచే సోవియటులు నుంచురియ్యకు, నేనలను బంపెనరని నమ్మకు.

చిచిరనుగారి అంత్యసంక్షేమము

పికింగ్ జనవరి 24:—ఇవనాపుగారిని విడుదల చేయించాలననియు, చీనా ఈస్టర్న్ రైల్వే ఒడంబడికను పూర్తి చేయవలెననియు రైల్వే అంతటను మూడురోజులలో శాంతి పరిస్థితుల నేర్పాటు జేయవలెననియు చిచిరనుగారు కరకాను గారికి అంత్యసంక్షేమము నంపిరి. ఇచ్చిన గడువులో పుగ వెచ్చనిగ ఈ సంగతులను చీనా ప్రభుత్వమువారు పుష్కారము జేయలేరని ఒడంబడికను అమలు జరిపించుటకు తీసికొనవలసిన చర్య దీసికొనుటకు అంగీకరించవలెననియు, రైల్వేలో ఉభయాల రస్స-చీనా ఆశయములను గాపాడవలెననియు డెలియజేసిరి.

ఈ సందేశమును కరకానుగారు చీనా ప్రధానకార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి అందజేసి చాంగ్స్ లిను గారికి గూడ తంతింపిరి.

చీనావారిదుండగములు

మాస్కో, జనవరి 21:—చీనా ఈస్టర్న్ రైల్వే ఇంకను మాసియేయున్నట్లు. హార్మియోనున్న రషియా క్రేడ్ యూనియనుసభ్యులందరిని చీనా అధికారులు అరెస్టుజేసిరట. చీనాపటాలములు కార్మికసంఘములను, క్రేడ్ యూనియనుల ఆవరణలను ఆక్రమించుకొనిరి. నగరమంతయు సైనికశిబిరములతో నిండియున్నట్లున్నది.

సోవియటు రాయబారుల కోర్కెలు

ఇవనాపుగారిని తక్షణము విడుదలజేయవలెననియు ఇతర రైల్వే అధికారులను గూడ వదలవలెననియు రైల్వేలో సైనికులు జోక్యమును గలుగజేసికొనుట అడంచవలెననియు సైనిక ట్రాన్సుపోర్టు కీయవలసిన మొత్తము నియవలెననియు చాంగ్స్ లినుగారికి కారకానుగాను సందేశమునంపిరి.

మాస్కో ఏజంటుల ఆగ్రహము

జనవరి 24:—చీనోరస్సో పరిస్థితులు గొడవలొబడినట్లు పత్రికలు డెలపుచున్నవి. సామ్రాజ్యకాంక్ష యుండగూడదని బోధించిన తత్వముతో కారకాను గారి ఆక్షేపణను విద్యార్థి నాయకులు విమర్శించవలెననియు మంగోలియాబోయిన కారణములను కనుగొనవలెననియు, సెక్రియంగా మున్నగువోట్ల సోవియటు ఏజంటుల ప్రచలనమును దక్షిణ-చీనామీద క్యాంటనులోనున్న సోవియటు, ఏజంటులు విధించిన వినాశకరమున వరుతులను విచారించవలెనని పికింగ్ డెయిలీస్టూను పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. సైన్యములను ప్రవేశపెట్టెనమని సోవియటులు చేయు బెదిరింపులను గూర్చి చీనాపత్రిక యొకటి ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. విన్నసంగతులే నిజమనుచో సోవియటులు చీనాపట్ల జూపుచున్న మైత్రి మోసము అంతయు వెల్లడిజేయబడును. మేముగూడ సామ్రాజ్యకాంక్షకు ప్రతిహతులమే. అదియంగాక ముఖ్యముగ సోవియటు ఇంపీరియలిజముకు బాత్తుగ ప్రతిహతులము. వారిమధ్యద్వేషములన్నియు చీనాలో కల్లకి అయినవి.

ఇటలీ ఋణము

లండన్ రాయబారములు

లండన్, జన 28:—నేడు శేఫుగూడ బ్రిటిషు ఇటలీ ఆర్థిక నిపుణులు ఇటలీయులను తీర్చువిషయమై చర్చించెదరు.

నిన్న చర్చిలు వాల్స్ వ్యవస్థాపకసమావేశము ఆకుటగూడ కొంతవరకు అనుకూలముగనే పరిణమించినట్లులున్నది. ఒడంబడిక తయారగుచున్న ఇంకను ప్రధానాంశములు కొన్ని తేలవలసియున్నవి. సోమవారము మరల చర్చిలు వాల్స్ వ్యవస్థాపకసభ్యులు కలిసికొనిరి. కొన్నాళ్ల వరకు ఏమియు ప్రకటించ రనుకొనుచున్నారు.

రుగ్గీ, జన 25:—నేటి మధ్యాహ్నము ఇటలీ ఇన్వలసిన్ ఋణమును దీర్చువిషయమై చర్చిలు వాల్స్ వ్యవస్థాపకసభ్యులు బ్రిటిషు అధికారులు మరల చర్చించెదరు. కొద్దిరోజులనుండి అంతయు చాలవరకు అనుకూలమైన దనుచున్నారు. నేడుగూడ కొంత అనుకూలముగనే సాగవచ్చును.

మ సోలు తీర్పు

ఆంగ్లోతురుష్క ప్రస్తావన

రుగ్గీ, జనవరి 28:—బ్రిటిషు రాయబారి సర్ రో వాల్స్ విండ్సేగారు ఇప్పుడు ఆంగ్లోరాలోనున్నారు. అచట జాతి సమితివారి మసోలు తీర్పునుగూర్చి తురుష్క ప్రభుత్వముతో ప్రస్తావించెదరు. తానువెల్లిన వెంటనే విదేశాంగ మంత్రి తిపికు జేగారిని జూచిరి.

హెడజాజి రైల్వే

లండన్, జనవరి 28:—హెడజాజి రైల్వేను క్రొత్త హెడజాజి ప్రభుత్వమునకు ఇచ్చివేయుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

వార్సాలో గూఢచారులు

వార్సా, జనవరి 25:—వార్సాలో జర్మనీ శరభున గూఢచారులు పనిచేయుచున్నారని కనుగొనిరి. ముగ్గురు నాయకులు మరికొందరును అరెస్టుజేయబడిరి. కొన్ని కాగితములు దొరికినవి. సైనికవర్గముతోదాను మరితర శ్రమంతులతోను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను గూఢచారులు జరుపుచున్నారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

ఆంధ్రానుగారి అభిప్రాయము

కేపుటవు, జనవరి 25:—కేపుటవును ప్రధానమతాచార్యుని అధ్యక్షతన ఉన్నది. ఆంధ్రానుగారు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల సహస్యయొక్క సైనిక భావమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. చాలవరకు చర్చజరిగెను. దీనినంతయు విచారించుటకు ముఖ్యముగ సంఘమొకటి ఏర్పడెను.

క్యాండర్నక్ సతి శండియానుండి భద్రపల్లెన కొన్ని గంటలకు చనిపోయెను.

ఆంగ్లో-ఇటలీ ఋణ రాయబారము

ఒడంబడిక కుదిరెను

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 25:—ఆంగ్లోఇటలీ ఋణమును దీర్చు ఏర్పాటులనుగూర్చి ఉదారభావములతో ఒడంబడిక కుదిరినది. వివరములును నిశ్చయించుటకు ఒడంబడికను తయారుచేయు సంఘము శేపు సమావేశమగును.

సర్ ఆల్ఫ్రీడ్ మాండ్

లిబరలు పక్షమునుండి ఎడిటోరులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జనవరి 25:—సర్ ఆల్ఫ్రీడ్ మాండ్ గారు లిబరలు పక్షమునుండి విడిపోయిరి. లాంబ్ బాగ్ గారి భూమి విధానముచే లిబరలులో క్రొత్తదియును, తీవ్రమగుచీతిక గలిగెననియు, లిబరలు సంఘమును గట్టిగ ఏర్పాటుజేయు ఆశలన్నియు యెడియా సరైనవనియు అందుచే తాను లిబరలుపక్షమునుండి చిలిపోవుచున్నానని అస్పష్టముగారి శిరవ్రాసిరి. లాంబర్డుకు ఏర్పాటుతో తేరిన పనిచేయుటకు వీలగునో అపక్షముతో, కన్వెన్షన్ లతో శేరదనని తెలియజేసిరి.

కనడాగవర్నరు జనరలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మార్టియలు జనవరి 25:—తాను కనడా గవర్నరు జనరలుగ నియమించబడునను వదంతులు అసత్యములని విల్లింగ్డో గారు డెలియజేసిరి.

మేలేక్ష్ మూ వైమానిక ప్రమాదములో తులగా త్రులలో నలుగురు చనిపోయిరి. తక్కినవారు అపాయమును న్నారు.

వింతదొంగతనము

దొంగల నాహనము

లండన్ జనవరి 22:—వెస్టెండలో వడ్డోప్రాకు వీధిలోనున్న హార్డికంపెనీగలవర్తకుల ఇంట్లో చొరబడి, ఇకపాపెట్టెలను ఇదివరకెన్నడును కనివినిపిలుగని యంత్రముతో రంధ్రముజేసి 10000 పౌనులు విలువగల నగలను దొంగలు దొంగిలించుకొని పారిపోయిరి. ఇంటిలో పనిజేయు స్త్రీ తాళమున దీయుటకు వెతకులాడుచుండ లోపలికిరావచ్చు విద్యుద్దీపమును అమర్చుచున్నారమని చెప్పి ఏమియు తమకు తెలియనటల వెడలిపోయిరి. ఆవరణలో రక్తపుధాగులుగల బట్ట కనిపించెను. అందులో ఒకదొంగకు గాయములుతగలె ననుకొనుచున్నారు.

క్రెంచి కమ్యూనిస్టులలో చిలికగల్గెననుచున్నాడు. మరాఠోవిషయము నెత్తుకొనిరి.

టెహర్ లో క్రెంచి రాయబారిగ ముగ్రాస్ గారు నియమించబడిరి.

చీనాలో క్రైస్తవులు

చీనాలోనున్న విదేశక్రైస్తవుల కేమియు ప్రమాదము రాదు. ఒడంబడిక వరతులనుకారము వారికి అన్నిరక్షణలు ఏర్పాటుజేయబడును.

శ్రీ శ్రీ కారినలు మెర్సియరుగారు

బెల్జియము విచారము

లండన్ జనవరి 25:—కార్డినలు మెర్సియరు 1851 నవంబరు 21 తేదీని జన్మమెత్తిరి. 1874 మతాధికారిగ నియమించబడెను. 1882 లో వియను విశ్వవిద్యాలయమున వేదాంత శాస్త్రపండితుగ నియమించబడెను. చాల ఘనతను, జ్ఞాతిని ఈశాఖయందు గడించెను. చిత్రకళయందుగూడ నిధి. ఒక పురావృత్తి నవలించించుటకు తలపెట్టిరి. ఆతని దృఢమే బెల్జియనులు యుద్ధములో నీతిబాహ్యముగ ప్రవర్తించుచుండ చేయగల్గెను. జర్మనుల పాగడ్డనుగూడ పాత్రుడయ్యెను. యుద్ధమైనపిమ్మట అన్నిమతముల సమత్వమును తురుర్చుటకు సభజరిపి అధ్యక్షతను వహించెను.

లోకమంతయు కన్నీరు మన్నీరగునటల ఈతని మరణమునకు విచారించుచున్నది. రాజా, మంత్రులు, రాయబారులు పార్లమెంటుసభ్యులు మెర్సియరుగారు చనిపోయినగది కేసి సందర్శించిరి. 28 తేదీని అంత్యక్రియలు జరుగను. సానుభూతి వార్తలను ప్రపంచమంతయు బంపుచున్నది. 30000 మంది కవమువెంట జనిరి. తలుపులు మూయబడినప్పటికి, ప్రజలను ఆపుటకు కష్టము గాకుండెను. అల్లరులు జరిగెను. కొందరు అరెస్టు జేయబడిరి. అకళంక దేశభక్తుడని అందరును చాటుచారే. జర్మను సైన్యములు బెల్జియముపై దండెత్తినపుడు బెల్జియం హక్కులను అకుంతర దైర్యముతో కాపాడిరి.

బ్రిటిషు రైల్వే తగవు

రుగ్గీ, జనవరి 25:—జాతీయవేతన సంఘమువారి తీర్మానమును నిరాకరించుచు క్రొత్తది సభవారు ప్రవేశపెట్టిన క్రొత్తసారాంశములను గూర్చి ఆలోచించుటకు రైల్వేకంపెనీ ప్రతినిధులను కేషనలు రైల్వేయూనియను కార్యనిర్వాహక వర్గమును అధికారులును, కలిసికొనుచున్నారు. క్రొత్తగ తేరువారిని గూర్చియు, జ్యూనియరు తరగతినుండి సీనియరుతరగతికి తీసికొనబడిన వారినిగూర్చియు, బోనసు, వేతనములను చర్చించెదరు. వేతనసంఘమువారి తీర్పును అమలుజరుపరాదని చర్చించెదరు.

ఆస్ట్రేలియాకు విమానము

రుగ్గీ, జనవరి 25:—మొన్ననే నియమించిన ఆస్ట్రేలియా గవర్నరు జనరలు ప్రభుత్వకార్యములనిమిత్త ముపయోగించుటకు ఇంగ్లాండులో ఒక విమానమును నిర్మించుచున్నారు. నలుగురు కూర్చుండగది గలదు. ఆస్ట్రేలియా అంతటను గవర్నరుల ప్రభుత్వమువారి పనిమీద బోవునపుడు ఉపయోగించెదరు. సముద్రముమీద గూడ బోవుటకు తుణుములో సూర్చుచున్నాను.

మదరాసు వార్తలు

తపాల నోటీసు:—కొలంబోమిడగా మారిషసు దీవులకు బోవుటపా జనరలు పోస్టాఫీసునంద ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీన సాయంకాలము 6-25 గ. వరకు పుచ్చుకొందురు.

మరణములనివేదిక:—జనవరి 23 తేదీతో ఆంధ్ర మద్యే వారమందు సాటునకు వెయ్యియందొ 52.7 చొ॥ మరణసంఖ్య యుండెను. అంతకు ముందువారము 50.6 చొ॥ నుండెను. 15 గంటకి కలరావచ్చి 10 మంది చనిపోయిరి. 10 మందికి స్కాఫ్టుకము దాని 2 రు మరణించిరి. టైఫాయిడునల్ల 8 రు మరణించునట్లు 23 ఇతరజ్వరములనల్ల 18 రు చనిపోయిరి.

రాకపోకలు:—మాన్యోరి బాంకు మార్కెట్టు, మేజర్ జనరల్ వైమన్సునతి నిన్న రాత్రి పల్లకికిడి వెళ్లిరి. రైల్వే ఉద్యోగి వాణిమగారు నిన్న రాత్రి బొంబాయి వెళ్లిరి.

శ్రీయంత క. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆంధ్రప్రతి కాధిపతి నిన్న రాత్రి బెజవాడ వెళ్లిరి.

పాన్సాన్సిగారును మాలినోగారును కాటాపినుండి నిన్న రాత్రి వెళ్లియి వెళ్లిరి.

ఉదయమున గోమెదంపతులు ప్రత్యేకరైలు 9 గంటలకు పల్లకి మిడి వెళ్లిరి. తేపు 11 గంటలకు చేరెదరు. రైలు గారు కూడ వెళ్లుదున్నారు. పోలీసు కమిషనరు అసిస్టంటు మిషనరుగార్లు రైలువద్దకు వచ్చి సాగనంపిరి. మార్కెటుగారు రేపురాత్రి తిరుమనాపల్లి వెళ్లెదరు. వారి సతికి నెమ్మదిగా నున్నది. వారు తిరుచినాపల్లిలో నేయున్నారు. కలీ మూర్తాదు, పెర్నిరోథేరా, మాకిష్టాపు, రోబాథముగార్లు ప్రత్యేకరైలులో మదరాసు ఉదయమున చేరిరి.

ఉదయమున మాధవరాజు, రంగనాథ మొదలియ్యగార్లు వచ్చిరి. ప్రపంచయాత్ర చేయుచున్న ఆంగ్లేయప్రయాణికుడు రిచార్డు ఉదయమున వైమానుండివచ్చెను. ఆయన మద్రాసులో వారముదినములుండు. ఈరోజులలో సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాండ్లరు మాక్డగలుగారి అతిథిగా నుండును. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టరు యు. రామారావుగారు రేపు రాత్రి బయలుదేరి బొంబాయి మీదుగా ఢిల్లీ వెళ్లెదరు. బొంబాయిలో 81 వ తేదీన రకు నుందురు. బొంబాయి కర్ణాటక సంఘము వారి ఆదరణక్రింద ఉపన్యాసము నిర్దురు.

శ్రీయస్. సత్యమూర్తిగారు నేటిరాత్రి బయలుదేరి బొంబాయి మీదుగా ఢిల్లీ వెళ్లెదరు. సాండు హార్టుమిటి ముందు సాక్ష్యమిచ్చుటకొరకు వెళ్లుచున్నారు. సాక్ష్యము 80 కి చేదిన నిర్దురు. ఢిల్లీ, బొంబాయిలో రాజకీయ వేత్తలతో సంప్రతించి ఫిబ్రవరి 1వ తేదీకును తిరిగివచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ఖడ్గబ్రాహ్మణులు లిమిటెడ్, గుంటూరు ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 ఘంటలకు బెజవాడలో మ. రా. రా. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారి యింట్లో యాభ్యాంశముకై సభ్యుల సామాన్యసమావేశము జరుపబడును. తాము తప్పక దయచేయవలెను. జాయంటు ప్రాకుకంపెనీల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారు గతదేశంబరు 10 వ తేదీనయన్ను యానెల 10 వ తేదీనయన్ను చేసిన వైండింగు అప్ థిర్యక్తులు చట్టవిరుద్ధములని నిర్ధారణ చేసినందున తిరిగి యాభ్యాంకు సమావేశముచేయుట అవశ్యకమైనది.

ఈసభయందు యాక్రింది రెండుప్రస్తావనలు ఇంజియర్ కంపెనీ ఆప్టుప్రకారం స్పెషల్ రిజిస్ట్రార్ మున్నగా ఉపపాదించబడి ఆమోదంపబడి తీర్మానించబడును.

- (1) ఈభ్యాంకును వైండింగు చేయవలెను.
- (2) ఈభ్యాంకు వైండింగు అప్ పనులు పూర్తిచేయుటకుగాను శ్రీయంత వేమూరి నారాయణమూర్తి గారిని డిక్విడేటురుగా నియమించవలెను.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

రాయపురం వైద్యపాఠశాల

యుదమునందు చనిపోయిన విద్యార్థుల స్మారకచిహ్నము

గవర్నరుగారు బహిరగత మొనర్చుట
గోమను ప్రభువుగారు రాయపురం వైద్యపాఠశాలయందు యుదమునందు చనిపోయిన విద్యార్థుల స్మారకచిహ్నమును నిన్న ఉదయము బహిరగత మొనర్చిరి. గోమను ప్రభువు, కెప్టను గోమను, గా॥ పానగలురాజుగారు, మేజర్ జనరలు వైమన్సుగారు భార్య, కర్నలు చాదరి, కాలిముల్లా సాహెబు, డా॥ ఆకిర్యానసుగార్లు ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులు పెక్కుమంది ఐరోపియనులు వచ్చియుండిరి.

ఉదయం 8 గెల్ గవర్నరుగారు రాగానే కర్నలు ఫాస్టరుగారు సత్కరించి స్మారకచిహ్నమును బహిరగత మొనర్చి గోరుచు నిట్లు చెలికిరి.

1914-18 సంవత్సరములందు యుద్ధములో మరణించిన యీ రాష్ట్ర వైద్య విద్యార్థుల స్మారకచిహ్నముగ నేర్పాటు చేయవలెనని 1920 ఫలీకర్నల్ బ్రాహ్మిల్లగారు మాచించియుండిరి. విదుగురు సభ్యులుగల ఉపసంఘ మేర్పడెను. యీ 1900 చందాలు వెనకాలుకేయకుండెను. పిమ్మట ఈచిహ్నముయొక్క రూపమును నిశ్చయించి నిర్మాణము ప్రారంభించిరి.

స్మారకచిహ్నము 7 అడుగుల ఎత్తుగ రాతితో నలు చదురుము స్తంభము కొనుగా కట్టబడినది. దానిపై తంజావూరు వైద్యపాఠశాలవిద్యార్థులు ముగ్గురు రాయపురం పాఠశాలవిద్యార్థులపేర్లు 18 మొత్తము 19 పేర్లు చెక్కబడినవి. వీరందరు యుద్ధమునందు పాల్గొని చనిపోయిరి. స్తంభము నూతనముగ నిర్మింపబడెనన్న పాఠశాల భవనమువద్దకు మార్చుటకు వీలుగ నున్నది.

గవర్నరుగారు

పిమ్మట నిట్లుపన్యసించిరి. మహాసంగ్రామమునందు ప్రాణములర్పించినవారి స్మరించుటకై మన మిచ్చట జేరీయున్నాము. బంధువులను స్నేహితులను గోల్పోయిన మాకు వారిని జ్ఞాపకముంచుకొనుటకు వేరుగా చిహ్నము లక్కరలేదు. ఈచిహ్నము ఎవరికొరకై నిర్మింపబడినదో వారి ధైర్యసాహసములు స్పష్టత్యాగము దేశభావనము ప్రస్తుతవిద్యార్థులు గౌరవించి వారి ననుసరించుటకు ప్రాత్యహము కలిగించుటకై యీస్మారకచిహ్నము నిర్మింపబడినది. ఈపదునారుమంది బంధువులైన యీసమయమున నిర్దుటకు వచ్చియున్నచో తాము గోల్పోయిన బంధుజనుల ధైర్యధైర్యత్యాగగుణములకై గర్వపడుచు వారి ఆత్మలు శాంతిబొందినవను సంకెసుతో నందురుగాని విచారగ్రస్తులై యుండరని నానవ్యకము.

మహాయుధమునందు వారు విరోధా ఆసియా ఆఫ్రికా దేశములందు బోయి చెప్పరాని కష్టములపాలై తమవృత్తిధర్మమును పాలించి గౌరవమును కాపాడి అచ్చట స్థానములలో శాంతిబొందిరి. అట్టివారికి మనము చేయదగ్గగౌరవ మీమాత్రమేనా? వారు యుద్ధమునందు పాల్గొని తమ ధైర్యధైర్యములనే గాక త్యాగబుద్ధిని బ్రాత్యభావమును గనుపరచిరి. మనము వారి ననుకరింపవలెను. అప్పడే వారిజ్యుల సార్థకపరచినవారమగుదుము. అదియే నిజమును స్మారకచిహ్నముగను.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసానంతరము వైద్యులందరు దానిపై పూజచెల్లిరి.

సాహసకృత్యము

నాటకసమాజము బొంబాయి తీసికొని

పోవ ప్రయత్నము

దొంగమిలిటరీవారంటుమీద సంపాదించిన టిక్కెట్టులతోకిట్లు అనునొకడు ఒకనాటకసమాజము సంకెను బొంబాయి తీసికొనిపోవ యత్నించుచుండ నిన్న రాత్రి మెయిలునల్ల సబు ఇన్స్పెక్టరు వెంకటరామయ్యగారు పట్టుకొనిరి. 8 నెకండు క్లాసు టిక్కెట్టును 18 మాడెవక్లాసు టిక్కెట్టును చాల ప్రేమతో కూడిన కొందరు ఉపయోగించుచున్నట్లు తెలియవచ్చెను. తరువాత విచారణ చేయగా సైదాపేట స్టేషనునుండి మిలిటరీ వారంటుమీద టిక్కెట్టు ఈయబడినవని తెలియవచ్చెను. అందరను ఆపుచేసిరి. ఈసంఘముకిట్లు అను కృష్ణస్వామి తీసికొని పోవుచున్నాడు. వానిని చెరయంచుండిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జనవరి నెల 26-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యస్థానములు	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఆర్ద్రత	గరిష్ఠ వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోవాఖలరం	82.0	67.1	...	0.19	44.96
విశాఖపట్నము	79.5	61.1	0.23	0.30	87.09
కాకినాడ	76.7	67.3	0.18	0.20	39.09
మచిలీపట్నము	79.0	66.7	0.23	0.23	41.59
కర్నూలు	85.5	69.4	0.07	0.21	26.01
బళ్లారి	84.8	67.6	0.13	0.28	20.51
అనంతపురం	0.02	0.33	27.38
కడప	87.7	66.4	0.43	0.49	31.28
నెల్లూరు	81.3	72.1	1.40	1.51	87.98
మద్రాసు	84.0	74.1	0.66	1.11	50.74
కడపూరు	82.6	72.7	0.90	1.45	52.94
నీలము	86.6	70.0	0.16	0.16	39.30
కోయంబట్టూరు	80.7	69.2	0.05	0.08	22.29
తిరుమనాపల్లి	85.1	72.5	0.26	0.20	33.13
నాగపట్నము	79.8	74.7	0.85	3.71	54.98
మధుర	84.2	72.8	0.40	0.40	33.58
పాంబట్	82.1	75.8	...	0.05	37.00
తిరునల్వేలి	0.86	2.54	28.34
తిరువేంకటము	84.0	76.5	0.23	1.10	64.51
కొచ్చిక్	77.1	77.1	...	1.10	114.51
కాకిట్టు	90.8	75.1	...	0.15	117.16
మంగళూరు	94.0	76.2	...	1.08	125.68
తెంగళూరు	69.3	64.5	0.14	0.80	35.37
మేరకాగ	74.5	61.4	...	0.07	125.46
కొడెకనాట్	60.2	52.7	2.91	3.21	62.13

సర్కారులూ—విశాఖపట్నము, మచిలీ పట్నములలో 0.23 "కాకినాడలో 0.18" వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగ బట్టినవి. విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ మచిలీపట్నములో తక్కువ. దక్షిణమున పగటివేడి మిరిక్కి నుండి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 7 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురంలో 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్—కడపలో 0.43 "బళ్లారిలో 0.18" వర్షించెను. టిక్కినచోట్ల చినుకులవడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 8 నుండి 8 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 7 1/2 బళ్లారిలో 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము—గవర్నరుంతును నున్నది. నెల్లూరులో 1.40 కడపూరులో 0.90 మద్రాసులో 0.56 వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగ ఆల్పకొన్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇచ్చట పగటివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 7 తక్కినచోట్ల 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని చాలభాగమున వర్షము కరియకమ్మును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాధు

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

వరపాతెం

తూర్పు తీరముతెయు వర్షము మిక్కుటముగ వడినది.

మద్రాసు, ఉత్తర సర్కారులూ, డక్కను, దక్షిణ హైదరాబాదులలో వర్షము బాగుగగురిసినది. మలబారు మైసూరులలో గూడ వర్షము కరిసినది.

నూచన—డక్కనులో వర్షపాతము. (ఆ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమర్లు

బొంబాయి జనవరి 26-లండనునుండి టపాలో 14 తేదీన బయలుదేరిన రాన్సరూప్ వడెను 24 తేది 1 గంటకు చేరి 4 1/2 గు బయలుదేరెను. బొంబాయి శుక్రవారము 5 గంటలకు రావలెను. లండనునుండి టపాలో 21 వ తేదీన బయలుదేరిన నాలెరాబ్ 28 వ తేదీన 6 గంటలకు మార్బల్స్ విడిచెను.

తయారైనవి!

ముచ్చటగనున్నవి!!

త్వరపడుడు!!!

1926 ఆమృతాంజనం డిపో వారి 1926

అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు

నెం 1. శ్రీ కృష్ణ మూర్తి 1 కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0

నెం 3. మహాత్మాగాంధీ 1 కి 0-2-0 12-కి రు 1-4-0 100 కి 9-12-0

నెం 4. ప్రతిరోజున చింపునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిళ్లల మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 4 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0 మద్రాసు ఆమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

చెడుగుపోటీ పందెములు గుంటూరు

ఈ నెల 16, 17, 18, 19, 20 తారీఖులలో గుంటూరు మునిసిపల్ కేర్వనుగారగు శ్రీయుత నడింపల్లి సరసింహారావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున పానుమాన్ వ్యాయామ సంఘము తరపున చెడుగుడు ఆటలో పోటీ పందెములు జరిగెను. వాటికి సరసారావు పేట తెనాలి మొదలగు గ్రామములనుంచి చెడుగుడు జట్టులు వచ్చినవి. వీరిలో అంత్యమునకు నిలువబడినది, సరసారావు పేట తెనాలివారు. వీరిరువురు మైదానమున రెండు దినములు ఆడిరి. తెనాలి జట్టు అనుభవకాలురు గానప్పటికిని జట్టులోని అటాండ్ వికట్యములన సరసారావు పేటవారిని మొదటి దినము 9, 6 పాయింట్లతోను రెండవదినమున 9, 7 పాయింట్లతో ముగియుగ నోడించిరి. జయమొందిన తెనాలి జట్టులోని ఆటగాళ్లందఱు వెండిపతకములను జట్టు మొత్తమునకు ఒక వెండి గిన్నెయు ఒక పతకమును కాశ్యోత్తరహమానముగ తెనాలి జట్టు వాయకుడగు లింగమూర్తిగారి పరంగా అధ్యక్షుడు బహమాన మొసగెను. పోటీ పందెములకు అధ్యక్షుల వహించి సక్రమముగ నెరవేర్చిన శ్రీయుత సరసింహారావు పంతులుగారిని భగవంతుడు రక్షించుగా!

(కార్యదర్శి)

తాలూకా హైస్కూలు, తెనాలి.

పదనవతరముల నుండి పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగానుండి, అందరిమన్నలకు పాఠ్యులైన మ.రా.రా. శ్రీ సీతపాటి వేంకటకృష్ణయ్య, బి. యే. యల్. టి. గారు ఉద్యోగము చాలించుకొని పదిరోజులలో విజయనగరము పో నున్నారు. వారిపేర్కొనబడదర్శమున సభ జేసి గౌరవించుట కున్నా, వారిచిత్తరువు నొక దానిని పాఠశాలభవనమున ప్రతి స్థించుటకున్నా తగువిధములను వారికిఘ్యులుచేయుచున్నా. కాలవ్యవధి లేమింకేసియు, వారిపూర్వపు విద్యార్థుల విలాసములు తెలియకపోవుట జేసియు ప్రత్యేకాహ్వానముల బంపుటకు వీలులేకపోయినది. కాన వారి పూర్వపు విద్యార్థులందఱును ఇదియే ఆహ్వానముగా పరిగణించి తమఉత్సాహముకొలది విరాళములను త్వరలో నాపేర బంపి యీయాద్యమును జయప్రసముగావింప గోరుచున్నాను.

రావినూతుల కేశవరాజు.

పూర్వపు విద్యార్థి.

మతవివాహములు - నెల్లూరు

క్రిస్మస్ సెలవులు అయిన తరువాత జిల్లాకోర్టు లేది 4-1-26 తెరువబడినది. క్రీస్తువుల వివాహ ఆర్డర్ నెక్ట్ 68 ను అనుసరించిన రెండు కేసులు జిల్లా జడ్జిగారు మిష్టరు జె. జె. కాట్రులు బి. సి. యంగారి ఎదుట హీరింగుకు వచ్చెను. మొదటి కేసులో, గూడూరు తాలూకా పైకాపురం కాపురస్తుడు ఒక గ్రుడ్డివాడు ఘనూరు రెండు సంత్సరముల క్రిందట క్రీస్తు మతము అవలంబించి తనపరి తన సోదరికొమార్తెను హిందూ మత విధానముగా మాలవారి ప్రకారం వివాహము చేసుకొనెనట. దానినివారి గురువు దాసరి జరిపెనట. ఆగ్రుడ్డివాడు క్రైస్తవమతములో చేరిన వెంటనే తన సోదరి కొమార్తెను వివాహము చేసుకొనవలెనని ఉద్దేశ్యము కనుపరచి నపుడు గూడూరు మిషనరీగారు పనికిరాదని చెప్పియున్నను వాడు వినక వివాహము చేసుకొన్నందుకై మిషనరీ, వానిపై యీ కేసు తీసుకొని వచ్చెను. ప్రతివాది తన సోదరి కొమార్తెను వివాహము చేసుకొనుటకు మిషనరీ అంగీకరింపనివెంటనే క్రీస్తుమతమున వదిలి మరల హిందూమతమును చేరితినియు అందువల్ల తన మీద నేరములేదనియు వాదించెను. జడ్జిగారు యీకేసు ప్రతి వాదిపక్షము చెలిరి.

రెండవ కేసులో పై గ్రామమునకు సంబంధించిన న ఆనందం అను నాతడు క్రీస్తు మతం అవలంబించి తరువాత తనసోదరి కొమార్తెలను ఇద్దరిని వివాహము జేసుకొనెను. మరెయొక క్రైస్తవుడు హిందూమతవిధానముగ అవివాహమును జరిపెనట. వివాహము చేయించుటకు వైత్రైస్తవునకు అధికారములేదనినీ, క్రీస్తుమత ప్రకారము నేరమనినీ మిషనరీ కేసులెచ్చెను. ప్రతివాది తాను క్రీస్తుమతమువదిలి హిందూమతమును అవలంబించితిని వాదించెను. అయితే యీకేసులో ప్రతివాదులకు ఇద్దరికి మూడు నెలలు కఠింశిక్ష విధింపబడినది. (ఒకవిశేషం)

రోమహరి డిప్టీ 1-6 ను 1-8-0 ఈ ధివ్యుని నీటిలో కలిపి పట్టించి రోమముల రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాతిపోవును. దీనిని 4 రు నలుపెక్కెడు. మంటయొండదు. రోమములు రాతిపోవును. ఆమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

గుంటూరు మండల గ్రామోద్యోగీయులమహాసభ ఒంగోలులో ఫిబ్రవరి నెల 7 వ తేదీ ఆదివారము జరుగను సోదర గ్రామోద్యోగీయులారా!

మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షులును కాసనసభా సభ్యులును నగు శ్రీనామి వేంకటాచలంశెట్టిగారి యధ్యక్షుల క్రింద ఫిబ్రవరి నెల 7 వ తేదీ ఆదివారముదయము 7 గంటలనుండి జరగనున్న యీసభకు జిల్లాలోని అన్ని గ్రామములనుండి గ్రామోద్యోగీయులెల్లరును దప్పక విచ్చేసి చర్చలందు బాల్గాన గోరుచున్నాము. అత్యవసరమున తలంపక ఆహ్వానము లిచ్చినను అందకున్నను తమ సంతకార్థముగ భావించి విచ్చేయుచునని తుచెదము. ఈసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నుండుటకు శ్రీ సుంకర రామకృష్ణశెట్టిగారు దయతో సంగీకరించిరి. భోజనాదిసదులు లుచితముగనే యేర్పఱుపబడును. చాల మధ్యమగు విషయములగుర్చి చర్చింపబడుటయే గాక యొకస్థాయిసంఘమును శీఘ్రమే సంస్థాపనము పొడగునను పని చేయబడునట్లు చేయవలసియున్నది. రాయచోరుమునకయి మద్రాసు పోవువారిని దయచేసి ప్రయాణనయ్యేసభకు రాగోరుచున్నాము.

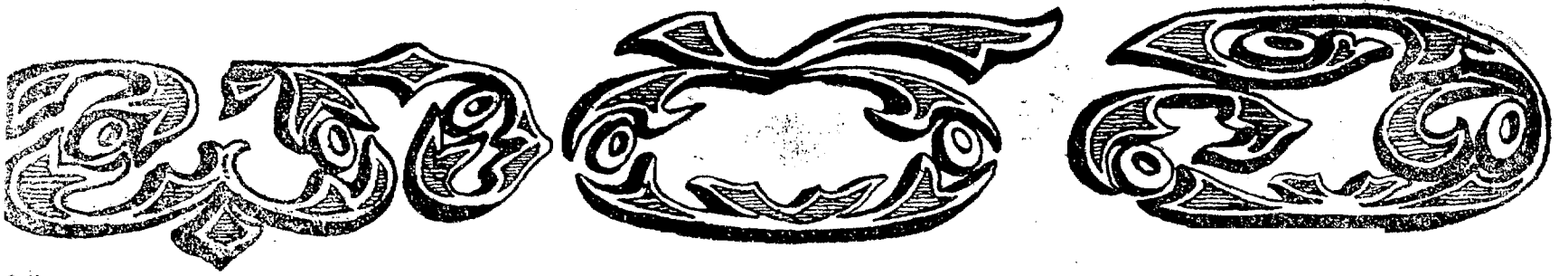
ఇమ్మాచేరి వీరాస్వామి

కార్యదర్శి

తేలు మండు

నెల సీసా 1-కి 0-8-0

తేలుకాటునలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటునలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశింపదు. బాధ నలేదుల వెంట పెద్దనరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుటినచోటును బంపపానునట్లు చేసిన బాధతగ్గును. ఈద్రావణము ననేకులు పరిశీలించిరి ఇది మిగల ఘాటుకలిగి నీటివలె సులభము చేపెంచుటకుగాను రబ్బరుబేరడా గల సీసాలో పం గు పోయబడినది. కట్టికట్ట కొంచెముమందు పోసిన బాధ మాయమగును. నుండును గలిగియున్న తాము బాధపడని తీరులకు పుణ్యము గట్టుకొనుచున్నను, ప్రతియింట నుండగినది ఆమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమా సాది నిప్రచురింపబడును

ప్రతిచిత్రికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నచిత్రముగ బంపుటకు పీలులేదు. మాదిరిపత్రికలు వలయువాడు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

పుష్కరమాననచిత్రిక - విషయానుక్రమణిక

భారతీ ప్రశంస, తెనుగు వద్యములు - శ్రీ పాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు; స్వవిషయము; శ్రీకృష్ణ ప్రశంస - తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి గారు; పుష్పాంజలి - మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు; దినోదయము - నిడుమోలు కనకసుందరం గారు; రావుసోపానము గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారికి కడపటి విన్నపము - విద్వాంస గిరిమెల్ల సోమన్నగారు; రసవిచారము - గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు; ఆశ్రయవృత్తి - జనమంచి సీతారామస్వామిగారు; భీమకవిజన్మస్థానము - కేశవరపు కామరాజుగారు; 'శ్రితాంజనేయ' - గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; సాహసరసములు - దేవులపల్లి అప్పలనకసేంపంగారు; గుహనిస్వా గతము - చింతలపూడి కేశవగిరిగారు; కాళిదాసునికళాప్రతిభలు - కే. రామకృష్ణారావుగారు; పోతకవిరాజన్మృతి - సోమంచి సూర్య నారాయణశర్మగారు; యమలోకము - అ. రామకోటిశాస్త్రిగారు; ప్రేమాతిశయము - జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు; బ్యాంకి బుచ్చిరాజు - శ్రీమతి కనకవల్లి వరలక్ష్మమ్మగారు; నవ్వు నవరత్నములు - పూడి పెద్ది వెంకటరమణయ్యగారు; జైనులమతకథలు - పంచాగ్నల ఆది నారాయణ శాస్త్రిగారు; మాతృగీతము - మండపాక పార్వతీశ్వరశాస్త్రి గారు; వెంకట - వెండిగిన్నె - సోమయాజుల వేంకటరామమూర్తిగారు; అణగియున్నాడ నేడు దివాంధమట్లు - వింజమూరి రంగారావులు

గారు; మహాలక్ష్మి - కాళూరి వెంకటరామారావుగారు; అమృత వాహిని - వెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు; ముఖలింగనగరము (నశీ) - భావరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు; భీష్ముడు - విన్నకోట వెంకట రత్నశర్మగారు; శంకరము కొండపైని బొద్దులమతము - కొ. నరసింహా చారిగారు; జీవితము - కాశీ వ్యాసాచార్యులుగారు; విజయనగర సామ్రాజ్యము - కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు; పాపాయి - నాళము కృష్ణారావుగారు; జాతీయవిద్య - కొలచలమల కృష్ణసోమయాజిగారు; ఆశీర్వాదము - నీరిపి ఆంజనేయులుగారు; ఆంగ్ల శాసనసభలు - కె. రంగారావుగారు; భావిగతి యెట్లున్నదో - గున్నేపల్లి అక్షయలింగము గారు; దశావతారములపాట - అర్థశాస్త్రిము - గండికోట సత్య నారాయణమూర్తిగారు; భ్యాసగీత - రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు; రం-వ జాతీయమహాసభ, కాన్పూరు, తీర్మానములు; జీవితాదర్శము - పంగనామముల రామచంద్రారావుగారు; గ్రంథవిమర్శనలు - శిల్ప కల్పనము - గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవిగారు; ఏకలిపి (హిందీ) - సంకమాత్ముడు - జనమంచి వేంకటరామయ్యగారు; సాభిప్రాయ విశేషములు - జీవితమృదియేల? చింతలినీకేల? - తురగా వేంకట రామయ్యగారు; శిష్టాక్షర పదబంధము; సమస్యపూరణము - మృష యనుకొందు నేను - దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు.

సాధారణ చిత్రములు - శ్రీమతి సరోజినీదేవి; తిరుమల - తిరుపతి చిత్రములు ౨౨ కాన్పూరునందు జరిగిన మహాసభల అధ్యక్షులు మున్నగువారు; గుంటూరు శ్రీ శారదానికేతన చిత్రములు 2; ఇతర చిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతీపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టరు పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్జరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతీ ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైన కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ 30
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
3	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా

రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చారి చేయబడును. వికరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

సత్యాన్వేషణము

(మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర)

ఆజీవ ప్రకరణము

ఒక వివర్తన

ఉన్నత పాతశాలలో నాకు కొద్దియంది ముఖ్యస్నేహితులుండిన సేనిధివరకు వ్రాసియుంటిని. అత్యంత ప్రేమమిత్రులని నేను వ్రాయగలవా రిద్దరుమాత్రమే భిన్నకాలములందుండిరి వారిలో నొకరితో నెయ్యము స్వల్పకాలముమాత్రమే యుండెను గాని ఆ మిత్రుని నేనెన్నడును పరిత్యజింపలేదు. నేను కిందపవానితో మైత్రిగలిగి యుంటిని మొదటిమిత్రుడు తానే నన్ను పరిత్యజించెను. రెండవమిత్రునితో మైత్రి చిరకాలముండెను. నాజీవితమునందలి యొకవిపద్యతయినదే నేను తలచెదను. సంస్కరణోద్దేశముతో నేనామైత్రిని సమకూర్చితిని. అతడు మొదటనాచిన్నన్నయ్యకు సహపాతిగాన వారిద్దరుమిత్రులుగా నుండిరి అతనియందుగల లోపములను నేనెరుగుదునుగాని అతడు విశ్వాసముగలవాడని నేను భావించితిని. అతడు దుర్మార్గుడు, అతనితో స్నేహము చేయవలసి మాఅమ్మ మాపెద్దన్నయ్య నాభార్యయునుగూడ నాకు బోధించిరి. నేను మగడననుగ్రహము లేక అసాంభావము నాకు చాల హెచ్చుగానుండుటచే నాభార్యపాటలను నేను కొంచముగూడ గమనించలేదు. మాఅమ్మపాటలను మాపెద్దన్నయ్య మాటలను నేనటుల తిరస్కరింపజాలకుగాన వారిని ప్రతిహరించితిని. “మీరు చెప్పిన లోప మతనియందున్నమాట నిజమేగాని అతనియందుగల సుగుణములను మీరు గమనించి యుండలేదు. అతనిని మంచిదారికి తెచ్చుటకే నేనతనితో స్నేహము చేయుచున్నాను గాన నతడు నన్ను చెడు దారికి గొనిపోయెను. అతడు సర్వర్థమును కాగలిగినచో చాలయుత్తము డగునుగాన నేనతనిసహవాసమువలన పాడైపోయెద నేమోయని మీరంతమాత్రమును భయపడవలదు” అని నేను వారికి విన్నవించితిని. దానితో వారికి సంత్వేషి కలిగినదని నేను చెప్పజాలను గాని వారు మరల నన్నేమియు ననలేదు.

అప్పుడు నాకుకలిగిన యాహ పారభాటని తరువాత నేను తెలుసుకొంటిని. రాముడు కృష్ణుని సన్న్యాసునకు లేగోరి నచో కృష్ణునితో రాముడు గాఢమైత్రిని కలిగియుండవలెదను. యథార్థమైత్రి యనగా జీవాత్మల తాదాత్మ్యమే. అది ప్రపంచమున చాల అరుదుగానుండును. సమానస్వభావములు కలవారికి మాత్రమే అట్టిమైత్రి కలుగును. అది చాలకాలమునిలువదు. కావున నట్టిగాఢమైత్రికలవారిందొరులను సంస్కరింపజాలరు. ఒకరి అలవాటు లింకొకరికి పట్టుబడుచుండును. అదిగాక మనుష్యునకు దుర్గుణమే సులభముగా పట్టుబడును గాని సుగుణము పట్టుబడదుగాన నెన్నోరితోడను గాఢమైత్రిని కలిగియుండగూడదనియే నేనిపుడు తలచుచున్నాను. భగవంతునితో మైత్రిగలిగి యుండగోరువాడు తక్కినమనుష్యులందరిని విస్మరించి ఒంటరిగా నుండవలెను లేదా సమస్త జీవకోటితోడను మైత్రిగలిగియుండవలెను. ఇదియే నా అభిప్రాయము ఇది తప్పుగానుండిన నుండవచ్చునుగాని నాస్వానుభవ మీవిషయమున నిష్ఠులమైనది. ఇతడు నాకు పరిచితుడగు సరికి రాజకోటలో సంస్కారతరంగము ప్రబలముగానుండెను. మా పుష్పాభ్యాయుల్లో చాలమంది రహస్యముగ మర్త్యహంసములను భుజించుచున్నారని ఆమిత్రుడు నాకెరింగించెను. రాజకోట పొడలలో సప్రధులగువారు చాలమంది గూడ యిటుల వొనరించుచున్నారని అతడు నాకెరింగించి కొంతమంది పేర్లనుగూడ తెలిపెను. ఉన్నతిపాతశాల విద్యార్థులలోగూడ కొందఱిటుల చేయుచున్నారనిగూడ నతడు తెలిపెను. దానికేమి కారణమని నేనడిగితిని. “మనము మాంసము తినకపోవుటవలన బలహీనులమై పోతిమి. ఆంగ్లేయులు మాంసమును తినుదుగాన వారు మనపై నధికారమును బడయగలిగియున్నారు. నేను మాంసమును తిందునుగాననే చాలబలవంతుడనుగా నున్నాను. చాలదూరము పరుగెత్తుటగూడ నాకు శక్తికలదు. మాంసమును తిను వారికి పాములు కురుపులు ముచ్చగినవి కలుగవు. కలిగినను వెంటనే మనిపోవు. ఈ పట్టామున సుప్రసిద్ధులగువారు చాల వందిమాంసమును తినుచున్నారు. వారందరును బుద్ధిహీనులే నా? దానికేమి వారు గ్రహించిరిగాననే తినుచున్నారు. కావున నీవుగూడ తినువలసినదే. ప్రయత్నించి చూడుము. ప్రయత్నించుటయే ఉత్తమపద్ధతి. దానివలన నెట్టి బలము గలుగునో దానిని తినిననేగాని బాగుగా తెలియదు. అని అతడు

నాకు బోధించెను. ఒకనాడు మాత్రమే నాతో నతడీ విషయముల నన్నిటిని చెప్పియుండలేదు. ప్రతిదినమును అతడీ రీతిగా నాకు సూరిపాఠమునేయుండెను. నా చిన్నన్న అదివరకే ఆతని మాటలను విని మాంసమును తిన నారంభించెనుగాన అతడుగూడ నాకు బోధింపసాగెను. నా చిన్నన్న యును యీ స్నేహితుడునుగూడ చాల దారుణ్యమును ధైర్యమును మోటుతనమును కలిగియుండిరి. వారియెటుట నేను మిక్కిలి బలహీనుడనుగా నుంటిని. ఆ స్నేహితుడు చాలదూర మతివేగముగా పరుగెత్త గలిగియుండెను. ఎత్తుగా ఎగిరి దూరముగా ధుముక గలిగియుండెను. ఎన్ని దెబ్బలు కొట్టినను ఓర్పుకొన గలిగియుండెను. వాని నన్నిటిని వినుట వలన నుమానుబలనను నేనతనికి లొంగిపోతిని. అతనివలెనే నేను గూడ బలవంతుడను కావలెనను నాకే నాకు బలమైనది. నేనతనివలె, సుదుక లేను, చక్కత లేదు, నాకు పిరికితనము మెండు. పాములు దయ్యములు మున్నగువాని కలుగుటను, దొంగల కలుగుటలను వినన నాకు చాల భయము కలుగుచుండెడిది చీకటిలో పండుకొనిన నాకవియన్నియును కనజనుచుగాన నటుల నెంతమాత్రమును పండుకొనజాలకపోవలసివచ్చెను. నానక్కలో పరుండు నాభార్యతో నేనిట్టి పిరికివాడనని ఎటుల చెప్పగలను? అందులో నవమన్వనదక. ఆమె క్రొత్తగా కాపురమునకు వచ్చెను. నా భార్యకు నాకంటె నధికముగ ధైర్యము కలదని నేను గ్రహించితిని. అందువలన నాకు హరింత అమానముగా గూడ నుండెను. నాభార్య చీకటిలో నిర్భయముగా నొంటరిగా నెదటి కైనను వెళ్లగలదు. పాముల భయమును దయ్యముల భయమును నామె కంతమాత్రమును లేదు. నేనిట్టి పిరికివాడనన్ను సంగతి గూడ ఆమిత్రునకు తెలియును. “నేను పామును కేతిలోపట్టుకొందును. దయ్యములనిన నేను నమ్మును. నేను దొంగలను ఎదిరింపగలను. మాంసమును తినుటవలననే నా కిట్టి ధైర్యస్థుల్యములు కలిగినవని” అమిత్రుడు నా కెరింగించుచుండెను. “అంగ్లేయుడు మాంసము తినును. కావుననే అతడు అయిదుమాళ్లు పొడుగుగా నున్నాడు. కావుననే బర్మిషుకు నాంగ్లేయుడు దుగ్బలుడను భారతీయునిపై నధికారమును చెలాయించుచున్నాడు.” అను అర్థముగల పాట నపుడు విద్యార్థులందరు పాడుచుండెదవారు. వీని యన్నిటి వలన ను నేను గూడ లొంగి పోతిని. “మాంసమును తినిన ధైర్యస్థుల ధైర్య దాహ్నియలు కలుగును. దేశీయులందరును మాంసమును తినినచో అంగ్లేయులను జయింపగలుగుదురు”. అను నమృతము నాకపుడధికముగా కలుగసాగెను. అటుపిమ్మట మాంసభక్షణమునకు శుభముహూర్తము నిశ్చయింపబడెను. “మాంసభక్షణమునకు శుభముహూర్తము కూడ నెందులకు?” అని చాలమంది ప్రశ్నింపవచ్చును. మాకు టుంబము (గాంధీ) వారు వైష్ణవులు. నా తలిదండ్రులు ముఖ్యముగా చాల భక్తి ప్రపత్తులను కలిగియుండిరి. వారు ప్రతిదినము హవేలీ (ప్రధాన వైష్ణవ దేవాలయము)కి తప్పక వెళ్లమండిరి. మాకు టుంబమునకు ప్రత్యేక దేవాలయములు గూడ నుండెను. ఘోర్జరదేశమున జైనమత ప్రాబల్యముగూడ చాల హెచ్చుగా నుండెను. కావున వైష్ణవులును జయులును మాంసభక్షణమును అతితీవ్రముగా నిరసించుచుండిరి. అట్టి పరిస్థితులలో నాకిదుర్బుద్ధి పుట్టినదిగాని నా తలిదండ్రులపట్ల నాకధికమగు భక్తిగూడ నుండెను. నేను మాంసము తింటిని వారికి తెలిసిన నిమిషముననే వారు నాలుక కొడుకుకొని నచ్చెదరని గూడ నే నెరుగుదును. నా కప్పుకును సత్యనిరతి మెండుగానే యుండెను. నేను మాంసమును తిన నారంభించినచో నాతలిదండ్రులను మోసపుచ్చుటలసినవాడనగుదునని నాకప్పుకు తెలియదనిగూడ నేను చెప్పజాలను. కాని నేను జిహ్వా చాపల్యమువలన మాంసమును తిన దలమిశ్రునలేను. సంఘసంస్కారముకొరకే తిన దలమిశ్రునంటిని. మాంసమునంధికును రుచికరమనిగూడ నాకపుడు తెలియకు కాన సంస్కరణాభిలాషవలననే నామిత్రుని బోధనలను నేను పూర్తిగా లొంగిపోతిని. (మో. క. గాంధీ - నవవీరు)

శ్రీ శ్రీ మున్నిగురిలాలూగారు
అలహాబాదు, జనవరి 25:— అలహాబాదు హైకోర్టులో న్యాయవాదిగ పేరెన్నిక గన్న ట్టి యు, వికాల్ వ్యాసయ్యకును కాయస్థ నాయకుడును నగు శ్రీ మున్నిగురిలాలూగారు కొద్ది జబ్బుచేసి నిన్న ఆకాలమరణము సాదెరి. వారిని గూర్చి వకీలుసంఘమును ప్రధానన్యాయమూయు ఎక్కువగా పొగడి, మెచ్చుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

వైనికుని ఆత్మహత్య

కారణ మింకను తెలియదు.

సికంద్రాబాదు, జనవరి 25:—185 ట్రాన్స్మిట్ట పటాలపు బండితోలువాడు రూపభరణు, గురువారము నాటిరాత్రి 11 గంటకు ఒక చెట్టునకు ఉరిపాసికొని వ్రేలాడుచుండెను. సరుకులను సామిరుపేట మకాములో ఇచ్చినట్టెను. గజ్జులులను కాలలోకట్టినతరువాత కనువడలేదు. హాజరుపట్టి పిలుచునపుడు రాలేదు. వెదికిరిగాని పట్టుబడలేదు. రాత్రి 11 గంటలకు ఉరి వారు కలురంపగా ఈపటాలపు జవానీకడు మైదానమునుండి అరమైదుదూరములో ఉరిపాసికొని వ్రేలాడుచున్న రూపభరణును చూచెను. ఆత్మహత్యకారణ మింకను తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

విద్యార్థి గంగలో కొట్టుకొని పోయెను

7 గంటలు వెదకిన తరువాత శవము కనబడెను
కాళి, జనవరి 25:—కాళి విశ్వవిద్యాలయములోని వి. యె. విద్యార్థియొకడు ఇతర విద్యార్థులతో పాటుగ రామనగర పుట్టుచుండు ఈతలాడుచు నదిమధ్య అలసి కొట్టుకొనిపోయెను. 7 గంటలు వెదకిన తరువాత శవము దొరకినది. హరిశ్చంద్ర దహనస్థలమునకు అనేకమంది విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును వెంటరాగా శవము మోసికొని పోవటకే సంస్కారము చేయబడెను. ఆతడు గోండా జిల్లావాసి. తండ్రికి ఒక్కడే కొడుకు. (ఆ. ప్రె.)

మాకెంజి యంత్రాలయములను మూయరు

కార్మికులకును యజమానులకును సంధియైనది
బొంబాయి, జనవరి 25:— ఇదివరలో ప్రచురించిన టుల కాటన్ మాకెంజియిల్లలను ఫిబ్రవరి 1 లగా ముతముయరు. ఏలయరు యజమానులకును కార్మికులకును సంధిపాసగినది. కార్మికులు భత్యములను తగ్గించుటకు ఒప్పుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రొద్దుటూరు మొహరంపండుగ దొమ్మికినెను

జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారి ఆశీస్సితీర్పు
ప్రొద్దుటూరు మొహరంపండుగదొమ్మికినెనునందు కడప జిల్లా మేజిస్ట్రేటుచే 18, 15, 12, 9 మాసములచొప్పున ఖయిదున్ను తల 1-కి 50 జాల్కానా విధించబడిన 56 మద్రాసాల కడపజిల్లా సెషన్సుకోర్టు న్యాయస్థానమున అప్పీలుగావించిరి. అట్టి అప్పీళ్లను విచుటకై శ్రీ సెషన్సు జడ్జిగారు 8 లేదిన వాయిదా నిర్ణయించిరి మద్రాసాలతరపు రాజధానినుండియు యితరజిల్లాలనుండియు రాబడిన బార్పెట్ల పైకోర్టు వకీళ్లు ముద్దాయిలపరం తమవాదనను ప్రారంభించి కేసులు అప్పీళ్ల న్నియు 9, 10 లేదలవరకు న్యాయవాదుల అగ్గమెంటును కోర్టువారు విచుమండిరి
18 లేదిన శ్రీ సెషన్సు జడ్జి గా|| ఎ. వెంకట్రాయయ్య రుగారు క్రి 17 మున జడ్జిమెంటును ఆజ్ఞాపించిరి. 14 మద్రాసాలను నిర్దోషులుగా నెంచి వారికి విధించబడిన జాల్కానా శిక్షయు రద్దుచేసినట్లు 8 మద్రాసాలు బాలురుగను మోర్లగా నున్నందున శిక్షాస్మృతి 562 సెక్షనుక్రింద వదులుట కాజ్ఞాపించియు 500 లు స్వంతతామీనున్న 250 లకు జామీను యిచ్చు తావననున్న మిగతా 9 మద్రాసాలను 9, 6 మాసముల చొప్పున శిక్ష ఖాయపర్చినట్లును ఆజ్ఞాపించిరి
ముద్దాయిలు హైకోర్టునందు అప్పీలుగావించుకొనుటకై శుభిరి. ముద్దాయిలతరపు మద్రాసు బార్పెట్ల న్యాయజేటు గ్రాంటుగారున్న కర్నూలు బార్పెట్లరు రజా అలీగారున్న ధ్వారి వాస్తవ్యులరు మహమ్మదు బాచ్చాసాహేబుగారున్న మద్రాసు హైకోర్టు వకీలు మాజిజిగారున్న కడప బార్పెట్లర్ల న్యాయవాది అయ్యగారున్న పి. యమ్. ఆచారి, ఎ. కుకో సాచారి, యకో. వీరూరి పిచ్చయ్యగారున్న, యస్. క్రీష్ణమాచారియగారు హాజరైరి. ప్రొసెక్యూషన్ తరపున పబ్లిక్ ప్రొసెక్యూటరు బి. పి. దేవరాజులు నాయకుగారున్న ప్రోసెక్యూషన్ యిక్సెక్యూటరు హాజరైరి.
తంగుటూరు నాగలింగం.

భారతపత్రికలు-ఆర్థికసమస్య

ప్రొఫెసరు సర్కారుగారి అభిప్రాయములు
(స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, జనవరి 25.—ప్రాపెసరు డి.నాయి సర్కారుగారు సాహిత్య పరిషత్తులో భారతపత్రికలు, ఆర్థికసమస్య విషయమై మాట్లాడుచు భారతపత్రికలు భారతఆర్థిక సమస్యల పట్ల న్యాయముజేయుట లేదని తెప్పిరి. ఆర్థికసమస్యలయందు జరుగచున్న అభివృద్ధి నవి గమనిండుట లేదనియు తెప్పిరి. ఆర్థిక సమస్యలను చర్చించు పత్రికలు వేరుగ నుండవలయును. అందు వ్రాయగల పండితు లుండుట యవసరమని వారు చెప్పిరి.

(తంలి)

శ్రీ శీతారామాంజనేయ

నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు.
నెల్లూరు పురమందిరమున

28-1-28 గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

ద్రావది

నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

M. N. Rao.

Zamindar & Proprietor

క్రొను థి యే ట రు

28-1-28 శనివారమునండి 29-1-28 శుక్రవారమునరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 గం, 9-30 గం.

ప్రతి శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేక మాటని
వధ్యాపాము 8-15 గం,

మ దన్ థి యే ట రు లి మి టె డ్

నేరము, శిక్ష

ప్రదర్శించబడును 8 గీల్స్ గలది

ఎన్ ప్రభావతి సౌందర్యము చూడఁగినది.

ఇతర ఫిల్ములు కూడ చూపబడును.

ఇల్లు మార్పుట

డాక్టరు పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాస
అయ్యంగారువారు తమ నివాస స్థలమును నెం 72
అర్బీవియన్ వీధినుండి శాన్ థోమ్స్, లీడ్ పెర్రా
వీధిలో నుండు "ఆల్ బర్టాలాడ్జి" మార్పి రని
యిందుములముగా అందరికి తెలియ జేయజేసెనది.

Rubber Balloons

విల్లలు ఆడుకొను

అమృతాంజనం డిపోవారి

రబ్బరు బెలూన్లు

ఇవి విల్లలు ఆడుకొనుటకు చాలా వుపయోగమైనవి.
అమెరికానుండి తయారుచేసి రప్పించబడినవి. గాఢపిసయిడల
పెద్దవి అయి విల్లలకు చాలా ఆనందమును కలిగించును పలు
రంగులలో గలవు. బహు కొలదిగ రప్పించబడినవి. వెంటనే ఆర్డర్లు
పంపుకొనగోరెదము. ఆలశ్యము ఆకాఢంగ మగును.

నెం. 1. పాడుగుపాటివి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రు 2-8-0

నెం. 2. " మధ్యరకం డజన్ 1 కి ,, 1-8-0

నెం. 3. " చిన్నరకం డజన్ 1 కి ,, 1-0-0

ఏరకములోనైనా 5 కి కి తక్కువ పంపబడవు. తపాల
వార్జీలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనము డిపో

7. తంబు శెట్టివీధి

మద్రాసు.

విదేశవార్తలు

జర్మనుల మంత్రవర్తము

జాతీయపక్షమువారి తీర్మానము

బెర్లిన్, జనవరి 22.—లోకరొద్దబడబడిన అంగీ
కరించరాదనియు జర్మనీ జాతీయమిలిటో తేరరాదనియు లూథరు
ప్రొన్సుకు మంత్రవర్తము కూడరా దనియు తీర్మానములు రిచి
స్టాగునభివారి కందజేసెరట.

ఈతీర్మానమును రిచిస్టారు నిరాకరించునటకు పంది
యనులేదు. రైనులాండులో మిశ్రమంజరినేనను తగ్గించువిష
యమునే చర్చింపబడుకొనిరి. రిచిస్టారువారు దీనినిగూర్చి గట్టి
గప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినచో చిక్కుల నెదుర్కొనవలసి
వచ్చును.

ష్యాంగుహోక్రొత్త చిక్కుల

భయము

మిల్లుకూలీల సమ్మె

ష్యాంగుహో, జనవరి 19.—ష్యాంగుహోలో బ్రిటిషు
ప్రతినిధులలో 4 వేల కూలీలు సమ్మెగట్టుటచే ష్యాంగుహో
లో క్రొత్త చిక్కు లేర్పడునేమో యని భయ ముచున్నది.
కూలీలలో ఒకడు చనిపోవుటచే సమ్మెకు కారణమైనది.

మిల్లు కావలి నేనుకుడు కొట్టుటచే గర్హింపఁబడుటచే
కూలీ చనిపోయె నని పనివాండ్ర యూనియనువారు చెబు
చున్నారు. కాని కాలగర్హముచే చనిపోయెనుగాని గాయములచే
చనిపోలేదని మిల్లు యజమాను లచుచున్నారు. దౌర్జన్యము నన
లించినవలె నని ఆసంస్థలు సమ్మెదారులలో పురికొల్పు
చున్నారు.

సిరియాలో ఫ్రెంచి విధానము

భావినంగ్రామములు లేకుండ జేయుమార్గము

లండన్, జన 22.—డిజోవిలెలుగారిల్లు వ్రాయుచు
న్నారు: హోమ్స్ హో నాయకులు సక్రమ రాజ్యాంగ పాల
నాధికారమును నిరాకరించి పైనికపాలనమున నున్న డమా
స్కస్ పట్టానువలె తమ పట్టానులను జేయ నిర్బంధించు
చున్నారు. వీరి పట్టానులలో ప్రజానిర్వచిత ప్రతినిధులు లేనంత
కాలము పైనికపాలనమే సాగును.

అంతఃకలహములు, మత యుద్ధములు, విదేశీయుల యు
ద్ధములేకుండు ప్రతిష్ఠాపవలను సిరియాలో ఏర్పాటుజేయు నిశ్చ
యించితిని. సక్రమరాజ్యాంగవిధానమును ప్రతిష్ఠాపించుటకు
సంకల్పించుకొంటిని. సిరియా అంతటను ప్రజానిర్వచిత సభ్యు
లందునటుల జేయదలంచితిని. అతివాదు లీ ప్రయత్నము లన్ని
టిని స్తంభింపజేసిరి. విరోధములను మరింత దీర్ఘ కాలము సాగు
నటుల జేసి మన్నించుటకు అసకాశము లేకుండ సంధి కుదురు
వేళకు అట్టి ఏర్పాటు జరుగకండజేసిరి. ప్రజలు తమలో తామే
ఒడంబడికను జేసికొనవలె ననిరి.

మోటారు పరిశ్రమలను పెంపొందజేసి మోటారుపండ్ల
ములను అభివృద్ధిజేయుటకును దానివలన ప్రభుత్వమునకు గొప్ప
ఆదాయమును గలుగజేయుటకును పందెములను బెలుపురుదును
ఏర్పాటుజేయుటకును బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరట.

కోభంగారి పయనము

లండన్, జనవరి 22.—లండనునుండి కేపుటవునుకు
జ్ఞానికమార్గము నేర్పాటుజేయుటకు ఆలెక్సాకోభంగారు ప్ర
యత్నించుచున్నారు. ఒక నెలపట్టునట ప్రయాణము. ఇంతవరకు
6000 పైల్లు సాగితినినియు ఏమియు అభ్యంతరము గలుగలేదని
యు కోభంగారు చెబుచుచున్నారు.

డాక్టరు ఆక్సం

గారిని ఎడింబర్గో పిలిపను రాయలుకాతేజవారు అధిక
ఃభాగ్యులుగ డాక్టరు ఆక్సంగారిచేరును వైద్యులచేరులో
జేర్చుకొనిరి. ఇయ్యది జనరలుమెడికలు కవున్నివారి తీర్మా
నమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నది. వార్తాపత్రిక లన్నియు దీనికి
ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్నవి. మరల వైద్యప్రతిపత్తిని సంపా
దించ గల్గినందులకు ఆతనిని అభినందింపుచున్నవి.

వైమానిక ప్రమాదము

బాలిక చనిపోవుట-40 మంది తుతగాత్రులగుట

వేలక్వియా, జనవరి 22:—సంత జరుగుచుండ విమా
నముయొక్క చీల బ్రష్టలై నిండువేగముతో గిరగిరిడుగును అం
దున్న బయవంతటితోడను విమానము గుంపుమీదబడెను.
చిన్నబాలిక చనిపోయెను. నలువదిమందికి బలముగు గాయ
ములు తగిలెను.

ఇటలీ ఋణము

రాయబారములు

రొమ్, జన 22:—జేటి సాయంతకాలము చర్చిలు, వో
ల్ఫ్వియ ప్రభువులు సమావేశమైరి. ఈలోపుగ ఇటలీ క్రిటిష్
ఆర్థిక నిపుణులు ఇటలీ ఋణ విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి.
సోమవారమునాడు మరల సమావేశమగుదురు.

ఈర్ష్య ఒడంబడికను తాత్కాలిక విధానముగ అవలంబించు
విషయమును చర్చిలుగారు చర్చించిరి. మరల 25 తేదీని సమా
వేశమగువరకు నిపుణు లీవిధానమును చర్చించుచున్నారు.

మొదట కనీసము సాలు 1-కి 9000000 పాను లీయవలె
నని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నూచించిరట.

మొదట అనుకొన్న మొత్తమును ఇదివరకపుడే విస్తారము
గ 4000000 పానులకు ఇటలీవారు హెచ్చించిరట.

గ్రామగృహపనతి

రొమ్, జనవరి 22:—గూడెములను, పల్లెలను శుభ్రము
జేయురద్దతులను, గ్రామగృహపనతి నేర్పాటుజేయుటకుగూర్చి
ఆరోగ్యకాళామార్పునిచే నియమించబడిన సంఘమువారు ఆలో
చించుచున్నారు. గ్రామములకు తమ గృహములను ఆధునిక పద్ధ
తుల ననుసరించి నిర్మించుకొనుటకు కొంతకాలము ప్రభుత్వము
వారు సహాయము చేయవలెననుచున్నారు. తగిన మరమ్మతులను
జేయ వలసినది. గృహపనతి నేర్పాటుజేయుట కగు ఖర్చును
ప్రభుత్వమువారును, కవుంటే కవున్నివారును సహనముగ
పాల్గొనవలెననియు ఈమొత్తమును ప్రజలు తిరిగి తీర్చెదనియు
నూచించుచున్నారు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు గూడెములను
శుభ్రపరచువనికి పూనుకొనవలె ననుచున్నారు. ఒక్కనిర్మా
లముజేయుటయేగాక యభివృద్ధిజేయుటకుకూడ పూనుకొన
వలె ననిరి.

పోర్చుగీసుతూర్పుఆఫ్రికావరదలు

నెమ్మదిగ తగ్గుచున్నవి

తెయిరా, జనవరి 22:—పుంగ్వనది పొంగుటమానెను.
నరదలు లేవు. నిన్నటినుండి నది ఒక అడుగు తీసిపోయెను.

ప్యారిసు బజారులో వర్తకములేదు

ప్రజల అసమ్మతి

ప్యారిస్, జనవరి 22:—ప్రెంచిప్రభుత్వమువారు పన్ను
లను హెచ్చింపవలండుటచే తమయనస్సుతని బెలుపుటతోయని
తర్కములు వ్యాపారమును ఆపుజేరి. మార్కెటుపన్నుల విష
యమై ఆర్థికసంఘమువారు సోమవారము ఆలోచించెదరు.

బ్రిటిషు రైల్వేతగాదా

రొమ్, జనవరి 22:—నేషనలు యూనియను రైల్వే
ప్రతినిధులు జాతీయనేతనముల సంఘమువారి తీర్పును నిరాక
రించుటచే కష్టపరిస్థితు లేర్పడినవి. ఈతీర్మానమే సభవారి
అంత్యతీర్మానమునకొనరాదని ప్రతినిధులు చెబుచుచున్నారు.
జానుమగారును మరికొ నాయకులు వలరన్నను నిరాకరించిరి.
తీర్పును ఒప్పకొన్న రైల్వేకంపెనీతో క్రొత్తగ రాయబారము
లను ప్రారంభించుటకు ప్రయత్నములు జరుగును.

రైల్వేకంపెనీ యూనియను ప్రతినిధులతో రాయబార
ములను ఖరల ప్రారంభించుటకు ప్రతినిధులు ఆలోచించుచు
న్నారు. సాలు 1 కి 40000000 పానులు ఖర్చు అస వేతనముల
తెగత్తమును ప్రతినిధులు చెరియజేసిరి. సాలు 1 కి 4800000
పానులు మిగులునటుల వేతనములను కంపెనీవారుతగ్గించి తయార
జేసిరి. వేతనముల సంఘమువారి రిరెంటిని నిరాకరించిరి.
రైల్వే పనివాండ్ర ప్రస్తుతపరిస్థితులందు మాడ్చులేకుండజేసిరి.
క్రొత్తగ పనిలోజేరినవారు బోనసులేకుండ అసలవేతనమునే
తీసికొనుటకు ఏర్పాటుజేసిరి.

చీనాలో స్థానియలు ప్రచారము

లండన్, జనవరి 19:— డెంటి మెయిలులో పోలీస్ ఛెర్చీ వలు ఫిల్చర్లుగారు చీనాలో రక్షియనులు ప్రతిహత బ్రిటిషు భావములను వెనక్కువేలు అపారముగ ప్రచారము చేయుచున్నారని వ్రాయుచున్నారు.

బ్రిటన్ లో అసాధారణముగ ప్రచారమును సాగింప కను లార గాంచితిని తన చీనా సంచారము సందర్భములో తెలియజేసిరి.

దీనిని ప్రతిఘటించుటకు తీవ్రముగ ప్రయత్నించవలెననుచున్నారు.

స్థానిక స్థానియలు ప్రతిఘటించు చ్యవనపురితమును ప్రతిఘటించి భావములను విరజిమ్ముచున్నట్లు కొన్ని ప్రతికూల సకలత్వాలాగారి యుపన్యాసమును ప్రకటించినది. ఇండియాలో ప్రకటించినట్లు ప్రతిదినము చీనాలో ప్రతిరోజు ఆచూకీలు వచ్చుచున్నారని. మాస్కోనుండి వార్తలు ప్రకటనార్థము వచ్చుచున్నది. యూరప్తునుండి వచ్చుచున్న ఆ ప్రతిఘటన తెచ్చుట కిట్లు ప్రయత్నించుచు ప్రభుత్వమును బ్రిటన్ లో ముందుగ ధ్వజమెత్తిరి.

చీనా పక్షిపోయినచో బ్రిటిషు వర్తకము సాగదు. ఇండియాలో దీనివలన గలగు ప్రతిఘటనలను మేరయే యుండదు. దానినిగూర్చి చేరుగ జెప్పవచ్చునట్లు.

ఈయన్వయ ప్రచారమును అరికట్టుటకు ప్రభుత్వముగ ప్రయత్నించుట అత్యవసరము. వివేకముతో సాగించవలెను.

కార్డినలు మర్సియరుగారు చనిపోయిరి.

బ్రిటిషు వర్తకపరిస్థితులు

మూలధనమును వినియోగించలేదు

లండన్, జనవరి 22:— వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు సర్ ఫిలిప్ కుమర్లీపుర్ణుడుగారిట్లు చెబుచున్నారు: జేతము మూలధనమును తినుచున్న దనవాదము నిజముగాదు. దీనిని వర్తకపురస్కారే నిజము గాదని చెబుచున్నది. నిరుడు దిగుమతులకంటె ఎక్కువములు 80000000 పౌండులు ఎక్కువగ జరిగెను. ఇది చిన్న మొత్తమని చెప్పవీలులేదు. గొప్పగనే ఎంచవలెను. క్రొత్తమార్కెట్లను నెలకొల్పటకు గొప్పమొత్తము గావలసియున్నది. విశేషముచట్టము పార్లమెంటులో నుండును గాన అధికపరిస్థితి లన్నియు ఒకేపర్యాయము ఆలోచించెదరు. ఏ ద్రుతిలో అధికపరిస్థితిలో జేర్చు వ్యయము చాలెక్కువగ నుండును. ఈ సంవత్సరము మొత్తముకంటె తక్కువగ నుండును.

లోకర్నో ఒడంబడిక

బ్రుస్ లెన్స్, జనవరి 21:— ద్వైతము ప్రభుత్వము వారు లోకర్నో ఒడంబడికను అంగీకరించిరి. 124 అనుబంధముగను నలుగురు ప్రతిఘటనకు నుండిరి.

మీకు తెలియునా? 1548

“ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా” “క్రొత్త బిజ్నెస్ ఏజెంట్” మొంటుస్క్రీము” యొక్క వివరములు మీకు తెలియునా! గార్డియన్ లేక బిజ్నెస్ పోయివప్పటికిని పైకె మివ్వబడును.

జేడే మాకు వ్రాయుడు. పూర్తి వివరములు తెలుపబడును. 10

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co. Ltd.,

POST BOX No. 237 MARAS

స్ట్రీట్స్ నెట్ వేటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టు గార్తన రామకృష్ణగారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రము వచ్చినది. “నా గడ్డమునందు గజ్జియుండి, తినివేయుచుండెను. తరువాత మీ జొన్నధమును వాడితిని. గజ్జి పోయినది. మొండి గాయుండిన ఫలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి.”

2268 బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-0-0.

లోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Callinwood & Co., Mount Road, Madras

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జనవరి 26-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 45 0 0 ముదులు 56 0 0 ఎరకు

బియ్యముబస్తాలు	ముదులు	ఎరకు
కుసుమ తనాలివి ,, 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి ,, దీటా ,,	15 8 0	16 0 0
దీర్తి ,, దీటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
జువ్వలు ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

రంధులు బస్తా 1-కి రు 205 ,,	18 8 0	18 8 0
నెనగలు ,, దీటా ,,	18 0 0	14 0 0
నెనలు ,, దీటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, దీటా ,,	15 8 0	17 0 0
ఉలవలు ,, రు 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగవత్తుబా1కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	54 0 0	56 0 0
జేరు నెనగనూనెగాదుబా1-కి రు 114 ముద్రానూనె	110 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,		93

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవనపు బా 1-కి ,,	75 0 0	80 0 0
కురవనపు ,,	44 0 0	50 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరు)బా1కి ,,	119 0 0	125 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమందు ముఖుగు 1-కి రు	45,50	
కాళవా వీలిపాయకట్టు ,,		50,55
చెల్లెము బా 1-కి ,,	40 0 0	60 0 0
చింతమందు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

వల్లారకం బా 1-కి ,,	80 0 0	84 0 0
చదరం ,,	88 0 0	42 0 0
రంపుడు ,,	84 0 0	45 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 కులంక ,,	72 0 0	78 12 0
బంగారము, కులము 1-కి ,,	31 4 0	21 8 0
వవరము 1-కి ,,		18 5 9
ఇత్తడి బా 1 కి ,,	245 0 0	248 0 0
రాగి దీటా ,,	274 0 0	275 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పాకి గలవి ,,	82 8 0	82 12 0

7. దూది

బొంబాయిబస్తాబాదను 1-కి ,,		800 0 0
వల్నాడు దూది ,,		215 0 0

8. నూలు

ముధర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,		5 8 0
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,		7 4 0
నూగయెనుగ నెం 20 ,,		8 14 0
నెం 20 పెన్ని పింహం యాకె ,,		9 4 7
నెం 22 ,, ,,		9 12 0
నెం 12 1/2 పెన్ని చక్కెర ,,		7 10 0
నెం 14 1/2 ,, ,,		7 14 0
నెం 12 1/2 అల్లెన్ను ,,		7 0 0
నెం 12 1/2 కరింబాయి ,,		7 4 0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-5-0 12-కి 3-8-0

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచనములలోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టు వచ్చును. పురుగులలోని భేదముల బట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

కాన, తామర, తీట, వీనుగగజ్జి మొదలగునవి గలవా రందరు ఈ తైలమును ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయిండ్లడు. చర్మము నలుపెక్కుదు. పుంసు పడదు. వెలస్వల్పము ఫలమధికము.

అమ్మ తాంబూనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు

ప్రశంస

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారిచే రచింపబడినది.

ఆంగ్ల దినపత్రిక “హిందు” విమర్శన మిట్లు చేసినది:—

“గ్రంథకర్త యీపుస్తకమును ఆంధ్రదేశమునకు రాబిన్ హుడ్ (Robin Hood) వంటి యనగామహిమను పేరట క్రాంతిమర్మముగా నిచ్చినాడు. ఆతని జాతకచక్రముగూడ నున్నది. ఒకయొక్కోదురాగతములవే పితూకీ యెట్లు రేగినది; బాధితులపాలిట నిలిచి పనిచేయుటకు రా జెట్లు సంసిద్ధుడయ్యెనో; తన విచిత్రశక్తులచేతను, ప్రత్యేక దేశక్షత్రిచేతను, నిష్పక్ష పాత న్యాయబుద్ధిచేతను ప్రజలారని కెట్లుమరకు తెలగో; ఇంగ్లీషుజడ్జీల ప్రశంసాగౌరవముల నాకె జెట్లుపంపించెనో; ప్రభుత్వ మాతనిపై నెట్లు చేయవేయగలిగెనో; యాతనిపితూకీకై యాతనిప్రాణము లెట్లుపుచ్చుకొనినో యంతయు మనకు చూపబడినది. నిజమైన సీతారామరాజు నింకను ప్రభుత్వము పట్టు కొవలసియున్నదనియు, వారు పట్టుకొని యుక్కడి యొకయు యోగిచే ఆనవాలు పట్టింపబడినాడు తన ప్రియసేనానాయకునికొకై మనఃపూర్వముగా తనప్రాణముల నిచ్చివైచిన మరయొకడనియు; నాయకుడు మరియు బాగుగా తయారగుటకై తనస్వచ్ఛందములకై యే సమయము చేవియున్నాడనియు గ్రంథకర్త వాదించుచున్నాడు.” (శ్రీవారము 7 వ నవంబరు 1925).

పుస్తకముచల ఆర్థహామయ; పోస్టేక్ ప్రత్యేకము. వి. పి. గా 11 అణాలకు పంపబడును.

కావలసినవారు క్రిందిచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ,
ఇన్నీనుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

హిందూమత ప్రచారక గ్రంథములు

ప్రచురితములకు తగ్గింపబడిన వెల రు 1-8-0

బ్ర॥ ప్రభాకర ఉమామహేశ్వర పండితులవారి హిందూ మతము కలవని తెలియు గణిత మేద, ప్రతిపదార్థమున జేపు జెట్లు నిండియుండెనో, అతడు త్రిమూర్తులగుట యెందుకో వాటికి భార్యలు వాహనములేనో, ఒడకెని గుడికెని సంబంధ మేదో, గుడితో శివునకు రూపము, భక్తునకు ప్రసాదమేలేదో, వ్రాహ్మణాదిజాతుల జన్మస్థల మేదో వారడవిష్టాదు లా జన్మమున వ్రాహ్మణులెల్లయిగో వ్రోపది పంచపతుల విరించుటయు కన్యగిగోరి పత్నియగుటయు మంతివ్యభిచరించి సంతతి బడయుటయు ఇట్లు భర్తమో కాస్త్రముం వాపి యెప్పించు గ్రంథములు “మత్తప్రభు మతిభర్తం మతికెళు భగవత్తత్వం భగవత్పూజ (0-3-0 చొ) మత్తప్రభుం భగవత్త్రీడ అమావాస్య భజన భగవద్భావం (0-2-0 చొ) మత్తప్రభువు 0-5-0” అని చదివలెను.

హిందూమత ప్రచారక గ్రంథము

కొప్పుడు, గోవాకెరీల్లా.

అమ్మ తాంబూనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆశ్చర్యజ్యోతిషము

మీ భవిష్యత్తునుగూర్చి 7 ప్రశ్నలు (వాసిపంపిన ప్రశ్నలనుగూర్చి) తెలిపేము 7 ప్రశ్నలకు చార్జి రూ 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ 0-1-0 జాతకముల లేక ప్రశ్నవ్రాయు కామెసను తెలుపవలెను.

బాలజ్యోతిషాలయము, వెంగప్పట్టు, చోలింగుపాస్ట్రు (ఉత్తరఆర్కాడు జిల్లా.)

అమ్మ తాంబూనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూలలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలమును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. కడబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము సందనతైలము బొమ్మ 8-0. రెండును ప్యాకెంట్లగా నిర్మూల 8-0-0. 24 గంధర్వ శార్వరీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఉచితము

మృగంధమాలకు అనుబంధము "సుధాంధ్రశత కంఠా
మాయము"ను పల్లభి నేని రామబ్రహ్మం చౌదరిగారు గ్రంథాల
యములకు సుచితముగ నొసంగుచున్నారు. వలయువారు సోపాన
ఖర్చుకుగాను అయిదు అణాల స్థాంపులు పంపుకొనుడు. ఇతరు
లకు రు 1-4-0

దుర్గాదాసు (నాటకము) రు 1-4-0
మేవాడుపతనము ,, రు 1-4-0
చంద్రగుప్త ,, రు 1-4-0
కాలిదాస భవభూతులు (నాటక
వివర్ణనము) రు 1-0-0
సాత్రాజిత్ పరిణయము రు 0-12-0

ఆంధ్రగ్రంథ రత్నాకరము

2255

గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

అధిల బింబము

మొదటిభాగము. దశనరి కొరితములు.
వెల రూ 0-8-0 224 పేజీలు. పో॥ 4 అ.
ఇది ఆంగ్లో మహావిశేఖరం డను షేక్స్ పియర్
మహాపురుషుడు రచించిన అత్యుత్కృష్టముగ అయి
దంకముల నాటక రాజమునకు కీ॥ శే॥ రెంటాల
వెంకటసుబ్బారావుగారి తేటతెలుగు పద్యములతో
సాంధ్రీకరణము. మహాభారత శైలిని బోలియుండును.
అత్యంత మనోహరము! కరుణారసపూరితము!
ప్రపంచమున గల విషాదాత్మకరూపకముల కెల్ల నిది
తలకట్టి పండితాగ్రేసరులు సమృద్ధించిన విషయము
O.hello Universal తెప్పించుకొన్న ఆంధ్రవిద్యా
గ్రంథ డజను పుస్తకములు వెల రూ 4-8-0
కొలది పత్రము మాత్రము వున్నవి.
తిరుగా అమ్మపడనేరవు.
విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు-మదరాసు.

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

విశరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు
తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపద్దులుగారు మార్చి.

రెండవ ఎక్స్ ప్రామిటింగు

రెండవదినము
30-1-1926 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గంటలకు

2452

క్రొత్త

for Economical Transportation

ట్రక్కు

వీర కు అమూల్యమైన సమయము

ప్రపంచమునందు సుప్రసిద్ధమైన మోటారుబండ్లను తయారుచేయు వారివద్దనుండి,
పూర్తి ఎలెక్ట్రికల్ ఎక్స్ ప్లెండు, ముందటి, వెనుక వెండరులు, స్పీడ్ బ్రేకులు చక్రములన్నిటికి
30-5 కార్డు పైరులు మొదలగువాటితో నహా మీరొక ట్రక్కును తెప్పించుకొనుట కిది
అమూల్యమైన సమయము.

చాసిన్ రు 2400 నుండిగలదు. మద్రాసునందు ఇవ్వబడును.

16 మంది కూర్చుండే బస్సు రు 3100 మద్రాసునందు ఇవ్వబడును.

పూర్తివివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు

సింపున్ అండు కో., లిమిటెడ్

మద్రాసు

ఉదకమండలము